

ଓଡ଼ିଆ କଳା

ପାପୁଲିକ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ

ORISSA ART WARES.

The automatic OTTORDBAN with GOLABPAS and PANDAN combined is a patent. The plate is meant for pan the roses are receptacles of OTTER and the peacock throws out the rose water automatically when a button is pressed. The roses and the peacock have gold stars. The plate and the roses can be removed and the plate can be used for other purposes.

Price - Rs. 40
Apply to Manager
Orissa Art Wares Mission Road Cuttack.

“ ଓଡ଼ିଆ କଳା ”

ଉତ୍କଳର ସୁନ୍ଦର ଉତ୍ପାଦ ଶାଳିତ ଓ କଳରେ ପାଳନ, ଅନୁପାଳ ଓ ଗୋଲବପାସ ଏହା ଧାରରେ ରହିଅଛି, ଗୋଟିଏ ନୂତନ ସରଳାତ୍ମ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାୟ ପ୍ରଦାନ ଅଟେ । ଏହାର ଆଲିଃ ପାଳନ, ଗୋଲବ ପୁରୀ, ଅରୁର ଅଧାର ଓ ସଂକ୍ଷୋପର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ମସୂର ବସିଅଛି ଯେ ବହୁ ବଳେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଲାଗିଥିବା ଉତ୍କଳ ଓଡ଼ିଶା ମସୂର ମୁଖରୁ ଗୋଲବପାଳ ନିସ୍ସତ ହୁଏ, ମସୂର ପୁତ୍ରରେ ଓ ଗୋଲବ ପୁଲ ପାଗୁଡ଼ା ମାନଙ୍କରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବମାନ ଓଡ଼ିଶା ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରାଣୀ ଓ ଅରୁରପାଳ ସବୁ ଉତ୍କଳ କଳାରେ ଧାର ଏବଂ ଆକର ଅନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ହୋଇ ଥାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୪୦/- ବା
ଗ୍ରାହକମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଟିକି-
ଗାରର ମାଲେଇ । ପା । ଟିକି-
ରେଡ଼ କଟକର ନିକଟରେ ଚତୁ
ବର୍ଷର ପାଲ ପାରିବେ ।

ବିକ୍ରୟନା

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା

ଶକାବ୍ଦୀ ୧୮୨୩ ସନ ୧୯୦୮ ଓ ୧୯୦୯
ଲଂଗୁଳା ସନ ୧୯୦୧ ଓ ୧୯୦୨ ପ୍ରକାଶନ
କରନ୍ତ ପ୍ରଂଶଂସନୀୟ ଉତ୍କଳର ସୋନ
ବନ୍ଧୁ ହେଉଅଛି ।

ଦିନ ଟ ୦.୧
ପେଟ ଟ ୦.୧୨

ମୋପସଲ ନିମନ୍ତେ ଭାବନାସୁଲ ଟ ୦.୨
ସେହିମାନଙ୍କର ରେଲ ବ୍ୟା ଓ ମାରଦ୍ଦାର
ଦେବାର ସୁବିଧା ଅଛି ସେମାନେ ଲେଖିଲେ
ସେହି ଅନୁସାରେ ପଠାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ର
ସେକ୍ରେଟରୀ

୧୯୦୦ ସାଲ ଓ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ଗର ସେନ
ବାର ବିଦାୟ ଗ୍ରହଣ କରିଗଲା । ଗର ମଙ୍ଗଳବାର
ଦିନ ୧୯୦୧ ଓ ବଂଶଗଡ଼ାକି ଜଗତର ଉତ୍କ
ଦାସରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲା । ବସ୍ତାମୟ ଜଗତର
ପରମେଶ୍ଵର କୃପାକୁ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ବସ୍ତୁ
କଳ ଓ ପ୍ରକୃତି ହୋଇ ଟ ୦.୨ ଓ ଅରୁମ୍
ହେଲା । ସାହାବ କୃପାରେ ଅପେକାରେ ଏହି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଉପମାତ ହେବୁ, ବାହାକୁ ଉତ୍କଳ
ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରି ଅପେକାରେ ଅନୁମାନ
କର ଗ୍ରାହକ ଅନୁଗ୍ରାହକ, ପାଠକ ଓ ଉତ୍କଳର
ସାହାରେ ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ

ଏତେ ଦୀର୍ଘକାଳ ଅମୁମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳଜାତୀୟ ଚରଣସେବାରେ ନିୟୁକ୍ତ ଥାଇ ବିଶେଷ ଅଗାଧରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନ ଥିଲେ, ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହାନୁଭୂତିରେ ସଫଳତା ସେବା କରିଥିଲେ ଓ ସେବା କରିବାକୁ ସମ୍ଭବ ଓ ଅସମ୍ଭବ ହେଉଥିଲା, ଅନେମାନେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ ଆନୁରୂପ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଓ ଅଗାଧରୂପ ଅମୁମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ରହିଥିଲା ।

ମାନୁଜର ଦୁଇଟି ଗର୍ଭର ଲକ୍ଷ ଅଙ୍ଗୁଳ ସହସ୍ର ଶୀର୍ଷକ ଗତ ନୂତନକାଳର ଶାସ୍ତ୍ର ଭେଦ ଗାତରେ ମାନୁଜଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମାପ୍ତବସ୍ତୁତ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସାର ଅର୍ଥର ହେଉଥିଲା ନୂତନ-ଗର୍ଭରୁ ଶୁଣି ପ୍ରଦାନ କରି ସର୍ବାସମୟକୁ ବୋଧାତ୍ର ସାଧା ହଲେ, ସେଠାରୁ ସେ ଇତ୍ତ-ସ୍ତେପ ମାଣା କରିବେ ।

ଗରମାସ ତା ୨୨ ରାଜରେ ଶେଷହେବା ପ୍ରାୟରେ କୁର୍ଦ୍ଦିଶ ସାହସ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହରେ ୨୯୧୨ ଉଣା ହୋଇ ୨ ଲକ୍ଷ ୨୫ ହଜାରରେ ବଢ଼ିଥିଲା । ଏସମୟରୁ କେବଳ ବୋମ୍ବାର ପ୍ରଦେଶରେ ଏକଲକ୍ଷ ୮୭ ହଜାର ଓ ବେନୁର୍ବତ ଦେଶୀୟ ସମୟରେ ୧୭ ହଜାର ୫ ଶହ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବସପ୍ତାହରେ ୪୫୦୨ ଥିଲା ଏ ସପ୍ତାହରେ ୪୩୯୯ ହୋଇଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ୧୦୭ ବଢ଼ିଥିଲା । ବୃଦ୍ଧି ଥିଲା ସାମାନ୍ୟ ସୂଚକ କୌଣସି କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ମାନୁଜର ଦୁଇଟି ଗର୍ଭରୁ ଦ୍ଵାଉଷ ଗତ ନୂତନକାଳର ପ୍ରାରମ୍ଭକାଳରେ କଲିକତା ଜଣ-ଂସରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରି ଗତ କଲ୍ୟ ନିଜଜାତ ବସ୍ତୁରେ ସମନ କରିଥିଲେ । ଏ ଗସ୍ତ ପ୍ରାୟ ଏକମାସରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ପ୍ରାୟ ଓ ବହୁଦୂରବ୍ୟାପୀ ହେବ । ସୁଖାୟାଥିଥି ଅନୁଗୁଣ ବାଟେ କଲମାଳ ଗମନ କରିବେ ସେଠା ମଧ୍ୟକର୍ତ୍ତା ପ୍ରାନ୍ତମାନ ପରିଦର୍ଶନ କରା ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ ସମୟରେ ଦୌଡ଼ ଓ ଅଠମଣ୍ଡଳ ପରିଦର୍ଶନ କରି ଅନୁଗୁ-ଳରୁ ପୁନଃଗମନ କରିବେ, ସେଠାରୁ ତାଳ-ବେର ଗମନ କରିବେ । ତାଳବେର ଗଡ଼ ପରିଦର୍ଶନ ସମାପ୍ତି ହେଲାକୁ କଟକାଈମୁଖେ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିବେ ।

ଗଜପତି ମହାସଭାର ୪ର୍ଥ ଅଧିବେଶନ ଗତ ଉପର ମାସ ତା ୨୭ ଓ ୨୭ ରାଜରେ ଅଗ୍ରା-ଠାରେ ହୋଇଥିଲା । ସଭାରେ ୧୫ ଗୋଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଭାରତର ଭିନ୍ନ ଅଂଶର ମୁଖ୍ୟ ଗଜପତି ଉପ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵାକ୍ଷରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ପରି-ଗତ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଥିଲେ । ସ୍ଵ-ପୁନମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଉପର କରିବା-ନିମନ୍ତେ, ମହାସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ବିସ୍ତାର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟାସ ଗଜପତି ସଭା ଦେବାର ପୁର ହୋଇ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ତତଃ ଭିନ୍ନ ଜାତିମାନେ ସ୍ଵାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ତେଣୁ କଲେ ଅବଶ୍ୟ ଭାରତର ଉନ୍ନତ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ ଅଠକୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ କ୍ରମେ ବଢ଼ିବାରେ ଥିଲା । ଏହି ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରୁ ଦ୍ୟାୟ ବିଭାଗ କଲେ ଅନେକ ଉଣା ହୋଇ ପାରେ ଏପରି ଅପତ୍ତି ଦେବାରୁ ବିଭାଗରେ ଗୋଟିଏ କମିଶନ କରି ଦୀର୍ଘକାଳ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ସାଧା ଉପାଦାନ କରିଥିଲେ ତାହା ଗଜପତିମେଖଳ ବିଶ୍ଵାସୀରେ ଥିଲା । ଏସମୟରେ ବିଭାଗରୁ ସମ୍ପାଦ ଅସିଥିଲା ସେ ଅସନ୍ତା ବର୍ଷଠାରୁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରୁ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରାୟ ୩୮୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଶୁଦ୍ଧ ବସ୍ତୁପିନ ବୋଲି ବିଭାଗର ଭାରତ ସେକ୍ଟ-ରସ୍ତା ଗୋଷ୍ଠୀ କରିଥିଲେ । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ପାଖି ହେଲେହେଁ ଗଣ୍ଡକ ସ୍ଵରକର୍ତ୍ତା ବାସିଲର ଉପକାର ଭବ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ସୂଚକ ବଳ ଅନନ୍ଦର ବସ୍ତୁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ପଞ୍ଚମା ଅଗାମୀ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ମାସ ତା ୨୫, ୨୬ ଓ ୨୭ ରାଜରେ କଲିକତା ବିବିଦ୍ୟାଳୟର ପିତେଜ୍ଞ ପୁରରେ ଓ ମୋକ୍ଷାଳ ପଞ୍ଚମା ତା ୨୫ ଓ ୨୬ ରାଜରେ କଲିକତା, କୌଣସି ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସ୍ଵାନମାନଙ୍କରେ ସୁସ୍ଥ ହେବ । ତା ୨୫ ରାଜ ଦିନ ଓଡ଼ିଶାର ପଞ୍ଚମା-ଠିକ ମୌଖିକ ପଞ୍ଚମା ଓ ଅନ୍ୟ ଦିନ ଉପର ପଞ୍ଚମା ଏବଂ ମୋକ୍ଷାଳ ପଞ୍ଚମା ଠିକ ଲକ୍ଷଣ ପଞ୍ଚମା ତା ୨୫ ରାଜ ଓ ମୌଖିକ ପଞ୍ଚମା ତା ୨୬ ରାଜ ଦିନ ସୁସ୍ଥ ହେବ । ପଞ୍ଚମା ପ୍ରତିଦିନ ପାଠ୍ୟ ୧୦,୩୦ରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ଅପର ୧୨ ଓ ୩ ସମୟରେ ଶେଷ ହେବ ।

ପଞ୍ଚମା ଠିକାରେ ରେଡ଼ସ୍ଟାଣ୍ଡିଙ୍ଗ ନିକଟରୁ ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚ ପଞ୍ଚମା ସ୍ଵଳରେ ଦେଖାଯିବାକୁ ହେବ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ତଳତ ଶାଳକ ପଞ୍ଚମା ଶେଷ କୃତ ବଙ୍ଗୀୟ ବୃଦ୍ଧିମତ୍ତରୁ ମାତ୍ର ନାହାରି ଥିଲା । ତାହାରେକର ସାହେବଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ଏଥର ଜି ୧୪ ଲରେ ୯/ ରୁ ଖୋଲିପଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଜି ୨୦ ଲରେ ୯/୦ରୁ ୯/ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ କେବଳ ଦୁଇଲକ୍ଷ (୨୫ ପଲକ୍ଷ ଓ ପାଖା) ରେ ୯ ରୁ ଉଣା ପଞ୍ଚମା ହୋଇଥିଲା । ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ବିଭାଗରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେ-ଶର ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବରେ ଚୌଦପଣ ଦେବ ଓ ଉପାଦାନରେ କରତ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାରେ ବାରପଣ ଏବଂ ପୁରୀ ଓ ଅନନ୍ତଳରେ ଚୌଦ ଓ ପଲକ୍ଷ ପଞ୍ଚମା ପଞ୍ଚମା ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବାର କୃତ ହୋଇଥିଲା । ମାସ ଗୋଷ୍ଠୀମାସରେ ଶୁଭଲର ଦର ଓ ଉପକାର ଦେଖି ପଞ୍ଚମା କଲିକତା ଦେବାର ଜଣା ଗାରିଥିଲା ।

ତେପୁଟି ତଲେକ୍ଟରେ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ସର୍କ୍ରେପୁଟି କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଗୋଷ୍ଠୀ ପଞ୍ଚମା ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଦେବାର ବିଶ୍ଵାସ କଲିକତା ବେକେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ତାହାର ପଞ୍ଚମା ପ୍ରକାଶ ହେବ । ଗୋ ୫ ଟି ତେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ଓ ଗୋ ୩ ଟି ସର୍କ୍ରେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ ପାରଦର୍ଶିତାରେ ପ୍ରଥମ ଭଳି ଜଣ ପଞ୍ଚମା ନବିଶ ତେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ, ଯେଉଁମାନେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର ରାଜିସ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦାଣ୍ଡ ଦୁଇଜଣକୁ ତେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ଓ ଜି ୩ ଟି ସର୍କ୍ରେପୁଟି କଲେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଶେଷକର୍ତ୍ତା ବାହାଦୁର ମହୋକ୍ଷର କରିବେ ।

ପୁଣ୍ୟ ନଗରରେ ପ୍ରାୟ ଏକଦର୍ଶ ହେଲା "କୁଞ୍ଜବିହାର" ନାମୀ ଗୋଟିଏ ସର ପ୍ରାପିତ ହୋଇଥିଲା, ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେ "ଗଣ୍ଡକ ମୁକ୍ତିଶ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ସମଲପ୍ତକାର ଶେଷା-ନରେ ସାହାଜ୍ୟ କରିବା" । ସେପ୍ରକାର ଦୁର୍ଦ୍ଦ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ହେବାକୁ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ସେହି ସର୍ବାସାଧାରଣ ଗଠିତ ଥିଲା । ଶୁଭକର୍ତ୍ତା ଯେ ଉତ୍କଳ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଙ୍ଗଳା

ଓ କାଳେଶ୍ଵରୀଙ୍କର ଉତ୍କଳପାତ୍ର ଲେଖିବାର ଏକ ପତ୍ରକାର ଅର୍ଥକ ଦେଖି ଏକାକ ସଦ୍ୟା ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଦାର୍ଯ୍ୟସମୂହ ଗତ ଅଧିକେଶକରେ ପ୍ରଭୁ ବରପତ୍ର ଯେ ପୁସ୍ତକରେ ଯେ କୌଣସି ଉତ୍କଳପାତ୍ର (ଛଦ୍ର) ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଲେଖିବା ଏବଂ ପତ୍ରିକାରେ ବିଶେଷ ପାଠଦର୍ଶିତା ଦେଖାଇ ପାରିବ ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ପାଠଦର୍ଶିତାପାତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଲକ୍ଷକୁ ଟ ୩୦୦୦୦ ଦେଖାଏଁ ଦୁଇଲକ୍ଷକୁ ପୁରୁଷାର କଥାପତ୍ର । ଏହି ପତ୍ରକା ସନ ୧୯୦୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଫେବୃଆରୀ ୧୮ ଉତ୍କଳରେ ପୁସ୍ତକ ସଂସ୍ଥାରେ ପୁସ୍ତକ ଦେବ । ଦୋଷ କରୁଁ ଏକାଦ୍ଵାରା ଉତ୍କଳୀୟ ବାହୁଣୀ, କରଣ, ଶ୍ରୀମୁଖାଳଙ୍କର ମନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୋଳ ସହଜୀଳ ଦେବ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଡମାନଙ୍କର ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ ଶେଷଦେବା ବର୍ଷର ବାଣିଜ୍ୟ ବିବରଣୀ ଦାଖଲଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍କଳ ବିଭାଗର ବିବରଣୀର ଶୁଣିବା ଦ୍ଵାରା ସାଦେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯଥା :-

ଏ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଡମାନଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶୁଣିବାରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରାବାର ଜଣାଯାଏ । କାଳେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଡର ତଥ୍ୟରମାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ଉତ୍କଳପାତ୍ର ଦାମ୍ୟା କମିଶନର କୌଣସି ଦାର୍ଯ୍ୟର ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ସେସବୁ ଉଦ୍‌ଦିବିବାର ଭଲ । ଏ ମତସହର ଅମ୍ଭେ ବିଦ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ଅମ୍ଭେ ଲୋକଲ ଦୋରତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା କହିପାରୁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟବିଭାଗୀୟ କମିଶନରମାନେ ତଳ କୋର୍ଡର ଦାର୍ଯ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ଉତ୍କଳପାତ୍ରରେ ଦାଖଲ ଦେବାର କହି ଦେଇଛନ୍ତି ଲୋକଲ ଦୋରତ୍ର ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟମିଳିତ ବିଭାଗରେ ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାଲ୍ୟକର ବଙ୍ଗୋପରକର ମନୁଷ୍ୟ ଏହି ଓ ଉତ୍କଳୀୟ କମିଶନରମାନେ ଏକମତରେ ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଡର ସମ୍ପର୍କର ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍କଳପାତ୍ରରେ ଦାଖଲ ଦେବାର ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ସେ ମନହତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଡମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳର ବାଧା ଦୁଇଟି ଦାରିଶ୍ରୀରୁ ଦୃଷ୍ଟିକାର ସେ ଦେଖିବବର୍ଷକେଲ ଦେଖି ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଗୋଟିଏ ଏହି ସେ ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଡର କରେ ନାକାପ୍ରକାର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସେ ସବୁ

କମାଗତ ବସ୍ତୁର ଦେଉଅଛି ଅଥଚ ଅନୁଷ୍ଠାନୀକ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ନୁହେଁ । ଦ୍ଵିତୀୟତ ଏହି ନି ସତ୍ତ୍ଵେ ପୁର, ପତ୍ନୀ ହୋଇଦିବାଦ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵ କରିବାର ସୋପାନକୃତ୍ତି ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଡର ସଦ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଶାନ୍ତି ମିଳିବାର ଆଶା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଯାହାଦେଉ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆଶା କରନ୍ତି ତ ସେହି ଦୁଇଦାରଣୀ ବା ଦୋଷ ଶୁଣିନିମନ୍ତେ ଶାନ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ଏବଂ ତଦ୍ଵାରା ସେହି ଦୋଷସମୂହ ସଂସ୍ଥାର ଦେବ । ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଡମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ନୁତନ ଓ ବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଅସ୍ତର ଦାଟ ଦେଖାଇ ଦୟାପିବ ଯେ ତଦ୍ଵାରା ପ୍ରଥମ ଦାରଣୀ ବିଦୁରତ ଦେବ ଏବଂ ପୂର୍ତ୍ତଦାର୍ଯ୍ୟର କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵ କରିବା କାରଣ ସୁଦ୍ଵାରା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଦୟାପିବ ଯେ ତଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେବ । ନୁତନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମର୍ମ ଜାଣିବାକୁ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କୌଣସି ନୁତନ ଟିକସର କଳ୍ପନା କରୁନାହାନ୍ତି । ସେ ସମସ୍ତ ଟିକସ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଡରୁ ପ୍ରକାଶ କରାବେ ଏବଂ ତହିଁରେ କାହାର ଆପତ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ ।

ସାଧାରଣ ହୁତଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାନ ।
 ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ନାନାଲୋକ ଅପଣାଏ ବ୍ୟୟ ଓ ଉଦ୍ଵାରଧାକରେ ସାଧାରଣ ହୁତାର୍ଥେ ସନ ୧୮୯୯ ସାଲରେ ସାଧାରଣ ଉପକାରାର୍ଥେ ଯେ ସମସ୍ତ ହୁତଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର କାଲକ, ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଯଥା:

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ।

ବନ୍ଧୁସମା

ବନ ନାଦରା ଗଞ୍ଜାଠାରୁ ଭେଦ ସାଟର	ଟ ୨୨୫୨
ଅଞ୍ଜାଠାରୁ କରତା ଗଞ୍ଜରୁ	ଟ ୧୧୧
ସତ୍ତ୍ଵେରଠାରୁ ସମସ୍ତବୁଦ୍ଧ	ଟ ୨୦୫୧
ବନସଦ୍ଵାରା ଗ୍ରାମରେ	ଟ ୫୨୪

ସାଧା କାହିଁକି ସାଧାରଣ ଯୋକାଠାରେ
 ଯାମିନୀଗଣ କମିଶ୍ଵର ଦୋଷ୍ଟର ଦକ୍ଷା ଧର୍ମପାତ୍ର ଟ ୧୦୦୦
 ସେହି ଦାର୍ଯ୍ୟର ଗତ ଟ ୫୦୦ କାହିଁକି ନୁହେଁ ଟ ୧୨୫୮
 ଟ ୧୦୫୧୧

କାଳେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ।
 ବନସଦ୍ଵାରା ଗାସ ଗୋଷ୍ଠେ ପୁସ୍ତକାଳୟ
 ଉତ୍କଳର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମହାନପୁରଠାରେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଟ ୨୦୦
 ଦୁଷ୍ଟକାରୀ ଯୋଷ୍ଠେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗଞ୍ଜାଠାରେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଟ ୨୦୦

ମୁବଦ ତରଣ ଦାନକୋଷେ ସେସେ ପୁସ୍ତକାଳୟ
 ଉତ୍କଳର ଅତ୍ୟନ୍ତରେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଟ ୨୦୦
 ନଦେଇ ମନୁଷ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକାଳୟ
 ଉତ୍କଳର କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରଠାରେ ଏକଟ ଟ ୨୦୦
 ବନଦା ସଦା ପକାସପୁରଠାରେ ଏକଟ ଟ ୫୦
 ସେହି ଦାର୍ଯ୍ୟର ଗତ ଟ ୫୦୦ କାହିଁକି ନୁହେଁ ଟ ୨୫୫୦
 ଟ ୧୫୫୫

ପୁସ୍ତକାଳୟ ।
 ଗଜର ପକାସ ପରତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ
 ଅଲଗାଠାରେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଟ ୫୦୦
 ସେହି ଦାର୍ଯ୍ୟର ଗତ ଟ ୫୦୦ କାହିଁକି ନୁହେଁ ଟ ୫୫୨୧
 ଟ ୨୨୨୧

ଏଥି ପୁର ବର୍ଷ କଟକ ପୁସ୍ତକ ଓ କାଳେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର ହୁତଦର ଦାର୍ଯ୍ୟର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଯଥାକ୍ରମେ ଟ ୧୦୨୫୦ ଟଙ୍କା, ଟ ୧୨୫୨୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଟ ୩୯୨୪ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଅତଏବ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ମତବର୍ତ୍ତୀରୁ ଏ ବର୍ଷ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ସାଧାରଣ ଦାନ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଦାନ ଗତ ବର୍ଷ ପରି ହେବଲ କନକା ମାହାଲର ଉତ୍କଳର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉ ଅଧିକ ବିଶୁଷ୍ଟ ।

ସୁକ ସମ୍ପାଦ ।
 ବୃଥର ସୁକର ଅବସାନ ନାହିଁ । ଦୈନିକ ସମ୍ପାଦ ଭଲ ପ୍ରକାରର ଅସୁଅଛି । ବୃଥରମାନେ କେପକଲନଠାରେ ଗୋଷ୍ଠ ପ୍ରଭୃତ ରୂପରେ ଘୋର ରକ୍ଷିତଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେପକଲନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସୁକ ସାମଗ୍ରୀମାନ ଦ୍ରୁମତ କର ସୁକାଳ ପ୍ରକଳତ କରୁଅଛନ୍ତି । ବୁଝିସ ସୁକ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ମତ ଦମନ କରିବାରେ ସମ୍ପର୍କୋପ୍ତ ଚେଷ୍ଟାରେ ଅଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରାଚେ ସେମାନଙ୍କ ମତସେୟ ହୋଇଅଛି । ବୃଥର ସେନାପତି ଉଦ୍‌ବେଦକ ପଞ୍ଚାଦଶମନରେ ବୁଝିସ ସୈନ୍ୟ ପଞ୍ଚାଦଶ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ମାଟି ତାହାକୁ ଧରିବାର କୌଣସି କୌଶଳ ଶୁଣି ନାହିଁ ତଥାପି ଚେଷ୍ଟାର ବିଷୟ ନାହିଁ ଓ ଏକାଧିକମେ ଚେଷ୍ଟା ଯେ ଫଳବାହୁକ ଦେବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବୃଥରମାନେ ବେଶୀ ମାଲିକଠାରେ ଅମେଇଦାଠାରୁ ଦକ୍ଷିଣଅପ୍ପିକା ନିମନ୍ତେ ୫୦,୦୦୦ ଅର୍ଥ କ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ଓ ମଧ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ଦେବାର ଆୟୋଜନ ଲାଗିଅଛି । ବୃଥର ସେନାପତି ଉଦ୍‌ବେଦ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ଗଲ କରୁଥିଲେ ବୁଝିସ ସେନାପତି ତତ୍ଵ ଓ ବସ୍ତ୍ର ଗଲ ସେମାନେ କରୁଅଛନ୍ତି । କେପକଲନର ପ୍ରାଚେ ସୁକ

ଲକ୍ଷ୍ୟ । ମନ୍ଦିର ପ୍ରୟୋଗରେ ୫୦୦ ବୃଥର
୨୪ ଜଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସୈନ୍ୟକୁ ଅକମଳ କରିଥିଲେ ।
ଅତି ଅଳ୍ପ ସୈନ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସାହସ ପ୍ରକାଶ ଅନେକକ୍ରମେ
ଦାଧା ଦେଇଥିଲେ, ପରଲୋକରେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ
ସାହାଯ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ବୃଥର
ମାନେ ରଣଭଙ୍ଗ ଦେଲେ । ଦେଲୁଦେହୁଠାରେ
ଏକ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଥିଲା ସେଥିରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସୈନ୍ୟ
୫୦ ହତ ଓ ଅହତ ଓ ୨୦୦ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ-
ଥିଲେ, ବୃଥରମାନେ ଦେଲୁଦେହୁକୁ ହସ୍ତଗତ
କରିଅଛନ୍ତି ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଚାର ଅତି ସ୍ଥିର ହୋଇ ନ ପାରି
ସ୍ଵୟଂ ରଣଭୂମିରେ ଉପସ୍ଥିତ । ବୃଥରମାନେ
ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିରାସ୍ଥିତ ଭାବରେ
ଅଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଚାରକର ଗତି ସେହି ବିଳମ୍ବ
ଦେଉଅଛି, ସେନାପତି ପ୍ରେଷ୍ଠ ବୃଥରଙ୍କର ଏକ
ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାଦ ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି । ବୃଥର-
ମାନେ ଦେହେର୍ଷବର୍ଗକୁ ଚାନ୍ଦମୟାଦ ପଠାଇବାର
କେନ୍ଦ୍ର କରିଥିଲେ । ପ୍ରେଷ୍ଠ ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ହସ୍ତଗତ
କରିଅଛନ୍ତି । କମଳିଠାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇଅଛି । ସେନାପତି ନକ୍ଷତ୍ରବେଦକ ପକ୍ଷ
ଶକ୍ତି ନାହାନ୍ତି, ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟେ ଯୁଦ୍ଧସମଗ୍ରୀର
ଗାତ ଓ ୨ ହତ୍ୟା ଗୋଲ୍ ଦସ୍ତଗତ କରି-
ଅଛନ୍ତି ।

—*—
ଜାଗସୁ ମହାସତ୍ତ୍ଵେ ।

ମହାସତ୍ତ୍ଵେ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ମିତ ଲବୋଲର
ନୂତନ ଅଷ୍ଟାଳକାରେ ଜାଗସୁ ମହାସତ୍ତ୍ଵେର
ବୈଠକ ଗତ ତା ୨୭ ରାଜ ବୁଦ୍ଧିଶାଳୀର
ଅପଦ୍ମରେ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଅଭ୍ୟର୍ଥନା
କର୍ତ୍ତୃକ ସ୍ଵାମୀୟ ଦେହାନ୍ତମାନ ମହାସତ୍ତ୍ଵେର
ପ୍ରଭାବଶାଳୀଙ୍କୁ ଯଥାବିଧି ସମ୍ମାନପୂର୍ବକ ଅଭ୍ୟର୍ଥନ
କରି ଅହାନ କଲେ । ସେ କହିଲେ ଯେ ମହା-
ସତ୍ତ୍ଵେ ମସ୍ତକ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୋଗୀ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ
ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବୀରେ ଯେଉଁ କଷ୍ଟ ତାହା ଦାହାରକୁ
ଅବହତ ନାହିଁ । ଅଭ୍ୟର୍ଥନାମତ୍ତ୍ଵେ ଉକ୍ତ କଷ୍ଟ
ବିରତାଳ ନିମନ୍ତେ ଦୁଃଖକରଣାର୍ଥେ ଏକଶତ
କ୍ରମ କଷ୍ଟ କର ବହୁ କଷ୍ଟଶାଳୀପୂର୍ବକ ଓ ବହୁ
ବ୍ୟୟରେ ତସ୍ତୁ ମହାସତ୍ତ୍ଵେ ନିମନ୍ତେ ଏହି
ଅଷ୍ଟାଳକା ନିର୍ମାଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହା ମହାସତ୍ତ୍ଵେ
ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସରେ ଏକ ନୂତନ ପଦ୍ମ । ଦେବିକ
ସରକାର କର୍ମଗୁଣକ ଛତ୍ରା ଅତି ସମସ୍ତ
ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଏହି ଅଷ୍ଟାଳକା ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ
ଯଥାସାଧ୍ୟ ଅର୍ଥକ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି

ସୁତରାଂ ଏହା ସାଧାରଣଙ୍କର ଅଷ୍ଟାଳକା ବୋଲି
କହିବାକୁ ହେବ । ଅତି ଏକ କଥା; ଏ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମହାସତ୍ତ୍ଵେ
ବିରୋଧୀ ଥିଲେ ବହୁ ସେ ତାଙ୍କର ସତ୍ତ୍ଵେ
ସମ୍ପାଦକ ମିଃ ଏ, କଲକତାରୁ ଅବଗତ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଯେ ମୁସଲମାନମାନେ ବିରୋଧକଃ
ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶ ଓ ଅଯୋଧ୍ୟାସ୍ତୁ ମୁସଲମାନ
ମହାସତ୍ତ୍ଵେର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଣିକି ଯୋଗ ଦେବା
ଉଚିତ ଲାଜ କରିଅଛନ୍ତି । ମିଃ କଲ ରାଜତର
ଉତ୍ତମାଂଶମାନରେ ଭ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଓ
ସଙ୍ଗରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କଠାରୁ ସହାନୁଭୂତି
ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହି-
ଥିଲେ ଯଦି ସତ୍ତ୍ଵେମତ୍ତ୍ଵାସ ବିଚାରମାନ ବିପ୍ଳବ
ହୋଇ ମହାସତ୍ତ୍ଵେର ଶ୍ରେଣ ବିପ୍ଳବ ନିମନ୍ତେ
ଉପସ୍ଥିତ କରାଗଲେ ଉତ୍ତମ ହେବ । ଏହିପରି
ଭାବରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କମିଟିର ସମ୍ମୁଖେ ମହା-
ସତ୍ତ୍ଵେର ଉଦ୍ଦୋଷକର ପ୍ରାରମ୍ଭ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
କଲେ । ତତନନ୍ତର ମାନ୍ୟବର ବାବୁ ସୁବେନ୍ଦ୍ର-
ନାଥ ବାନାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ବୋମ୍ବାଇର
ଓଗଲ ମାନ୍ୟବର ମିଃ ତନାବରଙ୍କର ମହାସତ୍ତ୍ଵେ-
ର ଶ୍ରେଣିଭେଦ ପଦରେ ବନ୍ଦୀ ଦେଲେ ।
ମିଃ ତନାବରଙ୍କର ମହାସତ୍ତ୍ଵେର ଉଦ୍ଦୋଷକ
ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୁଅନ୍ତେ
କରତଳଧୁଳିଦ୍ଵାରା ସତ୍ତ୍ଵେମତ୍ତ୍ଵେ କର୍ମିତ ହୋଇ-
ଥିଲା । ସରାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭାବ ଓ ଦର୍ଶକଚୂଳ ନିପୁଣ-
ତ୍ଵରେ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରତି କର୍ମିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ବକ୍ତୃତାର ସାର ବିଷୟ ଭାରତର ଦରଦରା-
ଦୁକ୍ତି ଓ ପୁଞ୍ଜ୍ୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ । ବତ୍ତଳଟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
କଳ୍ପକଳ ମତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୂର୍ବ
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଶୁଣଗତର ଅପେକ୍ଷା;
କର୍ତ୍ତା ତ ଏପରି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୂର୍ବରେ କେବେ ଘଟି
ନ ଥିଲା । ସରାସ୍ତ୍ର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଉତ୍ତମ କାରଣ
ଓ ନିବାରଣର ଉପାୟ ନାନା ଲୋକ ମତରେ
ନାନା ପ୍ରକାର ଥିବାର ଓ ଭାରତ ପ୍ରଭାବ୍ୟ ଏତଦ୍
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିପ୍ଳବ କରୁଥିବାର ବହୁ ପର-
ଶେଷରେ କହିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ
ମହାସତ୍ତ୍ଵେର କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଅଛି ଯେ-
ସେ ଏହି ଜଟିଳ ଓ ସାଧାରଣ ହିତକର
ଓ ବିରୋଧ ଅନୁଷ୍ଠାନସୁ ବିଷୟର ମିମାଂସା ପ୍ରତି
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ
କରିବୁ ।
ବକ୍ତୃତା ଶେଷ ହେଲୁଦ୍ଵାରା ସର୍ବ ବିଳ
ହେଲା । ବହୁଦ୍ଵାରା ତା ୨୮, ୨୯ ଓ ୩୧

ରାଜରେ ମହାସତ୍ତ୍ଵେର ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା
ଉକ୍ତ ଅଧିବେଶନର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବାଲୁକାରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ତା ୩୦ ରାଜ ରାଜକାର
ଥିବାରୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷିପ୍ତକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀଙ୍କ ଅପତ୍ତି ଅନୁ-
ସାରେ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଚିତ ରାଜ
ପରଦାସରେ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍କଳଂଶ ଶତାବ୍ଦି ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷିପ୍ତ ବର୍ଷ ତତ୍ତ୍ଵେମତ୍ତ୍ଵାରେ ତତ୍ତ୍ଵେର
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷମାନ ପୁଥିବା ଅତୁର ଏକଶତ ବର୍ଷ
ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳଂଶ ଶତାବ୍ଦି ଅତିନିମ କର ମତ
ମଙ୍ଗଳକାରୀଠାରୁ ବଂଶ ଶତାବ୍ଦିରେ ପ୍ରଭାବ
ହେଲା । ଏହି ଏକଶତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସଦା-
ଶେଷରେ ଦେବେ ମନୁଷ୍ୟର ଭାବରେ ଯେ
କେବେ ବଶା ପଡ଼ିତ ହୋଇଅଛି ତାହାର
ସୀମା ବେହୁ ନିବଦ୍ଧ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏତଦ୍
ବର୍ଷରେ ଯେତେ ଲୋକାଲୋକ ହୁଏ ତାହା
ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଦୁର୍ଯ୍ୟାସ
ଥିବା ସ୍ତୁଲେ ଏକ ଶତ ବର୍ଷରେ ଯାହା ହେବ
ହୋଇଅଛି ତାହା ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାର ଦେହା
କରିବା ମଧ୍ୟ ଉପଦାସ୍ୟାଦ ଅଟେ । ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
ଜନତର ଗୁରୁତ ସ୍ଵତ୍ଵ ଅଂଶ ମାତ୍ର; ତତ୍ତ୍ଵେ
ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ପୁଣି ଅତୁର ହୁଏତର ଅଂଶ
ଅଟେ । ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଜନତର ବିଭିନ୍ନ ନାମ ଗ୍ୟରେ
ଅଥବା ବିଭିନ୍ନ ଉପଭାଷାକା ସନ୍ଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଯେ
କେବେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଂଘଟିତ ହୋଇଅଛି
ତାହାର ନିମ୍ନ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ବର୍ଷରେ
କିଛି ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ ବା
ଅଧିକାର ନାହିଁ । ସ୍ଵତ୍ଵ ଅନୁଚିତ ଓଡ଼ିଶା ଶତା-
ବ୍ଦିର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଦେଶୀୟ ଗଜାଙ୍କ ଅଧୀନ
ଥିଲା । ମଙ୍ଗଳମୟ ଜଗଦୀଶ୍ଵରଙ୍କ ସଦା ପ୍ରସ-
ବକୁ ଅଳ୍ପ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭୃତ ସମର୍ଥନାକା
ଲଂବନ ଗଜାଙ୍କ ବରପତ ହୋଇ ସତ ୧୮୫୩
ମା ୧୨ ବ ୧୨ ବ୍ ସୁସନ୍ଧ୍ୟ ସଜାଳ ଶାସନା-
ଧୀନରେ ରହିଲା ସୁତରାଂ ଓଡ଼ିଶା ଏକ ଲଂବନ
ଗଜାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୁଏ ଏକ ଗୋଟି କଥା
କହିବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଯଥେଷ୍ଟ । ଶତାବ୍ଦିର
ଅରମ୍ଭରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଗ୍ରଜତା ଏତଦ୍ଵାରା
ବଦ୍ଧମଳ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଚିତ୍ତ୍ଵେ
ଶାସନ ପ୍ରଭାବକୁ ତତ୍ତ୍ଵେମତ୍ତ୍ଵେ ସାଧି ବିଶେଷକ
ହୋଇଅଛି । ଲୋକେ ଅରମ୍ଭରେ ଅଗ୍ରଜାଙ୍କ
ଧନ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସେମାନେ ସମ୍ଭବତ
ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତି ସେ ସମୟ ନାହିଁ । ଲଂବନ

କ୍ଷତ୍ରୀୟ ଶାସନ ପ୍ରଭୃତି ସେ ଶକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ନେ-
 ମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗ୍ରେହ କରୁଅଛନ୍ତି
 ବୋଲିଲେ ଅର୍ଥକୁ ହେବ ନାହିଁ । ତୋର
 ଦୟାଳୁ ହୃଦୟର ବା ଅନ୍ତରାଳର ସମ୍ପର୍କରୂପେ
 ନିବାରଣ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲୋକେ ନିଶ୍ଚୟ
 ଆଉ ଶାମଳୀ ଭ୍ରମରେଶ୍ୱରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କାଗତ ଓ
 ଚାନ୍ଦିନୀ ଶାସନର ଶୁଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ସମାଦେଶ ବାହାରୁ କହନ୍ତି ଏହା ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ
 ସ୍ୱଭାବର ଅରମ୍ଭରେ ନାହିଁ କି ଥିଲେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଦେଶୀୟ ସମାଦେଶ ଛଡ଼ା ଅପଣା
 ନାନୀ ଗ୍ରାହଣରେ ସମାଦେଶ ଗାଠ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଶତାବ୍ଦୀର ଅରମ୍ଭରେ ଅମ୍ଭ ଦେଶୀୟ ଲୋକେ
 ଅନ୍ତରାଳରେ ବିଦ୍ୟୁତାଲୋକ ଦେଖି ଚମତ
 ପଡ଼ୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଦ୍ୟୁତାଲୋକ ସଦୃଶ ଯୋଗେ
 ନିମେଷ ମାତ୍ରରେ ଅନୁଭୂତକର୍ତ୍ତା ସ୍ୱାମୀମାନଙ୍କୁ
 ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ଭାରନାର୍ତ୍ତା ପଠାଉଅଛନ୍ତି । ଏ
 ଦେଶରୁ ଦେହ ଗଙ୍ଗା ସାଗରକୁ ସମ୍ଭବ କରବାକୁ
 ଗଲେ ସେ ଲୋକର ଅତ୍ୟାଧିକ ଦୟାଳୁ ହୃଦୟ
 ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ସମାଧି ଅପଣା
 ଭାର ଏବଂ ପୁତ୍ରପୌତ୍ରାଦିର ନିମନ୍ତେ ବିନୋଦପୁ
 କର ଯାଉଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୋଗବାସ ଯୋଗେ
 କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୁଇ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସଜ କର
 ଉଠୁଥିଲେ । ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା, ଜ୍ଞାନଲଭ, ଶୋଭା
 କୋଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେହି ବିଭାଗକୁ ନିଶ୍ଚୟ
 କର ବୋଲିର ଅରମ୍ଭକୁ ଦୃଷ୍ଟି ନିମନ୍ତେ କଲେ
 ଅପ୍ନେମାନେ ସେ ସଦୃଶ ସମାଜରେ କେତେକୃତ
 ଅନୁଭବ ହୋଇଅଛି ତାହା କଳନା କରୁଥାନ୍ତେ
 ନ ଯାନ୍ତେ । ତଥାପି ଅପ୍ନେମାନେ ଅନୁଭବ
 ମଧ୍ୟରେ ଗଣନ ଏବଂ ବିଷୟ ଶତାବ୍ଦୀରେ ସଦୃ
 ଓଡ଼ିଆ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖା ଦେବ ସେ ଶବ୍ଦ ନିଷ୍ଠାର
 ଭୂତର ସମାଜରେ ମତ୍ୟ ବୁଝନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ
 ନୁହେଁ ଅପ୍ନେମାନଙ୍କର ମନୋବଳା ଅଛି ବୋଲି
 ବୁଝା ଯାଏ ଏବଂ ତାହା କର ନ ଯାଉଲେ
 ଅପ୍ନେମାନଙ୍କ ସଦାଶେ ଇଂରାଜୀର ସାହା
 ବୁଝାଅଛନ୍ତି ତାହା ସମସ୍ତ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ ।
 ଉଦ୍ୟତର ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଉତ୍କଳବଂଶ
 ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ଅକ୍ଷର ଶୁଦ୍ଧିକା
 ଦୋଇଥିଲ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି
 ଶୁଦ୍ଧିକା ରହିବ । ଅବଶ୍ୟ କାଳ ଏବଂ ଭେଦ
 ଯୋଗେ ଅପ୍ନେମାନେ ଅପାଧି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରନ୍ତି
 ନାହିଁ ମାତ୍ର ସମାଦେଶ ଉପାଳ ଦେହୁ ସମସ୍ତ
 ସ୍ୱାମୀରେ ଦୟାଳୁ ହୃଦୟରେ ସମତା ରଖା ହେବା

ଦ୍ୱାରା ଦୁଃଖୀ ଓଡ଼ିଆକୁ ସେ ଅନୁଭବକୁ ବ୍ୟସ୍ତ
 ଦେବାକୁ ଦୋଇଥିଲ ତାହା କେହି ଅସୀନାର
 କଳ୍ପ ପରବେ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷଭାଗରେ
 ସେ ଗୋର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଦେଖା ଦେଇଥିଲ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ
 ଭୂମିସଜ୍ଜ, ସମ୍ଭବ ରକ୍ଷାଦ ସମ୍ଭବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
 ମେଧ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ କଟକଣା କରବେ ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ନ ଦେବାଯାଏ
 ସେ ଅପ୍ନେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନା ମେଧ୍ୟକ ଦେବ ନାହିଁ
 ଏଥିରେ ଦୂରକୁ ନାହିଁ । ତଥାପି ନାଲ ଶନି
 ଓ ରେଫାଟ ନିର୍ମାଣରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ୍ୟକ ସଦୃଶା
 ନିର୍ମିତ ଅପ୍ନେମାନେ କୃତଜ୍ଞ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ
 କୃତଜ୍ଞ ଅଛି । ବ୍ୟବସାୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ
 ଗଲେ ଓଡ଼ିଆରେ ସାହା ଦେବେ ବଢ଼ି ନ ଥିଲ
 ତାହା ଉଚିତ୍ତ୍ୱକାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ବାବୁଲର
 ବିଦିମ୍ବ ଡାକିମ୍ବ ପ୍ରଭୃତି ସୂଚିତ୍ତ୍ୱ ପଳ ଦ୍ୱାରେ,
 ବିକ୍ରମ ଦେବା ଅଥବା କଲହତା ଓ ପାଟନାର
 ଗୋବ ଏବଂ ଗୋମାନ, ବୋମା, ଅଳ୍ପ ଓ
 ଦୟାଳୁ ଅମ୍ଭ ପରିଶ ଦେଇ ଦ୍ୱାରେ ନିଶିବାକୁ
 ପାଇବାଠାରୁ ଅଧିକ ସୁଖକର ଗାଳ୍ପ କି ହୋଇ
 ପାରେ । ସେହି ଜାତି ମାଠ ମାଣିଅବନୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଛଡ଼ା ଅଧିକ କିଛି ଉଲ୍ଲୁଖ ବୋଲି (ଅବଶ୍ୟ
 ବଦଳେକକ ପରି ନୁହେଁ) ଜାଣି ନ
 ଥିଲେ ସେମାନେ ରେପର ବାଣୀର ଗୋଗ
 ଦେବା ଏବଂ ସେହି ଜାତି କପିଳାସିଧା ତାଳ-
 ପଣିର ଛାକାକୁ ଅଧି ସମାଦେଶ ଦେଖୁଥିଲେ
 ସେ ଜାତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହା ଛଡ଼ା ବ୍ୟବହାର
 କରବାଠାରୁ ବ୍ୟବସାୟର ସମ୍ପର୍କାଗତ ପର-
 ଚ୍ଚୟକୁ ଅଧିକ ଦେଖି ପାରେ ? ଅନ୍ୟ ଦିନରେ
 ବିଦେଶୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ-
 ମାତ ପାଇ ଏଠା ବ୍ୟବସାୟମାନ ନିଶ୍ଚୟ ଦୋଇ
 ଯାଉଅଛି । ଇଂରାଜୀୟୋକ୍ତାକ କର ନ ପାର
 ପ୍ରକାଶସ୍ୱାମୀମାନେ ଦାହାକାର କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ବିଭାଗ ଶୁଣା ନୁହା ଯୋଗେ ଚନ୍ଦ୍ରିକାଳ ନିଶ୍ଚୟ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏଥିରେ ଦୃତାଶ ଦେବାର
 କାରଣ ନାହିଁ । ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷାର ସଦୃଶା ସବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଧ୍ୟକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦୋଇଥିବାରୁ ଅପ୍ନେମାନେ
 ଜ୍ଞାନଲଭ କର ଚିନ୍ତା କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ-
 ଅଛି ଏବଂ ଉତ୍କଳବଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଅପ୍ନେମାନଙ୍କୁ ସେହି
 ଦଶାରେ ପଦାର ସାଧୁଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ୍ୱ କରୁଣେ
 ଅପ୍ନେମାନେ ଉତ୍କଳବଂଶ ଦୋଇ ଦେଶୀୟ ବ୍ୟବ-
 ସାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର ପାରବା ଚର୍ଚ୍ଚି ନିର୍ମିତ ଚିନ୍ତା
 କରବା ଉଚିତ । ଇଂରାଜୀ ଶତାବ୍ଦୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ର୍ଷରେ ଶାସନ ପ୍ରାପନ ଏହି ଶତାବ୍ଦୀରେ ବ୍ୟ-
 ମୂଳ ହୋଇଅଛି । ଏହି ଶତାବ୍ଦୀରେ ଭାରତ
 ମଧ୍ୟରେ ମା ୩୦,୦୦୦ ଇଲ ରେଲବାଟି ଓ
 ମା ୫୦,୦୦୦ ଇଲ ରାଲବାଟି ନିର୍ମିତ ହୋଇ-
 ଗଲେ । ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ପରାଜିତ ହୋଇ ଭାରତ
 ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ହୋଇଅଛି । ବିଭାଗକୁ ପର୍ଯ୍ୟପଠା-
 ରବାକୁ ଦେଲେ ଅନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ୍ୟକୁ ଅନୁ-
 ମତି ନେବାକୁ ହେଉଥିଲ । ଏବେ ଲଜା ଦଲେ
 ସେ ସେ ଚିତି ପଠା ପାରେ । ଅନେ ଛମା
 ସରେ ଭାରତରୁ ବିଭାଗକୁ ଯିବାକୁ ହେଉଥିଲ
 ଏବେ ଏକପକ୍ଷରେ ତାହା ସାଧୁକ ହେଉଅଛି
 ଅନେ କମରମାନ ଅବକାର ଥିଲ ଏବେ
 ଏକ ମଗର ବିଦ୍ୟୁତାଲୋକ ଆଲୋକରେ ସୁଖୋ-
 ଭିତ ହୋଇ ସର୍ବପ୍ରାୟ ପ୍ରଜାସ୍ୱାମୀ ଦେଉଅଛି
 ସୁଖସାଧନର ଉପାୟ ସଦୃଶ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ଏହି ଏକଶତାବ୍ଦୀ ମଧ୍ୟରେ ଇଂରାଜୀମାନେ ଅଧ୍ୟ-
 ଶାୟ ଏବଂ ଦେଖାଦାସ କି ଉଲ୍ଲୁଖୁପଲଲଭ ହୁଏ
 ତାହାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ।
 ଇଂରାଜୀକର ସଦୃଶ ଅନୁଶ୍ଚ ରହିଉଛି ଏବଂ
 ସେବେ ବା ଦୃଷ୍ଟିଶ ଅଧିକାରେ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ
 ଭାଗରେ ଲିଖିତ ହୋଇଥିଲ ପଡ଼ୁଥିଲ ଏବଂ
 ଅଦ୍ୟାପି ତାହା ଶେଷ ପାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତାହା
 ସେ ଅପରେ ଶେଷ ହୋଇ ଇଂରାଜୀ ଗୌରବ-
 ଅନୁଶ୍ଚାଳକରେ ଛଗଡ଼ରେ ପ୍ରଭୃତ ଦେବ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅପ୍ନେମାନେ ଏକାନ୍ତ
 ତାମନା କରୁ ମେହି ଗୌରବ ଅନୁଶ୍ଚ ଥାଉ
 ଅପ୍ନେମାନେ ସନ ପ୍ରାଣରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦୋଇ
 ସୁଜାତି ଓ ସୁଦେଶ ବ୍ୟବସାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଟନ-
 ପୂର୍ବକ ଲୋକସମାଜରେ ଉତ୍କଳମୁଖ ଦେଖା-
 ବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉ । ଦେଖାଉ ଅସାଧ୍ୟ କିଛି
 ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଆସୁଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ନାମ ଦେଖି
 ଶାମଳୀ ଭ୍ରମରେଶ୍ୱରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କାଗତ ସଦୃଶ
 ଦେବକ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ବିଷୟତା
 ନିର ଶେଷରେ ମମାଦେଶରେ ସେପରି ଗୌ-
 ରବର ସମାଗର ବାହାରକ ବାହାରୁ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି
 କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ଏକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ସାହିତ୍ୟିକ ସମୀକ୍ଷା ।

ଏ ନଗରରେ ଗତ ପୁରୁ ଓ ପୁସ୍ତକର ସାମାନ୍ୟ ବକ୍ତି ହୋଇ
 ପୁସ୍ତକ ମେଘଦୂତ ଠାକୁର କବି ବକ୍ତି ହୋଇବାର
 ସମାଦ ଗଣନା । ସବୁ ଶତାବ୍ଦୀ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସଦୃଶ
 ପଦ୍ୟର ହୋଇ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଧିକ ବକ୍ତିର ଅନୁଶା ରହି ।
 ପୋଷମାନଙ୍କ ବକ୍ତି ସକଳ ଗଣନେ ମୂଳ ଅଧ୍ୟାପକ ଗର
 ଦେବାର ସମା ଶେଷ ହେବ । ଏ ଶତାବ୍ଦୀର ଦେଖା ଲଭ
 ବ୍ୟୁତାହ

ବିଦିଆ ଜଗତର ସେହି

ଉତ୍କଳ ରତ୍ନ !!!

ଡାକ୍ତର ଜେ. ଟୀ, ମାଟିନଙ୍କର :

ଡ୍ୟାମ୍ ଜିନ୍ !!!

ଅନେକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଯାହା ଓ ଗରମିର ବିଷ ଯଦ୍ୱାରା ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଦାହିରେ ତାହା ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ହୁଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଡ୍ୟାମ୍ ଜିନ୍ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବ୍ଦୀ ଅଗ୍ରଣ ହେଲା ଲୋକଙ୍କର ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ଦୂର କରିଥିଲା ଅଜ୍ଞ ଜଗତର ଲୋକେ ଏକବାକ୍ୟରେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିଲେ ଯେ, ଡ୍ୟାମ୍ ଜିନ୍ ସେହି ସମସ୍ତ ରୋଗର ଏକମାତ୍ର ମହୋଷଧି ।

ପାଚର ରା, ଗରମିର ରା, କାହିଁର, ରାଜ-ଦର, ବାଦା, ନାଲିରା, ନାକ ଓ ମୁଖରୋଗର ରା, ଦେହର ତକାତକା ଦାଗ, ହାତ ଓ ଗୋ ଡାକଲର ଚମରଡ଼ିକା, ହସ୍ତପଦ ଜ୍ୱାଳା, ଚର୍ମରୁ-ଜଳ ପଡ଼ିବା, ମୁଣ୍ଡପ୍ରସ୍ତ, ମୁଣ୍ଡବୁଲ୍ଲରବା, ମସ୍ତକ ଜ୍ୱାଳାଜରବା, କୁଣ୍ଡିତା, କାକ୍ଷ, ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗର ମହୋଷଧି । ମେକ, ପ୍ରମେହ, ପୁରୁଷରୋଗ ଯାହା ଜର୍ମର ହେବା, ପ୍ରସାବ କରୁବା ସମୟରେ ଜ୍ୱାଳା, ପ୍ରସାବର ଅଗ୍ରେ ବା ପଶ୍ଚାତ୍ ସୁତାପର ପଦ୍ମାଠି ବାହାରୁବା, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗିବା, ମୁଣ୍ଡବୁଡ଼ି, ପ୍ରସାବର ଅଳ୍ପବା ବା ଅଧିକ୍ୟ, ରକ୍ତଶକ୍ତି ହୀନତା, ଅସ୍ତ୍ରୋତ୍ତର ବ୍ୟର୍ଥଶୁଳନ, ଏମନ୍ତ ବା ଧୂଳିରୋଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରେଣ ବହୁ ଲୋକଙ୍କର ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମାଇଥିଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀକମାଥା ପଥା;—କସ୍ତୁରକ, ଗୁରୁକାଳିନ ସେଟର ବେଦନା, ଅଳ୍ପ ବା ଅଧିକ ପରମାଣେ ରକ୍ତପ୍ରାୟ, ଅଳ୍ପପିତ୍ତ ବାଳେ ବହୁ ଦେବା ପ୍ରଭୃତି ରୋଗରେ ଡ୍ୟାମ୍ ଜିନ୍ ଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଡ୍ୟାମ୍ ଜିନ୍ ବାବିରେଣ ଅମୋଗ ଔଷଧ ।

ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରସାରରେ ଦୈନିକ ଏକ ବା ଦୁଇ ମାସା ସେବନ କଲେ, ଶରୀରରେ ନୂତନ ରକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣବା ସୃଷ୍ଟିକର ସକଳ ଓ ପୁଷ୍ଟି କରେ ।

ଡ୍ୟାମ୍ ଜିନ୍ ସାଲିଷାପର ରୋଗକୁ ଗୁପ୍ତ ରଖେ ନାହିଁ । ଡ୍ୟାମ୍ ଜିନ୍ ଦ୍ୱାରା ରୋଗ ଅଗ୍ରେଣ ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅକ୍ଷୟର ରକ୍ଷା ନ ଥାଏ ।

ଡ୍ୟାମ୍ ଜିନ୍ ସେବନର କୌଣସି ବନ୍ଦା ନିୟମ ନାହିଁ । ସେବନ ବହୁ ଓ ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ସେବନ କରଯାଏ । ଏ ବୋତଲ ଔଷଧ ବା ୧୫ ନ ବ୍ୟବହାର କରଯାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ।

ପ୍ରତିବୋତଲ ୪ ୧/୨ ଓ ବୋତଲ ୪ ୨/୩
୩ " ୪ ୧/୨ " ୪ ୧/୨
ପ୍ୟାକ ୧୦ରୁ ୩ ବୋତଲ ଟ୍ୟା ଅଣା, ୪ ୦/୧
୧୨ ବୋତଲ ଟ୍ୟା ଅଣା; ଜାକମାସୁର ସ୍ୱରୂପ ଏକମାତ୍ର ଅବସ୍ଥାବଦ ।

ଡାକ୍ତର ଜେ. ଟୀ, ମାଟିନ । ସୋଲ ଏଜେଣ୍ଟ ।—
ଇଣ୍ଡିଆ, ବର୍ମା ଏବଂ ସିଲେନ
ଆଇ, ବି, ଜି, ଏଣ୍ଡକୋ
୨୩୧୮ ନମ୍ବର ବାଗୁଶାସୀ ଘୋଷ ଷ୍ଟ୍ରିଟ କଲକତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦାସ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଦିଅ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ସନ ୧୯୦୧ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ-
ମାସ ତା ୨୧ ରାଜ ମୁଦାବକ ଓଡ଼ିଆ ମାସ
୧୯ ନ ଗୋବିନ୍ଦର ଦିବା ପା ୨ ବା ସମ-
ୟରେ କଟକ ମୁନିସିପାଲିଟି ଅଧୀନସ୍ଥ ନିମ୍ନ
ଲିଖିତ ଦାଟ ଓ ପାଉଣ୍ଡମାକ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଚଳମ-
ନାସ ସନ ୧୯୦୧—୧୯୦୨ ସକ ସକାଶେ
ଇସାଗୁ ବ୍ୟାପିବ । ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ ଦାଟ ଓ
ପାଉଣ୍ଡର ଇସାଗ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବେ
ସେମାନେ ଉପସେକ୍ତ ଛାଉଣି ଓ ସମୟରେ
କଟକ ମୁନିସିପାଲିଟି ଅଧୀନରେ ଦାଲର ହୋଇ
ନିଲମ ଜାକନେ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନିଲମ ଜାକ
ପ୍ରଦତ୍ତ କରଯାଇ ପାରେ । ନିଲମ ଖରଦଦାର
ସଙ୍ଗରପନ୍ତ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବନ୍ତ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ।
ନିଲମ ଖରଦଦାରଙ୍କୁ ନିଲମ ଜମାର ଏକ-
ତତ୍ତ୍ୱାଂଶ ନିଲମ ପ୍ରଦତ୍ତ କଲମାତ୍ରେ ଉପାଚିତ
ଦେବାକୁ ହେବ । ନିଲମ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଧିକ ସାହା
ଜାଣିବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ମୁନିସିପାଲିଟି ଅଧି-
କରେ ଚତୁରଲେ ସମସ୍ତେ କୂଳି ପାରିବେ । ଭବ,
୧ ଜୋବନ୍ଦ ଦାଟ ୧ ସହରପାଉଣ୍ଡ ଲଲବାଗ
୨ ବାଠଯୋଡ଼ିଦାଟ ୨ ପୁଷ୍ପଦାଟ ପାଉଣ୍ଡ
୩ ସୁକ ଦାଟ ୩ ସୁଖିଦାଟ ପାଉଣ୍ଡ
୪ ଲମ୍ବା ଦାଟ ୪ ଦୋଳମୁଣ୍ଡେର ପାଉଣ୍ଡ
୫ ଚତୁର୍ଦାଟ ୫ କଟକଚଣ୍ଡି ପାଉଣ୍ଡ
୬ ଭଗବତସାହା ପାଉଣ୍ଡ

Cuttack Municipal office 1-1-1901. KAMSANKAR ROY, Vice Chairman Cuttack Municipality.

NOTICE.

A meeting to celebrate the sixteenth anniversary of Keshub Chunder Sen's departure from this life will take place on Tuesday, the 8th January, 1901, in the hall of the Brahma Samaj Gunga Mandir at 6—30 P. M

Revd. G. HOWELL B. A. B. D. will preside and Babus Jankinath-Bose B. L. Rajmohan Bose and Visvanath Kar will address the meeting.

The presence of the public is cordially requested.

Visvanath Kar, Secretary, Utkal B. Samaj

ନିମ୍ନପ୍ରାୟମେଣ୍ଡ, ଅପରପ୍ରାୟମେଣ୍ଡ, ରଞ୍ଜିତ ଭୃଗୁଲର ଏବଂ ମାଲିନର ସୁଲର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ରଞ୍ଜିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ଟ୍ରିଭିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୋଟସଲର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ରେ ପରମାଣରେ କଟକର ଦିଆଯାଏ । ନାକାପ୍ରକାର ନାଗଜ, ଶେନିଲ, କଲମ, ତୁଆର, ପ୍ରଭୃତି ସୁଲ ଏବଂ ନବଶିକ୍ଷାମେଣ୍ଡ ଅଧିକରେ ଲେଖିକାର ସାକ୍ଷାତସ୍ୱ ସରକାରମାନ ସୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ଆମ୍ଭ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଟିକକ । ଭବ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସସ୍ତ୍ରୀ । ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକମାୟାଣ (ଦଲଧରପଟ୍ଟନାୟକକୃତ) ୧୨
ରୁଦ୍ରାକ୍ଷସେକ ୫୦/
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶପଦ୍ୟ ୧୦୯
କଟକ ଟ୍ରିଭିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ

“ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ” ରେ ଯେପରି ମଧୁର ଗୀତ ଗୁଣାଗୁଣେ ରଚିତ ହୋଇ ସ୍ୱା କୃଷ୍ଣଙ୍କର ରସକେଳି ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଅଛି “ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ” ରେ ଚତୁର୍ଥ ଗୀତ ଗୁଣା ଶାରେ ଦରପାଦ୍ୟଗଙ୍କର ରସକେଳି ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଅଛି । ଏହା ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ପରି ବାରଦର୍ଶନ ଚର୍ଚ୍ଚଣାଥା ଦାସପୁତ୍ର ଗ୍ଳୋକରେ ରଚିତ ହୋଇଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱରାଧାର୍ଥେ ଅତିସୁଲଭ କରା ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୧ ୦/୨ ମାସି କଟକ ଟ୍ରିଭିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL, Agent, Cuttack.

NOTICE.

Wanted a Head Master for the Boad Nizgurh M. E. School. Salary Rs 25 a month. Applications together with copies of testimonials to be received by the undersigned up to the 9th Proximo. None need apply who has not at least passed this Entrance Examinations. Preference will be given to those who have experience as teachers.

Daspalla The 18th Decr. 1900 } Hrushi Kesh Rautaray Sub Inspector of Schools South Mahanadi Circle KANTILLO P. O.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମହାତ୍ମା ଓ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଲାଭକର ଗୋଲାପିଆ
ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାଙ୍କ ସହଯୋଗୀ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମାଜର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ
ଏହି ପତ୍ରିକାକୁ ଲେଖକ । ବିଜ୍ଞାପନକର ନିଜ
କୃତ୍ତି ଧରିବେ ଦେଲେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଇ ପୁରସ୍କାର
ଟ ୨ (ଦୁଇ) ଟଙ୍କା ମିଳିବ ।
୧୯୦୧ ମସିହା ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ

ସୁଗନ୍ଧ ସୌଖୀନ ଦ୍ରବ୍ୟ

କଲକତାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁଗନ୍ଧଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ
ଏଲ. ଉପେନ୍ଦ୍ର ବାରିଆଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କୁନ୍ତଳାନ

ଏହି କୈଳ କେଶ ପରିଚର୍ଚ୍ଚକ କରେ ।
ଏହାଦ୍ୱାରା କେଶର ଶୋଭା ନୂତନ ହୁଏ ଏବଂ
କେଶ ଉତ୍ତମାଭିପ୍ରାୟରେ ବାହା ବନ୍ଦ ହୁଏ ।
ଏହା ଅତି ନିର୍ମଳ ଏବଂ ମନୋହର ସୁଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ ।
ଏହା ଗୁଣପ୍ରକାର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପ:—
ସୁବାସିତ କୁନ୍ତଳାନର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା,
ପଦ୍ମଗନ୍ଧ କୁନ୍ତଳାନର ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଟଙ୍କା,
ଗୋଲାପଗନ୍ଧ କୁନ୍ତଳାନର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା,
କୁନ୍ତଳାନର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଥବା ଏମ୍ବେଲ୍ସ୍ ।
ସତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାନାବିଧ ସୁଗନ୍ଧ ପୁସ୍ତକ
ସ୍ୱାର ସମୃଦ୍ଧ କରାଯାଇ ଏହି ଚଉପ୍ର ପ୍ରକାର
ଏସେନ୍ସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି । ଏଥିର ସବାସ
ମନୋମୁଗ୍ଧକର । ନାମ—ଗୁମେଲ୍ସ; ମଇଁଷା;
ବାମାମା, ରତନଗନ୍ଧା; ମହିତା; ବେଲଗୋଷ;
ହାଇଲ୍ ସେଲ୍ସ; ନବସ ଟେଲ୍ସ; ବେଲାଦେଲ୍ସ;
ଲୁମ୍ବୁଗ୍ସ; ମିଶ୍ରଲୁଗ୍ସ; ଦେଲାଲୁଗ୍ସ; ସାମଜାତ-
ଲୁଗ୍ସ; ଇନ୍ଦୋରସ୍ ବୋକେ । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା
ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ରି ।

ଲ୍ୟାଜେଣ୍ଡ୍ରିର ।

କମ୍ପ୍ୟୁଟିଂ ଲ୍ୟାଜେଣ୍ଡ୍ରିର ଦେହପତ୍ରିକା । ଲ୍ୟାଜେ-
ଣ୍ଡ୍ରିର ଓହ୍ଲାଇ ନିଜପିଣ୍ଡି ତତ୍ତ୍ୱଦର୍ଶଣ, ସାଧନପିଣ୍ଡି
ସାଧନଶାସ୍ତ୍ର ।

ପମେଟମ ।

ଗୋଲାପ ପମେଟମ ଅଫିସ୍, ସୁଗନ୍ଧ
ପମେଟମ ପାଞ୍ଚାଶାଣୀ ।

ତାମ୍ବୁଲାନ ।

ସାନ ସୁବାସିତ ଓ ସୁଗନ୍ଧ କରୁଥିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ
ସାମଗ୍ରୀ । ଗୁଣ୍ଡି ସଙ୍ଗରେ ରକ୍ତବ ମିଶାଇ ଦେଲେ
ଗୁଣ୍ଡି ମନୁଷ୍ୟପତ୍ରିକା । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ଅଫିସ୍
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଥବା ସ୍ୱଳ୍ପ ।
ଶ୍ରୀମୁଖାଳ ସବାସେ ଏହାଠାରୁ ସୁଗନ୍ଧକର
ଅତି ନାହିଁ ।
ଲମ୍ବନ ସିରସ୍ ବାରାଣସୀ । ଇନ୍ଦୋର ଚିରସ୍
କାରଣା । ଅରୋଜ୍ଞ ସିରସ୍ ବାରାଣସୀ । ଦେବ
ସିରସ୍ ଏକଟଙ୍କା । ଗୋଲାପଜନ ସିରସ୍ ଏକଟଙ୍କା

ଗୋଲାପଜଳ ।

ସୁଗନ୍ଧ ଦେଇଟଙ୍କା ।
ଏହି ଲେଖିଲେ ଡାକଦ୍ୱାରା ଏହା କେଶର
ଜନସ ପଠାଯାଏ । ଗୁରୁତରପର୍ବ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ମହାଗଜା ଓ ଗଜା ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ବଜ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରକର୍ମ
ଗୁଣମାଳକରଣ ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ କ୍ୟାବଜୁରୀ ଏବଂ
ବିଶେଷରୂପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ସଫେଦ ଓ ନାଏବ
ବନା ମୂଲ୍ୟରେ ପଠାଯାଏ ।

ଠିକଣା:—

ଏକଟଙ୍କା } H. BOSE,
୧୨୨ମ ନମ୍ବର ନାୟକ ଟ୍ରେଡିଂ } 62 Bow Bazar
ବନ୍ଦରା } Street
Calcutta.

କଟକରେ "ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମାଜ" ତ
ଉତ୍କଳ"ରେ ଏହି ଜନସ ଚଳେ ।

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାର ବିଜ୍ଞାପନ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀ
କଲକତାରେ ଥାଇଁ ଦୋରାଣୁ, ସଥା,—

ପ୍ରଥମଥର ସବାସେ
ଆଶ୍ରମପତ୍ର ଟ ୧
ଅଧ୍ୟୟନପତ୍ର ଟ ୨
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଟ ୫
ମାତ୍ର କୋଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ପତ୍ରିକା ମୁକ୍ତ କେବେ,
ତହିଁର ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୨ ଓ ଶାନ୍ତି କ୍ରମେ ଦେବ କାଳି
ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସବାସେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଥମ
ଥରର ଦେହା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ସାଧନରେ ଦେବ
ଅଧିକ ଦାନ ସବାସେ ସୁଗନ୍ଧ କରୋକ୍ତ
ଦୋରାଣୁକର ।
ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସମ୍ପର୍କ ପଠାଇ
ନାହିଁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସତ୍ତ୍ୱେ ଚଳେ ଚଳାଯାଉଥିବା ଶ୍ରୀ
କଳାକାର ଉପରେ ଉପକ୍ରମରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ସୁଗନ୍ଧ
ଦେବ

ଉତ୍କଳ ପାତକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା } ଡାକ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା ପତ୍ର ୧୧୧୧ ମାତ୍ର । ୧୨ ମାସ ପାଇଁ ୧୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ବର୍ଷ ।
 ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା } ଅଗ୍ରାମ ୫୩୧
 ତୃତୀୟ ସଂଖ୍ୟା } ପ୍ରାୟୋଗ ୫୨୯

ORISSA ART WARES.

The automatic OTTORDAN with GOLABPAS and TANDAN combined is a patent. The plate is meant for pan, the roses are receptacles of water and the peacock throws out the rose water automatically when a button is pressed. The roses and the peacock have gold stars. The plate and the roses can be removed and the plate can be used for other purposes.

Price Rs. 140
 Apply to Manager
 Orissa Art Wares Mission Road Cuttack.

“ଉତ୍କଳ ପାତକ”
 ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ
 ଉତ୍କଳରେ ପାତକ, ଅତ୍କଳ-
 ଦାନ ଓ ଗୋଲବପାସ ଏତ୍କଳ-
 ଧରରେ ଉତ୍କଳ, ଗୋଟିଏ ନୂତନ
 ସରକାରୀ ସନନ ପ୍ରାପ୍ତ ପଦାର୍ଥ
 ଅଟେ । ଏହାର ଆଲିଃ ପାତକ, ଗୋଲବ
 ପୁଲମାନ, ଅତ୍କଳର ଅଧାର ଓ ସବୋପର
 ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ମସୂର ବସିଅଛି ଯେ କହି
 ତଲେ ଏକ ସ୍ତାନରେ ଲେଖିବା ରୁପି
 କି ଟିପିଲେ ମସୂର ମୁଖରୁ ଗୋଲପଲ
 ନିଃସୂତ ହୁଏ, ମସୂର ପୁଞ୍ଜରେ ଓ ଗୋଲବ
 ପୁଲ ପାଖରେ ସୁନ୍ଦର ଚାନ୍ଦନ ବସ୍ତା
 ଦେଇଅଛି । ଉତ୍କଳରେ ଆଲି ଓ ଅତ୍କଳ
 ଉତ୍କଳ କରାଯାଇ ପାରେ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦
 ପ୍ରାୟୋଗରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ମାନେ
 ଉତ୍କଳ । ସା ୧୨୦୦ ବେଞ୍ଚି କଟକ ନିକଟରେ
 କଲେ ପାଇ ପାରିବେ ।

ବିକ୍ରୟନ ।
 ନୂତନ ପିଞ୍ଜିକା ।
 ଶକାବ୍ଦ ୧୯୩୩ ସନ ୧୯୧୬ ଓ ୧୯୦୯
 ଲଂଗ୍ଗା ସନ ୧୯୦୧ ଓ ୧୯୦୨ ପୂର୍ବପରି
 କଟକ ପ୍ରାୟୋଗ ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
 ନିଜପୁ ଦେଉଅଛି ।
 ବଜ୍ର ଟ ୦ ।
 ଗୋଟ ଟ ୦ ୧୨
 ମୋସସଲ ନିମନ୍ତେ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦ /
 ସେଉଁମାନଙ୍କର ବେଲି ବିମା ସୁ ମାରଦାନ
 ନେବାର ସୁବିଧା ଅଛି ସେମାନେ ଲେଖିଲେ
 ସେହି ଅନୁସାରେ ପଠାଯିବ ।
 ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କର ଗପୁ
 ସେକ୍ରେଟରୀ

ଗର ମାସ ତା ୨୯ ରଖରେ ଶେଷ ହେବା
 ସପ୍ତାହରେ ୨,୨୫,୨୭୭ ଲେକ ଦୁଇଟି ସାହାଯ୍ୟ
 ପାଇଥିଲେ । ଏହା କହି ପକ୍ଷ ସପ୍ତାହର ଅକଳ
 ହେବଳ ୨୧୦ ଗୁଣ ଅଟେ । ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅର୍ଥାତ୍
 ୧ ଲକ୍ଷ ୮୭ ହଜାର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଲେକ
 ଏହା ବନେଇ ପ୍ରଦେଶର ଅଧିକ୍ଷକ ଏକ ସେଠା
 ଲେକକର ଅନୁକମ୍ପା ଗୁଣା କ ହୋଇ ବର
 ଦୁକି ରୂପରେ ଅଛି । ତାହା ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର
 ମଧ୍ୟସ୍ତରେ ଏକ ଦେଖିବୁ ଗୁଣରେ ବସିଅଛି ।

ଅସନ୍ନା ଫେରୁଦାଶ ମାସ ତା ୨୫ ରଖିଠାରୁ ତା ୨୭ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସେନେଟ ଦ୍ୱାରା ସେଇ ଉଚ୍ଚା-ଲିଙ୍ଗ ପ୍ରଶାସନା ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଦିନ ଦେବଲ ମୌଣ୍ଡିକ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଦିନ ଲିଙ୍ଗିତ ପ୍ରଶାସନା ଦେବ ।

ସେହି ଫେରୁଦାଶ ମାସ ତା ୨୫ ଓ ୨୬ ରଖରେ କଲିକତା ମୌଣ୍ଡିକ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନବେମାନଙ୍କରେ ମୁକ୍ତାଶ୍ରମ ପ୍ରଶାସନା ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବ । କଲିକତାରେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଶାସନା ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସେନେଟ ଗୁରୁତ୍ୱେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଅଛି । ପ୍ରଥମ ଦିନ ଲିଙ୍ଗିତ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଦିନ ମୌଣ୍ଡିକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନିମ୍ନସିଦ୍ଧ ।

ଏହି ସମ୍ପାଦକରେ ପାଠ କଲ୍ଲୀ କି ବ୍ୟାପାର ବିଶାଳତାରେ ଜାଲରେ ବୁଲି ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଜାଲିକ ସାହେବ ସିଦ୍ଧା ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କରାଅଛି ଯେ ସେମାନେ ମିଛନିଷିପାଳିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନ କରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଦେବେକଳମ ମିଛନିଷିପଳ କର୍ମକ୍ରମର ସତରେ ନିର୍ବାଚନ ଦେବା ଭାରଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଅଛି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କର୍ମକ୍ରମରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର ସରକାର କର୍ମକ୍ରମମାନେ ମିଛନିଷିପଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ନିଷେଧ କି ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ବୁଲି ମହୋଦୟଙ୍କର ଏପରି ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କୌଣସି ଦେହ ବୁଝା ଯାଉ ନାହିଁ । ଅଥା କହୁଁ ବିମୋହର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଉକ୍ତ ଅଦେଶ ରହିବ କରାବେ ।

ଏକ ସୋମବାର ଶେଷ ଦେବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏକା ଚାଟୁ ପ୍ରାମ ବିଦ୍ୱା ବଙ୍ଗଳା ଦେବୀ ସବାଟେ ବୁଝି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବୁଝିର ପରମାଣ କହାର ପ୍ରଦେଶରେ ଏକ ବାହାଠାରୁ ଗୋଟି ନାମସ୍ତର ଶୁଭାଗରେ ଅଧିକ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ବ୍ରହ୍ମ ଅପେକ୍ଷା ପୁରୀଜିଲ୍ଲାରେ ଅଧିକ ଥିଲା । ଛୋଟନାମସ୍ତର ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଅଧିକ ବୁଝି ଦେହୁ ଓଡ଼ିଶାର ନିଗମନ ବଢ଼ି ନୋକାରେ ପାରି ଦେବାଇ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ଯାହା କି ଗୌରମାସରେ ବହୁକାଳରୁ ଦେଖା ନ ଥିଲା । ଏ ବୁଝିଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଦେବେକ

ପସଲର ଉପକାର ହୋଇଅଛି । ବଙ୍ଗଳା ଦେବୀ କି ୪୭ ଲ ମଧ୍ୟରୁ କି ୭ ଲରେ ଶାନ୍ତ ଦୁବାର ମୁକ୍ତ ଉଣା କି ୧୭ ଲରେ ଅଧିକା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ କି ୨୨ ଲରେ ସମାନ ଅଛି । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଏ ବର୍ଷର ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନା କରିବେ ।

ଏକ ଉପମ୍ପର ମାସଠାରୁ ଅସନ୍ନା ଫେରୁଦାଶ ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାନ୍ତକାଳର ବୁଝି କପରି ଦେବ ବାହା ଗଣନା କରା ସରକାରୀ ଗଣକ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟା ଗଣକରେ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛି । ଉକ୍ତ ଗଣନାକାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରଦେଶରେ ନିୟମିତ ସରମାଣ ଉପଯାବ କ ହୋଇ ବହୁ ଉଣା ଦେବ ଏବଂ ପଞ୍ଜାବ, ଦିଲ୍ଲୀ ଓ ଗୁଜରାଟରେ ବୁଝି ମଧ୍ୟ ଉଣା ଦେବ । ଗଙ୍ଗା ପ୍ରୟୋଗ ସମୟରେ ବୁଝି ଉଣା ଦେବାର ଲକ୍ଷଣ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ମାତ୍ର ମଧ୍ୟଲତା, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟ ଅନୁଶାସନ ଶେଷକାଳପୁର ଏବଂ ଉତ୍କଳପ୍ରଦ ମ ପ୍ରଦେଶରେ ବହୁ ଅଧିକ ବୁଝି ଦେବ ।

ଉପରଲିଖିତ ଗଣନା ପ୍ରକାଶ ଦେବା ପରେ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଯେଉଁ ବାହାର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଉତ୍କଳପ୍ରଦ ମ ଏବଂ ବଙ୍ଗଳାରେ ଉତ୍କଳ ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତେ ବରଂ ଅଧିକ ବୁଝି ଦେଇଅଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଉପକାର ମଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଗୌରମାସରେ ଏପରି କଲିକତା ଦେବେ ଦେବେ ରହିବେ ।

ଅମ୍ପାନକର ପୁରୀ ସମ୍ପାଦକା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ପୁରୀ ବହୁଦିନ ଏପରି ଜଣେ ମାଜି-ଷ୍ଟ୍ରେଟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ, ଯେପରି ଉତ୍କଳ-କ୍ରମସଃ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଉଅଛି ସେହିପରି ଅମ୍ପାନକେ ସୁଯୋଗ ବିଶ୍ୱରପତି ଏବଂ ଶାସନ-କର୍ତ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଉଅଛି । ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ସାହେବ ମହୋଦୟ ପୁରୀର ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଟନ୍ତି, ଏ ଯେପରି ସୁଯୋଗ, ସୁଯୋଗ, ବର୍ତ୍ତମାନ-ସୁଖ, ପ୍ରଜା ହୁଣ୍ଡେରୀ ସେହିପରି ଏହାବିଠାରେ ସମାଲୟ ଏବଂ ବଦ୍ୱା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଯାହା କି ବୁଦ୍ଧିବା ଶାସନମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ-ରୁଚି ଦେଉ ନ ଥିଲା ସେହିପରି କରେଣର ଅନେକ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଅନୁରଣ ଏହାକ ସହରେ ପୂରଣ ଦେଉଅଛି । ଅଥା କହୁଁ ଏ ମହାତ୍ମା ପୁରୀରେ ଅଛି ବହୁକାଳ ଅବସ୍ଥିତ କଲେ

ଏହାର ବହୁ ଉତ୍କଳ ସାଧକ ଦେବ ସମେତ ନାହିଁ । କମିଶନର ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କରେଣରେ ଓଡ଼ିଆ ଗୁରୁ ବିଶ୍ୱକର୍ମକରେ ଏକ ପରିଷଦକାଳରେ ପ୍ରତି-ଲତ ଦେବ କହୁ ବହୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ଏ ବିଷୟରେ ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚମାସ ପୂର୍ବରୁ ବିଶ୍ୱାସନ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା, ମାତ୍ର ତାହା ଏକ ମିଛପ୍ରକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେଇ ନାହିଁ । ଅଥା କହୁଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ କହୁପ୍ରକା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ନିମ୍ନେ କର ଅମ୍ପାନକର ମହୋଦୟର ସାଧନ କରାକା ସହଯୋଗ ଦେବେ ।

ଏକ 'ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସମାଜ'ରେ ବାଲେଶ୍ୱର ରେଲୱେସକର ବିକଳ କଲେକ୍ଟରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅଭିପ୍ରାୟର ବିଭାଗୀ ନଗେ ପଞ୍ଚମେକ କର ଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱ ସମ୍ପନ୍ନରେ ଅମ୍ପାନକେ ବିଶେଷ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ନ ଜାଣୁ । ମାତ୍ର ଠାକେ 'ଦେହ' ରେଲବେ କର୍ମକ୍ରମର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ଅମ୍ପାନକର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ ଦେଇଥାଏ । ଯାହାକି ପ୍ରକାଶନାକୁ ନିବନ୍ଧନ କୁଅଛି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଲେକ୍ଟର ସଦ୍ୱ୍ୟ କଲେ ବାହା ନିକାରଣ ଦେବ ନାହିଁ । ଅମ୍ପାନକେ ଜାଣୁ ସେ ଅକାଳରେ ଅସ୍ତ୍ରୁ ନେବ, ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟରୁ କୁହେ । ମାତ୍ର ରେଲବେର ଉପ-ରସ୍ତ କର୍ମକ୍ରମକୁ ଜଣାଇଲେ ଅନେକ ପରମା-ଣରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିକାରଣ ହୋଇପାରେ । ବିଶେଷତଃ ବଙ୍ଗଳାଜାଲପୁର ରେଲବେର ଟ୍ରାଫିକ୍ ମାନେଜର ବାହାକ ପ୍ରଦାନ କି ଟ୍ରାଫିକ୍ ଯାହା-କର ସମୟ ନିରୂପଣ ବିଶ୍ୱାସନ ତଳେ ସବାସା-ରଣକୁ ଜଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି କୌଣସି ରେଲବେ କର୍ମକ୍ରମ ବାହାରିପ୍ରକା ଦେ ଅଭିପ୍ରାୟ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ବଦଳୁ ବାହାକୁ ଜଣାଇବ । ଟ୍ରାଫିକ୍ ମାନେଜରଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ କଲିକତା ଗା-ଡ଼ାନସର ନ ୧୦ ମର ବୋଠି ଅଟେ । ସେଠାରୁ ଜାକହାର ଗଣ୍ଡେ ପ୍ରତି ପଠାଇଲେ ଦୁଇପଦସାରୁ ଅଧିକ ଶରତ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନେକ ସୁଦୀର୍ଘ ଗଲେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ଅଧିକ କର୍ମକ୍ରମମାନଙ୍କୁ ଉପ-ଯୁକ୍ତି ରୂପେ ଶାସନ କରିବେ ।

ବଙ୍ଗଳା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପରି କାଳେ ମାନ୍ଦାକରାଣୀ ଏକ ପ୍ରକାର ବାହାରିଥିଲା ତାହା ଓଡ଼ିଆ ସହିତ ବହୁ ସମ୍ପର୍କ ଥିବାରୁ ଓ ସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା

ଉତ୍କଳ ବିଦେଶରେ ସେଥିର ସାମ୍ବନ୍ଧ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକୃତ ହେବ ।

“କେଳିକାଳର ଶେଷର ଦୃତ୍ୟୁ ଓ ସେବାକକୁ ଧରକାର ଉପାୟ” ବୋଲି ଏକଗ୍ରଣ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ପୁସ୍ତକରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ କୋରାପୁର ନାମକ ଏକଜାତି ଫୁଲରେ ତଳାଏତା କରୁଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଲକର କଞ୍ଚା-ତରରେ ତଳାଏତା ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚ୍ୟୁତ ହର କାଳାପ୍ରକାରର ଶେଷ ବ୍ୟବସାୟ ଅରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାରେ ଯିଲକି କାଳି କୋରାପୁରର ଦେଲ ଚିକଣା ବ୍ୟବସାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଶେଷତଃ ଅର୍ଦ୍ଧଚିକଣାରେ ପାରଦର୍ଶୀ ବୋଲି ପରିଚିତ ଅଛନ୍ତି ।

ଏକପଲ ଦୋଷର ପୁସ୍ତକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅର୍ଦ୍ଧ ଓ ଦରଦର ଦେବର ଚିକଣିକା ବୋଲି ପରିଚିତ ହେଇଥିଲେ, ସେମାନେ ତାହା ପ୍ରାକରୁ ବ୍ୟବହାର ଆଣି ଚିକଣି ପତ୍ର ସବୁ ବଟକରେ ବନ୍ଧି ପୁ କରୁଥିଲେ । ପୁସ୍ତକରେ ଏମାନଙ୍କର ଏକଜାତି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଚଳି ହୋଇଥିଲେ । ପୁସ୍ତକରେ ଦୁଇ ଏକପଲ ଦୋଷ କରି ଏମାନେ ଧର ହୋଇଥିଲେ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ କେଳିକାଳ ଅବିଚାରର ଚିକଣିକା ବୋଲି ପରିଚିତ ହେବାର ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ଆଜି କରୁଥିବା କେଳିକାଳରୁ ସମସ୍ତେ ସାଧ୍ୟାନ୍ତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଓ ପୋଲିସ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ ।

ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ମୁ ୧୮୫୫ ସାଲ ଏବଂ ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ଯେତେ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଗୋ ମେଣ୍ଟାକ ପାଳକପତ୍ର ବନ୍ୟପତ୍ର ଓ ସିନାଦାତରେ ମନୁ ପତ୍ର ଥିଲେ ତହିଁର ବିବରଣୀ ତତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଯଥା

ମନୁଷ୍ୟ	ପାଳକପତ୍ର
ମୁ ୧୮୫୮ ସାଲରେ	
ବନ୍ୟପତ୍ରଦ୍ୱାରା	୩,୨୭୫
ସିନାଦାତରେ	୮,୨୪୩
୧୦	୧୧,୫୧୮
ମୁ ୧୮୫୯ ରେ	
ବନ୍ୟପତ୍ରଦ୍ୱାରା	୮,୧୭୭
ସିନାଦାତରେ	୧,୫୫୧
୧୦	୯,୭୨୮

ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ନାଶ ବର୍ଷ ଯୁକ୍ତେ ସାପ ଏକ ପଶୁନାଶ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ୟପତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବାଗର ଉପଦ୍ରବ ଅଧିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶଠାରୁ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଏହି ଦୁଇ ଉପଦ୍ରବ ଅଧିକ ଅଟେ । ବର୍ଷିକବର୍ଷରେ ୧୮,୮୭୭ ସର୍ପ ଏବଂ ୨,୧୮୯ ବନ୍ୟପତ୍ର ବଧ ନିମନ୍ତେ ୧୯,୧୧୨୨୯ କା ପୁସ୍ତକ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ୧୯,୭୭୭ ସର୍ପ ଏବଂ ୧,୫୨୭ ବନ୍ୟ ପତ୍ର ବଧ ନିମନ୍ତେ ୧୮,୩୦୬ କା ପୁସ୍ତକ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏପରି ବନ୍ୟପତ୍ର ବଧ ନିମନ୍ତେ ବିନା ପର୍ଣ୍ଣାରେ ଶୀକାରୀମାନଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚ ଦେକାର ନିୟମ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଏବର୍ଷକୁ ଏପରିଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ତହିଁରେ ଶୀକାରୀମାନଙ୍କର ସୁବିଧା ହେବ ।

ଦେବାନାଥପିଲ ଉଣା କରକା ସମ୍ବଳରେ ବଦଲେଟର ବ୍ୟବସାୟକ ସଭାରେ ଗୋଟିଏ ଅଭିଳାଷ ପାଶୁ ଲିପି ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ପାଠକ ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ସେହି ପାଶୁ ଲିପି ବିଷୟରେ କେଳିକାଳର ବ୍ରହ୍ମସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପତ୍ରର ମତ ଜାଣିବା ବାରଣସିର ବର୍ଣ୍ଣନାମେ ଉପ କରବାରେ ତହିଁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ରଖିଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଅପିଲର ସମ୍ପାଦନା ଅଭେଦ ରୁଚି ହୋଇଅଛି ସତ୍ୟମାତ୍ର ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ମୁ ୧୮୮୫ ସାଲର ପ୍ରକାଶକୁ ଅଭିଳାଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଦାୟୀ ଅଟେ । ପସାଲରେ ଦାଲକୋଟ ଅଫିଲ ନିମାମତ୍ର ପ୍ରାସ ହୋଇଅସୁଅଛି । ସେନେ ପାଶୁ ଲିପି ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ଦାଲକୋଟର ୨୨ ଅପିଲରେ ବାଧା ଦିଆ ଯିବ ବେଳେ ମୋକଦ୍ଦାରା ତାହାଦ ନି ମୂଲ୍ୟ ବଦାଲକାର ସମ୍ପାଦକା ହେବ ଏବଂ ଅଧିକ ଅପିଲ ଅଦାଲତମାନେ ଅଧିକମାନଙ୍କର ଚିକି ଏବଂ ଅଦେଶ ବାହାର କରଣା କାଳର ଉପାଦ ପାଇବେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମାମ ଏବଂ ଅନୁତରୀ ବିଶ୍ୱରପଲମାନେ ଶତକର ୧୦ ଅପିଲରେ ଚିକିକା ନିମ୍ବର ଅଧିକାର ପାଇବେ । ଉତ୍କଳପତ୍ରର ଏହି ମତରେ ଏ ଦେଶୀୟମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଶିକ୍ୟ ହେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏକମାତ୍ର ଦାଲକୋଟର ପ୍ରଣାଶ ଏବଂ ବଦୁଦର୍ଶୀ ବିଶ୍ୱରପଲକ ହେବୁ ବିଶ୍ୱର ବସନ୍ତରା ଶୋ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ବ୍ରହ୍ମସିଦ୍ଧାନ୍ତମେଣ୍ଟାକ ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ସ୍ୱଳଭକ୍ତି ଓ ପ୍ରେମ ଦୃଢ଼ ହୋଇଅଛି । ତାହା ବୋଟ ଅଫିଲର ବାଟ ଯେତେ ସମ୍ପାଦିତ ହେବ ମୋକଦ୍ଦାରର ଅଧିକାଂଶ ସୁଦ୍ଧା ଏବଂ ଅଦାଲତ

ନିଜମାନଙ୍କର ସୁଖ ବନ୍ଧୁର କରବାରେ ଯେହ୍ନା ଓ ପ୍ରକୃତ ଉଣା ଦେବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଶର ଅମଙ୍ଗଳ କରା ମଙ୍ଗଳ ହେବ ନାହିଁ ।

ସୁଗୀର୍ଵ ମହାତ୍ମା ଗ୍ରୋପେସ ମାଳ ମୂଲକଙ୍କ ସୁଖ ଚିକ୍ଷା ପ୍ରାପନାର୍ଥେ ଅନୁଗୋର୍ଣ୍ଣିଠାରେ ବଡ଼ ଉଦ୍ୟମ ହେଉଅଛି । ତାଙ୍କର ସୁଖଚିକ୍ଷା ଅନୁଗୋର୍ଣ୍ଣିର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟସହ ୨୦ ଲକ୍ଷ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ଓ ତାଙ୍କର ନାମ ଚରସୁରଣୀୟ କରବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ପାଣି ସମ୍ପ୍ରଦାନ ହେବ ଓ ଏହା ପୂର୍ବକାଳର ଉତ୍କଳର ଲିପିରୁ ମୂଲକ ଗବେଷଣାରେ ବ୍ୟୟିତ ହେବ । କାଳର, ତାଙ୍କର ଜୀବନର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ହେବଳ ଉତ୍କଳର ପୁସ୍ତକର ଅଧ୍ୟୟନରେ ନିମ୍ନ ହୋଇ ଥିଲା ।

ସୁଖଚିକ୍ଷା ପ୍ରାପନ ବିଷୟରେ ପ୍ରକୃତରୁ ଉତ୍କଳର, ପ୍ରକୃତ ଶ୍ରୀକ୍ଷାସ୍ତ୍ରୀ, ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥାମ, ବସନ୍ତକାର ଉତ୍କଳର ଜର୍ଣ୍ଣାନୁତ, ଲିପିଲିପି-ତାଉନ, ଲିପି ଏଲିଗିନ, ଲିପି ଜର୍ଣ୍ଣାନୁଲିକ, ଲିପି ସ୍ତ୍ରୀନିମୋଚ, ସାର, ଏମ ଉତ୍କଳର, ମଃ ଦାଦାଭର ଦାଉରଜ ପ୍ରକାଶକଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ମିଳିବାର ଆଶା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରେ ଏକ ତମିକା ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସଂଗ୍ରହ ହେବି ଉତ୍କଳର ଲିପିଅଛି ।

ଗ୍ରୋପେସର ମାଳମୂଲକ ଉତ୍କଳର ଉପକାରରେ ଜୀବନ ସାପକ ହେଉଥିଲେ ମତରୁ ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍କଳବାସୀ ଏ ଅନୁଗ୍ରାହରେ ଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଓ ଏତଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ହେବଳ କୁତ୍ସିତାର ପିତ୍ତ ଦେଖାଇବେ ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସୁନାଦାତା ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସୁନା ଦୋମ୍ବାପତ୍ରକ ମେସରସିକଜ, ବଙ୍ଗ ଓ କୋମ୍ପାନି କମ୍ପା ବିଲିକାପ୍ର ମେସରସିକଜ ଦାଉରଜ ଓ କୋମ୍ପାନିକ କିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଉତ୍କଳରେ ବିଷୟକୁ ସମସାଧାରଣକ ଲୋଚନରେ ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁଗୋର୍ଣ୍ଣି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସୁଖ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ନିକଟରୁ ଏକ ପତ୍ର ପାଇଅଛି । ଅମ୍ବେମାନେ ଏହି ଅନୁସନ୍ଧିତ ଏହି ବିଷୟପ୍ରକାଶ କଲୁ ଆଶାକରୁ ସାମାନ୍ୟ ଦେଶସୁଚିକି ଧନାତ୍ମ୍ୟ ମତୋଦୟର ଏହି ମଙ୍ଗଳକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରବାରେ କୁଣ୍ଠିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

କଲକତାର ଷ୍ଟେସନର ସମାପ୍ତସଂସାରେ
 ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ଜମିଦାର ଗୃହୀଣ କରୁଅଛନ୍ତି
 ତ ନୂତନ ବନୋଦପୁ ଉତ୍କଳରୁ ରମ୍ୟତମାଦେ
 ଖଜଣା ଦେବାକୁ ବଡ଼ ଦୂରକତ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏକ ବାଳା ଖଜଣା ରୂପରେ ସତପୁରଣ ସୁଦ
 ଏକ ଖଜଣା ଉକ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନ-
 ନର ଭର ନାହିଁ । ବାଳା ଖଜଣାର ନାଲିସ
 ରମ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ବରଂ ଜମିଦାରର ବ୍ୟୟ ଓ
 କଷ୍ଟ ଅଧିକ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ସେ ଦେଖାଇ
 ଅଛନ୍ତି କି ମୋଟରେ ଟ ୧୨୯୯୯ ବାଳା ଖଜଣା
 ସକାଶେ ନ ୩ ମୁର ନାଲିସ କର ଉତ୍କଳୀୟ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ପ୍ରାୟ ଟ ୨୦ ବା ଖରଚ କଲେ
 ମାତ୍ର ଖଜଣା ସହିତ କେବଳ ଟ ୨୯୯୯ ଅଦାୟ
 କଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ରମ୍ୟ ଟ ୧୨୯୯୯ ଖଜଣା
 ରୂପରେ ସତପୁରଣ ଓ ଖରଚ ସ୍ୱରୂପ ଅଧିକା
 ଟ ୧୨୯୯୯ ବେଳ ମାତ୍ର ଜମିଦାରର ସେହି
 ଟ ୧୨୯୯୯ ଖଜଣା ପାଇବା ସତାଶେ ଟ ୩୧
 ଭଣ୍ଡ ଦେଲ । ଅଲଗା ଲିଖିତ ଖରଚ କେବଳ
 ଉକ୍ତି ସୁଅର ମାତ୍ର ତାହା ଉକ୍ତି ଯେ ମୋକ-
 ଦମା ଚଳାଇବାର ଅନେକ ଖରଚ ଅଛି ସେ
 କଥା କାହାରିକ ଅବଦତ ନାହିଁ । ମୋକଦମା
 ଚଳାଇଲେ ପ୍ରକାର ଯେ କିଛି ଖରଚ ନ ହୁଏ
 ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ରମ୍ୟ ଡାକର ନ ହେଉ
 ତାହାର କିଛି ଖରଚ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ କେତେ
 ରମ୍ୟ କେବଳ ଜମିଦାରକୁ ଦୂରବଦ କରବା
 ଅଧିକପ୍ରାୟରେ ଖଜଣା ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ଏକ ସତ-
 ପୁରଣ ଓ ଅଲଗାଦା ଅଦାୟ ଯୋଗ୍ୟ ମୋକ-
 ଦମା ଖରଚ ଅଧିକ ନୁହଇ ବୋଲି ମନେ
 କରନ୍ତି । ଫଳତଃ ସେ ପୁଲେ ସତପୁରଣ ବା
 ଅର୍ଥଦଣ୍ଡକୁ ନ ଜରି ରମ୍ୟ ଖଜଣା ବାଳା
 ରମ୍ୟ ଅଛି ସେ ପୁଲେ ତହିଁର ବିଶେଷ ପ୍ରତିକାର
 ଅବଶ୍ୟକ ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ଉପର ଲିଖିତ ଜମିଦାରଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହି କ
 ପଟା ରକ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସନ ୧୯୦୧ ସାଲର ଅ ୧-
 ରନର ଧା ୨୮ ର ପ୍ରବଳ ହେଉ ବଖଣି ସବୁ
 ବିଶିଷ୍ଟ ଯୋଗ ପ୍ରତି ପତନି ନିଲମଳ ବଧ ପ୍ର-
 ନତ ଏବ ଦଖଣି ସବୁ ବିଶ୍ୱାନ ଯୋଗ ପ୍ରତି
 ସବୁସର ବେଦଖଲର ବଧ ହେଉ, ମୋକିକ
 ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ଉକ୍ତି ଜାଣ ହେଉ ଏବ ଅମାନତ
 ବୋଲି ଜମିଦାର ନିକଟକୁ ମନଅର୍ଥରହୀଣ ସଠା-
 ରବାର କଲଖାସୁ ସାଦା କାଗଜରେ ଗୁଞ୍ଜଳ
 ହେଉ । ଏପର ରେକର୍ଡ଼ର ଗ୍ରନ୍ଥକାର ସମନ-
 ଶାସ୍ତ୍ର ହେବାର ବିଧି ହେଉ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଭକ

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଅଟେ
 ଏବ ଅମ୍ଭେମାନେ ବିବେଚନା କରୁଁ କି ଜମି-
 ଦାରମାନେ ମିଶି ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରେ
 ଅବେଦନ କଲେ ବିପଳ ହେବ ନାହିଁ । ସର-
 କାର ଅପଣା ସାଉଣା ଗଜମ ଅଦାୟ ନମନ୍ତେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ନିୟମ କରୁଥିବା ପୁଲେ ଜମି-
 ଦାରର ନ୍ୟାୟ ସାଉଣା ଅଦାୟର ସହଜ ଉ-
 ପାୟ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟ ଓ ଧର୍ମନିୟାରେ ବାଧ୍ୟ ।
 ଜମିଦାରମାନେ ପୁନଃ ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲେ ସର-
 କାର ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଜାଗସୁ ମହାସଚିବ ।

ଲହୋର ରାଉତର ଏକ ପାଟେ ଅବସ୍ଥିତ
 ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବଙ୍ଗଳାଠାରୁ ୩୫, ବୋମ୍ବା-
 ଠାରୁ ୧୨, ମାଦ୍ରାସଠାରୁ ୧୦, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ-
 ଠାରୁ ୨, ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶ ଓ ଅଯୋଧ୍ୟାଠାରୁ ୩୫
 ଓ ସିନ୍ଧୁଠାରୁ ୨୦ ଜଣ ପ୍ରତିନିଧି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଥିଲେ । ପ୍ରତିନିଧିର ସଂଖ୍ୟା ସର୍ବମୋଟ ୫୦୦ ରୁ
 ବ୍ୟଧି ନ ହେ । ମୁସଲମାନ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ୧୧୦ ବହୁଧରୁ ବଙ୍ଗଳାର ଜ ୩ ଶ ଉତ୍କଳ-
 ପ୍ରଦେଶର ଜ ୧୨ ଓ ପଞ୍ଜାବର ଜ ୮୦ ଶ ଥିଲେ ।
 ପ୍ରଥମ ଦିବସ ସଭାପତିଙ୍କ ବକ୍ତୃତାରେ ଶେଷ
 ହେଲା । ବାଳା ବିବେଚନାରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତାବ-
 ମାନ ସମର୍ଥନ କରି ହୋଇଥିଲା । ଶାସନ ବଜ୍ରମ
 ଠାରୁ ଉତ୍କଳର ଗଜମ ପୃଥକ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ
 ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର ମାଦ୍ରାସ, ବୋମ୍ବା, ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରଦେଶ ଅଧିକ ପ୍ରଭୁତର କେତେକ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତି
 ମାନେ ବଡ଼ଲକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ଏକ ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ଯେ ପ୍ରତି
 କଂଗ୍ରେସରେ ଅନୁନ ଗୁରୁ ଘଣ୍ଟା ଜ୍ଞାନଶିକ୍ଷା ଓ
 ଶିକ୍ଷଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।

ଅଗାମୀ ମହାସଚିବର ଅଧିବେଶନ କଲିକତା
 ମହାନଗରରେ ହେବାର ପ୍ରବ ହୋଇଅଛି ।

—୦୦—

ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଦମିତକ ।

ପୁଣି ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଦମିତକ ବସିଅଛି ।
 ଉତ୍କଳ ପଶ୍ଚିମର ଶେଷଲଟ ସର ମାକଡୋନେଲ
 ତହିଁର ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତି ଏକ ଉତ୍କଳ ପଶ୍ଚିମର ସେଟ-
 ଲମେଣ୍ଡ ଅଧିସର ବଡ଼ଲର ସାହେବ ସେକଟର
 ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସତ୍ୟ ଭଜନର ମଧ୍ୟରେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଉଦ୍‌ବୋଧୀ ଏବ ଏକଜଣ ଦେଶୀୟ
 ଅଟନ୍ତି । ଶେଷଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କାମ ଗର୍ଭ
 କାନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖର୍ଜୀ ସି, ଆଇ, ର ଜୟପୁର

ସନ୍ଧ୍ୟର ସଗୁର ଜଣେ ମେମ୍ବର । କମିଶନ ଏହି
 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କର ସାଧ ପ୍ରକଣ ନିମନ୍ତେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅସନ୍ତା ଯେଦୁୟାଗମାସକ
 ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନଗରକୁ ଫେର
 ଅଧିବେ । ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ସନ ୧୯-
 ୧୮ ସାଲର କମିଶନ ସେ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁ
 ଥିଲେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ଦୟାସିବାରେ କ
 ଫଳ ହୋଇଅଛି ଏବ ସେହି ସବୁ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କ ପରବର୍ତ୍ତକ ଅବଶ୍ୟକ ଏବ ତଦାକ ଦାବି
 ଓ ସୁଜମ ଅଦାୟ ପ୍ରକତ ବା ମମା ବିଷୟରେ
 କ କରବାକୁ ହେବ ଏହି ସବୁ ବିଷୟ କବନ୍ଧ
 କର ଜଣାଇବାର ଅଦେଶ କମିଶନ ପ୍ରତି ହୋ-
 ଈଅଛି । ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ନିଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ କୋଣସି
 ଅନୁସନ୍ଧାନର ଅଦେଶ ହୋଇ ନାହିଁ ବର-
 ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ସାହାଯ୍ୟ ଦାନର ସମ୍ଭା-
 ରିତ ନିୟମାବଳ ଶୁଣି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ପ୍ରଗୁର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ ବାଦା ଯଥାସାଧ୍ୟ ସମାଜ
 ସୁନ୍ଦର ହେବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ତହିଁରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ
 ସେଥିପାଇଁ ଜନସାଧାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ନିକଟ-
 ରେ ଅବଶ୍ୟ କୃତଜ୍ଞତା ପାଶରେ ଅବକ ଅଛନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ଏଣିକି ଯେପରି ଘନ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଘଟୁଅଛି
 ତହିଁର ମୂଳ ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା ପୁର କରି ପ୍ରତି-
 ନ୍ଧାର କରାଯାଏ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ସେମର
 ଚିକିତ୍ସାଠାରୁ ଶେଷ ଚିକାରଣର ଉପାୟ କରବା
 ଅଧିକ ବଳ ଏହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କୁ ବେହ କହୁ
 ଦେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନକୁ
 ସେ ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ମନ ଚଳୁ ନାହିଁ
 ଏକାନ୍ତ ଅଶା କରୁଁ କି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅତି ବଡ଼
 କ୍ଷଣ ଦୟାକୁ ବଡ଼ଲଟ କର୍ଜନ ବାହାଦୁର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦାନରେ ଯେମନ୍ତ ଯଶ ଅର୍ଜିଅଛନ୍ତି
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ମଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟଦାର ତତ୍ତ୍ୱ ଅଧିକ ମତଃ
 ଲଭ କରିବେ ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀ ।

ଏଥିପ୍ରଦେ ପ୍ରକାଶିତ ବିଜ୍ଞାପନରୁ ପାଠକ-
 ମାନେ ଜାଣିଅଛନ୍ତି ସେ ଏହି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀ ବ
 ନଗରରେ ଚଳିତମାସ ତା ୨୫ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର
 ଶାସନୀୟନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ତା ୩୧ ରଖ ସୁକ୍-
 ବାର ଶେଷ ହେବ । ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀର ନାମ୍ନାବଳୀ
 ଏବ ପୁରସ୍କାରର ତାଲିକା ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ-
 ହେବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ ।
 ପୁରସ୍କାରର ତାଲିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁବାକୁ
 ସକାଶେ ପ୍ରାକ ଯୋଗାଇ ନ ପାରି କେବଳ
 ମାସ୍‌ମାବଳୀ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଯଥା ।—

ଚିଢ଼ିଆ ଜଗତର ସେହି

ଉଦ୍ଦାନ ରଚି । !

ଡାକ୍ତର ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନଙ୍କର

ଡ୍ୟାନ ଜିନ । ! !

ଅନେକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଯାସ ଓ ଶରମିର
କ୍ଷଣ ଶକ୍ତରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ କାହିଁରେ
ତାହା ଦୁଃଖରୁ ମୁକ୍ତ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଡ୍ୟାନ ଜିନ
ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବ୍ଦୀ ଅଗତ ହେଲେ
ଲୋକଙ୍କର ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ଦୂର କରୁଅଛନ୍ତି ଅଜ୍ଞ
ଜଗତର ଲୋକେ ଏକବାକ୍ୟରେ ସ୍ତ୍ରୀକାର
କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ, ଡ୍ୟାନ ଜିନ ସେହି ସମସ୍ତ
ସ୍ୱେମର ଏକମାତ୍ର ମହୋତ୍ସବ ।

ପାସର ଘା, ଶରମିର ଘା, କାହିଁର, ଭଗ-
ନର, ବାଦୀ, ନାଲିଘା, ନାଳ ଓ ମୃଗଲତାର
ଘା, ଦେହର ଚକାଚକା ଦାଗ, ଦାଗ ଓ ଗୋ
ଡ଼ାକଲର ଚପଟାଢ଼ିବା, ବସ୍ତ୍ରପତ ଲୁଗା, ଚକ୍ଷୁରୁ
ଜଳ ପଡ଼ିବା, ମୁଣ୍ଡଧର, ମୁଣ୍ଡବିକଳିବା, ମସ୍ତିଷ୍କ
ଲୁଗାକରିବା, କୁଟିୟା, ତାଙ୍କୁ, ଭଦ୍ରାଦି ସେବାର
ମହୋତ୍ସବ । ସେହ, ସମେହ, ସୁକ୍ଷ୍ମହର ଧାରୁ
ଜର୍ମାଣ ହେବା, ପ୍ରସାବ କରବା ସମୟରେ ଲୁଗା,
ପ୍ରସାବର ଅଗ୍ରେ ବା ପଶ୍ଚାତ୍ ସୁତାପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବାହାରିବା, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗିବା, ମୁଣ୍ଡକୃତ,
ପ୍ରସାବର ଅନୁବା ବା ଅଧିକ୍ୟ, ବିଭିନ୍ନ ଗୁଳିତା,
ଅଭାଗର ବର୍ତ୍ତମାନ, ଏମନ୍ତ ଓ ଧୂଳିରଙ୍ଗ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭେଦ୍ୟ କର ଲୋକଙ୍କର ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ
ଜନ୍ମାଇଅଛି ।

ସ୍ତ୍ରୀଦାୟା ପଥା:—ଦସ୍ତରଜ, ବହୁକଳିକ
ପେଟର ବେଦନା, ଅଳ୍ପ ବା ଅଧିକ ପରମାରେ
ରକ୍ତସ୍ରାବ, ଅନୁପ୍ରାଣ କାଳେ ରୁଦ୍ଧ ହେବା
ପ୍ରଭୃତି ସେଗରେ ଡ୍ୟାନ ଜିନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସ୍ୱରୂପ ।
ଡ୍ୟାନ ଜିନ ବାତସେଗର ଅମୋଗ ଔଷଧ ।
ସ୍ୱପ୍ନ ଶକ୍ତରେ ଦୈନିକ ଏକ ବା ଦୁଇ
ମାତ୍ରା ଶସକର କଲେ, ଶକ୍ତରେ ନୂତନ ରକ୍ତ
କଣିକା ପୁଷ୍ଟିକର ସକଳ ଓ ସୁସ୍ଥ କରେ ।

ଡ୍ୟାନଜିନସାଲସାପଲ ସେଗଲୁ ବୃଦ୍ଧ ରଖେ
ନାହିଁ । ଡ୍ୟାନ ଜିନଦ୍ୱାରା ସେଗ ଆହେରଣ
ହେଲେ ସୁକନ୍ୟାର ଅଜମରର ସମ୍ପଦ ଆଏ ।
ଡ୍ୟାନ ଜିନ ସେକନର ଦୌର୍ଗନ୍ଧ ବନ୍ଦା କସ୍ତୁର
ନାହିଁ । ସକଳ ରକ୍ତ ଓ ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ
ସେକନ କରଯାଏ । ଏ ବୋତଲ ଔଷଧ
ହୁଏକ ବ୍ୟବହାର କରଯାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ।
ପ୍ରତିବୋତଲ ଟ ୧୫ ୨ ବୋତଲ ଟ ୨୫
୩ " " ଟ ୪୫ ୧୨ " " ଟ ୧୪୫
ପ୍ୟାକେଟ ୧୦ରୁ ୩ ବୋତଲ ଟ ୧୦୦ ଅଣା, ୪୦ରୁ
୧୨ ବୋତଲ ଟ ୧୦୦ ଅଣା; ଜାକମାସଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ଏକମାତ୍ର ଅବସ୍ଥାରକ ।

ଡାକ୍ତର ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନ । ସେଲ ଏନେଘା—
ଇଣ୍ଡିୟା, ବର୍ମା ଏବଂ ସିଲେନ
ଥାଇ, ଚୀ, ଜ, ଏଣ୍ଡବୋ
୨୩୧୯ମର ବାସୁଣୀ ଗୋଷ ଖୁଟି କଲହତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକମାତ୍ର ସର୍ବସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇଦିଅ
ଯାଉଅଛି ଯେ ସନ ୧୯୦୧ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ-
ମାସ ତା ୨୧ ରାଜ୍ୟ ମୁଦାବକ ଓଡ଼ିଆ ମାଗ
କ ୧୯ ନ ସୋମବାର ହବା ତା ୨୩ ସମ-
ୟରେ କଟକ ମୁନିସିପାଲିଟି ଅଧିକାରୀ ଜିମ୍ମ
ଲିଖିତ ଭାବେ ଓ ପାଉଁଶମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଚିଲିମ-
ଦ୍ୱାରା ସନ ୧୯୦୧-୧୯୦୨ ସତ ସକାଶେ
ଇସ୍ତାସ ବାଧ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ ଭାବ ଓ
ପାଉଁଶର ଲିପାବ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବେ
ସେମାନେ ଉପରେକ୍ତ ଭାରିଖ ଓ ସମୟରେ
କଟକ ମୁନିସିପାଲ ଅଫିସରେ ଦାଖଲ ହୋଇ
ଚିଲିମ ଭାବବେ । ସକୋଇ ଚିଲିମ ଭାବ
ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବ ପାରେ । ଚିଲିମ ଶରଦ୍ୱାର
ସଙ୍ଗଠିପନ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବନ୍ତ ହେବା ଅବଶ୍ୟକ ।
ଚିଲିମ ଶରଦ୍ୱାରକୁ ମାଲମ ଜମାର ଏକ-
ତତ୍ତ୍ୱର୍ଥୀଶ ଚିଲିମ ଗ୍ରହଣ କଲମାତ୍ରେ ଉପାଚିତ
ହେବାକୁ ହେବ । ଚିଲିମ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନ୍ୟ ଯାହା
ଜାଣିବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ମୁନିସିପାଲ ଅଫି-
ସରେ ଭରସାକଲେ ସମସ୍ତେ ବୁଝି ପାରିବେ । ଇତି
୧ ଜୋବର ଘାଟ ୧ ସକରପାଉଁଶ ଲାଲିବାଗ
୨ ଚାଠପୋଡ଼ିଘାଟ ୨ ପୁଷ୍ପଘାଟ ପାଉଁଶ
୩ ରକ୍ତ ଘାଟ ୩ ଶୁଣିତାଟ ପାଉଁଶ
୪ ଲୁଗା ଘାଟ ୪ ଦୋଳପୁଣ୍ଡର ପାଉଁଶ
୫ ଚକ୍ରଘାଟ ୫ କଟକପୁଣ୍ଡ ପାଉଁଶ
୬ ଚକ୍ରପୁଣ୍ଡର ପାଉଁଶ

Cuttack Municipal office 1-1-1901. KAMSANKA ROY. Vice Chairman Cuttack Municipality.

ନୂତନ ପସ୍ତକ
ଅଧ୍ୟାପକମାସୁଣ (କଲ୍ୟାଣପଟ୍ଟନାୟକଭୃତ) ୫୨୯
ରୁପାୟଣେତ ୪୦/
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶପଦ ୮୦୯
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପସ୍ତକ
ଦୋକାକରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମହାତ୍ମା ବିଷ୍ଣୁପୁଣ୍ଡଳ ରାମଚର ଦୋଳାଗ୍ରନ୍ଥ
ଡାକ୍ତରମାଦଳୀ
ଅନୁସ୍ତୁତ ଓଡ଼ିଆମାତ୍ରାଣୀ ଶାଳି ଏକ ଓଡ଼ିଆମାତ୍ରାଣୀ
ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟାନୁବାଦ ସହଜ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇ
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଓ ଅରୁଣୋଦୟ ପ୍ରେସ
ପସ୍ତକ ଦୋକାକରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ଏ ଶ୍ରେଣୀର ଶୁଣିଲେ ଯାହା
ଏ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଶୁଣିବ ବିଶିଲେ ତାହା
କରଣ
ରାଗବତ ଶାସ୍ତ୍ରବିଧି ଏ ଶ୍ରେଣୀ କବିମାନ
ପସ୍ତକ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯିବ
ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦସ୍ତୁରେ ମୋକର ହେଉ
ବହି ଜଣିବାକୁ ହେବ । ବିନା ମୋହରର ବହି
କଣି ଧରୁଲ ଦେଲେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଇ ପୁରସ୍କାର
ଟ ୨ (ଦୁଇ) ଟଙ୍କା ମିଳିବ ।
୧୨୧୨/୧୧୦୦ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳବନ୍ଧୁ ଦାସ ।

ବିଜ୍ଞାପନ

ନୂତନ ପସ୍ତକ ।
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ କୃତ
ବିଷମୋଦକ ।
ନାଟକ ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ଅଣା ମାତ୍ର ।
ମାର୍କ୍ସେସ୍ତୁ ପୁସ୍ତକ ୮୫
ନାଟକାଢ଼ି ବା ଚୈତନ୍ୟ ଶାଳା ୮୦/୧

ବିକ୍ରୟପତ୍ର ।

ଏଥିରେ ସ୍ତ୍ରୀକାର ବିଷୟ, ବିବାହ ବର୍ଷ, ଚତୁର୍ଥୀ
ବର୍ଷ, ଚନ୍ଦ୍ରବିକାଶିନୀ, ବିବାହ ବର୍ଷର ଜମ ଏକ
ଦେବେକ ବିବାହ କାରଣାସହଜ ସମ୍ବେଦିତ
ହୋଇଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପସ୍ତକ ଦୋକାକରେ
୧ ଟଙ୍କା କଲେ ମିଳିବ

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL, Agent, Cuttack.

ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ।

“ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ” ରେ ସେସର ମଧୁର ସ୍ଵର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ରଚିତ ହୋଇ ଗୁଣା କୃଷିକର ରସକେଳ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଅଛି “ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ” ରେ ଚତୁର୍ଥ ସ୍କନ୍ଦ ଗର୍ଭ ଶୀରେ ହରପାଞ୍ଚଶକର ରସକେଳ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଅଛି । ଏହା ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ପର ବାଉସର୍ଗ ଚକ୍ରଗାଥା ବାସ୍ତବ୍ୟ ଶ୍ଳୋକରେ ରଚିତ ହୋଇଅଛି । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ସାଧାରଣକ ସୁସ୍ଵାଧୀର୍ଷେ ଅଭିମୁଖର ଚକ୍ର ହୋଇଅଛି

ଲ୍ୟ ୫ ୦ ୮ ୨ ମାଟ

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ

ନୃସିଂହପୁରାଣ ।

ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପାଠକଲେ ପାଠକରୁକ ସାଧାରଣ ଯାକ ଗାୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ବୁଝି ପାରିବେ ଶିଷ୍ୟ ସୁତରାମ୍ଭୁ ସୁରଣରୁ ଇନ୍ଦ୍ରଯାତ୍ରୀ ଚଳିଲେ ମୋହମାୟାରୁ ଅଭିହୀନ କର ପରମପଦ ଲଭି ପାରିବେ । ସମସ୍ତ ପୁଣ୍ୟର ସାର ବସ୍ୟମାତ ସରଳଭାଷାରେ ସୁସଜ୍ଞତରୂପେ ଏଥିରେ ସ୍ଵରୂପ ବେଦେ ହୋଇଅଛି । ଏହା ଗୁଣ୍ଡମାନଙ୍କର ଗୁହ୍ୟ ରହସ୍ୟରୂପ ଅଟେ । ଅତଏବ ସୁଗ୍ରହାଣ୍ଡକେ ଏଥିରୁ ଗଣ୍ଡିଏ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପଢ଼ିବା ଓ ପଢ଼ାଇ ଶୁଣିବା ଉଚିତ । ଏହା ୭ ଖଣ୍ଡରେ ବିଭକ୍ତ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡର କାମ ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟାଧିର ନାମରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର ଅଛି । ଏଥିର ୧୨ ଉତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଅଛି ।

ଲ୍ୟ ୫ ୧ ଶ୍ରୁତ ୧ ଭାଗମାସ ୧ ୨ କରବାଦନାକ } ପୁସ୍ୟପ୍ରକାଶକ କମ୍ପାନୀ କଟକ

ସୁଗନ୍ଧ ସୋଧନ ଦ୍ରବ୍ୟ

କଲକତାର ପ୍ରମୁଖ ସୁଗନ୍ଧଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ ଏଇଟି, ତମ୍ଭଙ୍କ କାରଖାନାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କ୍ଷୁଦ୍ରଲୀନ

ଏହି ଚୈତ କେଶ ପରିବର୍ଦ୍ଧନ କରେ । ଏହାଦ୍ଵାରା କେଶର ଶୋଭା ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ଏବଂ କେଶ ଉତ୍ତମଭାବରେ ଗଢ଼ା ବନି ହୁଏ । ଏହା ଅତି ନିର୍ମଳ ଏବଂ ମନୋହର ସୁଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ । ଏହା ଗୁଣ୍ଡମାନଙ୍କର ଏକ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ ।

ସୁବାସିତ କ୍ଷୁଦ୍ରଲୀନର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା, ପ୍ରତିଲିନ କ୍ଷୁଦ୍ରଲୀନର ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଟଙ୍କା, ଗୋଲପନକ କ୍ଷୁଦ୍ରଲୀନର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା, ଜୁଇଗନ କ୍ଷୁଦ୍ରଲୀନର ମୂଲ୍ୟ ତୁଇ ଟଙ୍କା ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଥବା ଏସେନସ୍

ସତ୍ୟ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ନାନାବିଧ ସୁରଭି ସୁସ୍ଵର ସାର ସମୃଦ୍ଧ କରାଯାଇ ଏହି ଚଉଦ ପ୍ରକାର ଏସେନସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି । ଏଥିର ସୁବାସ ମନୋମୁଗ୍ଧକର । ନାମ—ଗୁମେଲ; ମଇସା; କାମୀନୀ; ରଜନଗନ୍ଧା; ମହିକା; କେଳିଗୋସ; ହାଲି ହେଲି; ବସବି ଗେଲ; ବେଣାଚେର; କୁମୁଦିନୀ; ମିଶ୍ରଭୃଷ୍ମ; ଦେନାଭୃଷ୍ମ; ସାରକାତ; କୁସୁମ; ଭିକୋରସା କେବେ । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ଲ୍ୟାଭେଣ୍ଡର ।

କସ୍ତୁରୀ ଲ୍ୟାଭେଣ୍ଡର ଦେଉଟିକା । ଲ୍ୟାଭେଣ୍ଡର ଓହାଟର ବକ୍ତୃତ୍ତେ ଚଉଦଅଣା, ସାତଟଙ୍କା ସାଧ୍ୟଶା ।

ପମେଟମ ।

ଗୋଲପି ପମେଟମ ଅଠଅଣା; ସୁରଭି ପମେଟମ ପାଞ୍ଚଅଣା ।

ଚାମୁନୀ

ସାନ ସୁବାସିତ ଓ ସୁସ୍ଵାଦି କରାଯାଇ ଅତ୍ୟୁତ ସାମଗ୍ରୀ । ଗୁଣ୍ଡ ସଙ୍ଗରେ ରଚିତ ମେଘାଳ ଦେଲେ ଗୁଣ୍ଡି ମହତପ୍ରସିଦ୍ଧ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ଅଠଅଣା ପୁରକଟି ଅଥବା ସିରସି । ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ ସକାଶେ ଏହାଠାରୁ ବଳତରସ ଆଉ କାହି ।

ଇମନ ସିରସି ବାରଅଣା । କିଞ୍ଚିତ ସିରସି ବାରଅଣା । ଅଲେକ୍ସ ସିରସି ବାରଅଣା । ମେଟି ସିରସି ଏକଟଙ୍କା । ଗୋଲପିତ ସିରସି ଏକଟଙ୍କା

ଗୋଲପିକଳ ।

ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ଦେଇଟଙ୍କା । ପଞ୍ଚ ଲେଖିଲେ ଭାବଦ୍ଵାରା ବା ବେଲଦ୍ଵାରା ଜଳସ ପଠାଯାଏ । ଗୁରୁତରବର୍ତ୍ତ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ମହାଗନ୍ଧା ଓ ଗନ୍ଧା ଓ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗନ୍ଧକମ୍ପ ଗୁଣ୍ଡମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ ବିଶେଷରୂପେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ପଞ୍ଚକା ଓ ଜାପାନ ବିକା ମୂଲ୍ୟରେ ପଠାଯାଏ ।

ଠିକଣା—

H. BOSE, 62 Bow Bazar Street, Calcutta.

କଟକରେ “ଉଦ୍ୟୋଗୀ ସମ୍ପତ୍ତି” ଉତ୍କଳରେ ଏହି ଜଳସ ମିଳିବ ।

ଉତ୍କଳ ପାପକାର ବିଜ୍ଞାନ ଉପାଳକାର ଶ୍ରୀ ଚଳିଲିଖିତରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଯଥା—

ପ୍ରଥମଥର ସତାଶେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ୧୦ ୮ ଅଧସମ୍ପତ୍ତି ୫ ୨ ୧ ଫୁଲ୍ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

ମାଟି ଗୋବିନ୍ଦ ବିଜ୍ଞାନ ଉପାଳକ ଦେଲେ ଫୁଲ୍ ଦେଲେ ଚଉଦ ଟଙ୍କା ୧୦ ୮ ଠାରୁ ଉପାଳକ ଦେଲେ କାହି କି ଶ୍ରୀ ଓ ଉପାଳକ ସତାଶେ ଟଙ୍କା ପ୍ରଥମ ଥରର ଦେହା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବି ଅଧିକ କର ସକାଶେ ସୁରଭି କରୋଗୁଣ୍ଡ ହୋଇପାରିବ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇ ଗଲୁ ହେବ ।

ପ୍ରକାଶକଙ୍କଦ୍ଵାରା ପଠାଇ ଦେଲେ ଚଳିଲିଖିତରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଯଥାକ୍ରମେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି

ଉତ୍କଳ ପାଦ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପୃଷ୍ଠ ୨ ୦
 ପୃଷ୍ଠ ୩୩

ବା ୧୧ ଓ ୧୨ ମାସରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପତ୍ର ୧୧୦୧ ମସିହା । ମୁଦ୍ରା ଓ ପତ୍ର ମାସ ୧୯୦୮ ମାସ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶ

ଅଗ୍ରାମ ୫ ୩୧
 ପତ୍ରାକେଶ ୧ ୨୯

ORISSA ART WARES.

The automatic OTTORDAN with GOLABPAS and PANDAN combined is a patent. The plate is meant for pan, the roses are receptacles of GUTTER and the peacock throws out the rose water automatically when a button is pressed. The roses and the peacock have gold stars. The plate and the roses can be removed and the plate can be used for other purposes.

Price Rs. 140
 Apply to Manager
 Orissa Art Wares Mis-
 sion Road, Cuttack.

“ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପାଗାର ”

କଳକ୍ରମ ଗୁଣକର ରୂପାର ଶାଢ଼ୀ
 କି ରହିରେ ପାନଦାନ, ଅତର-
 ଦାନ ଓ ଗୋଲପସାସ ଏକା-
 ଧାରରେ ରହିଥାନ୍ତୁ, ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ
 ସରକାରୀ ସମୟ ପ୍ରାପ୍ତ ପଦାର୍ଥ
 ଅଟେ । ଏହାର ଆଲୀଟି ପାନଦାନ,
 ଗୋଲପ ପୁଲମାକ, ଅତରର
 ଆଧାର ଓ ସଂକୋପର ଗୋଟିଏ
 ସୁନ୍ଦର ମସୂର ବସିଥାନ୍ତୁ ଯେ ତହିଁ
 ତଳେ ଏକ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଲାଗିଥିବା
 ବୁଣ୍ଡ କି ଟପିଲେ ମସୂର ମୁଖରୁ
 ଗୋଲପକଳ ନିଃସୃତ ହୁଏ, ମସୂର
 ପୂଜରେ ଓ ଗୋଲପ ପୁଲ ପାଖୁଡ଼ା-
 ମାକଙ୍କରେ ସୁନ୍ଦର ବାରମାକ
 ଗଞ୍ଜା ହୋଇଥାନ୍ତୁ । ଲିଜାମତେ
 ଆଲୀ ଓ ଅତରଦାନ ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 କରାଯାଇ ପାରେ ଏବଂ ଆଲୀର
 ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ପାରେ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୪୦୯ କା
 ଗ୍ରାହକମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପା-
 ଗାରର ମାନେଇ । ସା । ଟିପକ
 ସ୍ୱେତ୍ତ କଟକକ ନିକଟରେ ତରୁ
 ହଲେ ପାଇ ପାରିବେ ।

ବିକ୍ରାପନ । ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

ଶକାବ୍ଦୀ ୧୮୨୩ ସନ ୧୯୦୮ ଓ ୧୯୦୯
 ଲଂଗଣ ସନ ୧୯୦୯ ଓ ୧୯୧୦ ପୂର୍ବପରି
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓ ପବ୍ଲିଶିଂ ମିସନ୍ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
 ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ବଡ଼ ୮୦ ।
 ଛୋଟ ୮୦ । ୯
 ମୋଟସଲ ନିମନ୍ତେ ତାହାମାସୁଲ ୮୦ ।
 ଯେଉଁମାନଙ୍କର ରେଲ ବିମ୍ବା ଷ୍ଟି ମାରଦ୍ୱାରା
 ନେବାର ସୁବିଧା ଅଛି ସେମାନେ ଲେଖିଲେ
 ସେହି ଅନୁସାରେ ପଠାଯିବ ।
 ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗପ୍ପ
 ସେକ୍ରେଟରୀ

ଉକ୍ତକର୍ତ୍ତୃକ ପୁସ୍ତକନର ସରକାରୀ ରୂପା
 ବ୍ୟୟର ଯେଉଁ ତାଲିକା ବାହାରୁଅଛି ତହିଁରେ
 ଓଡ଼ିଶାର ନାମ ଆଦୌ ନାହିଁ ଏବଂ ବଙ୍ଗ-
 ଲାରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଶବ୍ଦ ଅଧିକ ନାମ ନାହିଁ ।
 ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ମାନ ଦେଖିମାନେ ସାଧାରଣ ହିତ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁକ୍ତହସ୍ତତାର ପରତପ୍ତ ହେଲେ
 କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର ସେ ବ୍ୟୟରେ
 ଅଳ୍ପ ମନୋଯୋଗ ଦେଖାଯାଏ ।

ମାଲକିର ବଲର କଳାଳମାନ ଅତର
 ଥିବାରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ଚନ୍ଦିକଟକରୁ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟପ୍ରାନ୍ତର ଲୋକମାନେ ଜାଲିବା କାଠ ସକାଶେ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ପାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଞ୍ଜା ଜଙ୍ଗଲମାନ ଖଜି କରି ସେ କଷ୍ଟ ନିବାରଣ କରିଥିବାରୁ ବାଲେଶ୍ଵର ସମ୍ପାଦକାହିବା ସଜାବର ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସା କରିଅଛନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲ ରକ୍ଷାର ଓ ନିୟମ ଦୋଇଅଛି ସହଯୋଗୀ ଲେଖି ନାହାନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚାବଦୀ ଧର୍ମିକ ଉତ୍ତର ଦେବେନ୍ଦ୍ରବର ଦେବ ଏ ଜଗରକୁ ଅଧି ଗତ ରହିବାର ଅପ-ସରରେ ଏଠା କଲେଜଗୃହରେ ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ଏବଂ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ପ୍ରିୟ-କମ୍ପାନୀ କୋଠାରେ ଗଣୀ ରାମା ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଉପଦେଶ ବିଷୟରେ ଲଂଗଣରେ ବସୁତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରପୁସ୍ତକେ ସାମ-କର ବକୃତା ମନୋହର ଓ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ହୋଇ-ଥିଲା । ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷାତାଳ ମଧ୍ୟରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ରୂପା ଅବ୍ୟଲୋକ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଥିଲେ ।

ମାଲିକର ଗଞ୍ଜା ନାମରେ କଲିକତା ଜାଲି କୋର୍ଟରେ ଗଞ୍ଜାଲି କରୁଣା ଗଞ୍ଜାକୁ ବିକ୍ରୟ କରିଥିବା ବହୁତର ମୂଲ୍ୟ ପାଇବା ଦାବୀରେ ନାଲିସ ଚଳିବାରେ ଗଞ୍ଜା ଦାମ ସମ୍ପର୍କରେ ଅପଣାର ଅପତ୍ତି ଜଣାଇ ବହିଷ୍କାର କରା-ଅଛି । କି ମତେଇ ଦେବାମ ଦାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନୁ-କର ଯା ୪୩୩ ଓ ଅନୁସାରେ ମହାବିଷୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚଳିବାର ଅନୁମତି ନ କେଇ ନାଲିସ କରିଥିବାରୁ ତାହା ବିକ୍ରୟ କରିବାର ସମତା ଦାବିକୋର୍ଟରେ ନାହିଁ । ଇସ୍ ସାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଭାରତୀ ହୋଇଅଛି ।

ଇଣ୍ଡୋ ନଗରର ଥୋଲସ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଠାରୁ ଗଣେଶପ୍ରସାଦ ସିଂହ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ସବୁ ବାହାଦୁର ଉପାଧି ପାଇଥିଲେ । ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଉତ୍ତରୁ ସେ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲେ ଉଚ୍ଚୋଚ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବା ଅଭିଯୋଗରେ କାରକଣ୍ଡ ପାଇବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ସବୁ ବାହାଦୁର ଉପାଧି କାଠି ନେଇ ରଖିଥିବା ଗଣେଶରେ ବହିଷ୍କାର ଘୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସମ୍ମାନ ପାଇବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ତାହା ରକ୍ଷା କରିବା ବିଷୟରେ ସର୍ବଦା ସାବଧାନ ଦେବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅବସ୍ୟକ, କେହିଲେ ଅପମାନ ଦୁର୍ଗଣ କ୍ଳେଶକର ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଚଳିତମାସ ଅକ୍ଟୋବର ଦୁଇଶ ସାହାସ୍ୟ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପୁଣି କମିବାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଛି । ଚଳିତମାସ ତା ୫ ରଖରେ ଶେଷଦେବ । ମସ୍ତାହରେ ୨,୨୭,୩୮୫ ଥିଲା । ମତ ଶନିବାର ଶେଷଦେବା ସମ୍ପାହରେ ୨,୩୦,୯୭୮ ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ୩୩୯୩ର ବଢ଼ିଅଛି । ବୃଦ୍ଧି ଏହା ବମେଇପ୍ରଦେଶ ଓ ଉତ୍ତରଗଞ୍ଜ ଦେଶୀୟମାନ ସମ୍ପର୍କରେ । ଏ ପ୍ରଦେଶର ସମଲର ଅବସ୍ଥା ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଭଲ ନୁହେଁ । ମାଲୁଜରେ ସାହାସ୍ୟ ଦାନ ଦେବେନ୍ଦ୍ରମାସରୁ ଛୁଟିଯାଇଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ ୨୭୭ ଶ ଅମମ ବକ୍ତିକୁ ସାହାସ୍ୟ ଦେବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ।

ଓଲଡ଼ଠାର ବିଷକାଶକ ପକାଥ ଗଞ୍ଜା ଓ ସମୁଦାର ଜଳରେ ଅଛି ବୋଲି ଏକଜଣ ଲଂଗୁଳ ସମ୍ପର୍କ ଦିହାନ୍ତ କରିବାର କଥାକ ହୁଅନ୍ତୁ । ଗଞ୍ଜାଜଳର ପବିତ୍ରତା ହିନ୍ଦୁମାନେ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଅବଗତ ହୋଇ ଉତ୍ତର ସକଳ ପାପ ବା ବ୍ୟାଧି ଧ୍ଵଂସ ହେବାର କର୍ତ୍ତୃକ କରିଅଛନ୍ତି । ଜଣେ ଲଂଗୁଳ ତାରୁ ମଧ୍ୟ କହୁଅଛନ୍ତି ଗଞ୍ଜାଜଳ ରୁଦ୍ଧ ବିଷକ ଜଳ ପୁଥିବାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି କଥାରେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଓଲଡ଼ଠାର ଗାଳନାସବ ବୋଲି ଅତି ଜଣେ ଲଂଗୁଳ ପୁର କଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ମାତ୍ର କଳହାର ପରିସାର ହୋଇ କଲିକତାରେ ଯେଉଁ ଗଞ୍ଜାଜଳ ସର୍ବ-ସ୍ଵାଧାରଣକୁ ବଞ୍ଚା ଯାଉଅଛି ତହିଁରେ ସେ ଶୁଣ ଅଛି ଓ ନା ଏକିତ ବୃଦ୍ଧିବାଳ ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଲା ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଆଦେଶାନୁସାରେ ରେବନ୍ୟୁ ବୋର୍ଡର ପ୍ରଧାନ ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନୋଲନ ସାହେବ ନିୟମ ପ୍ରକାର କରିଅଛନ୍ତି କି କଲେକ୍ଟର କରେକ୍ସର ଅମଲମାନଙ୍କ ବହିବାର ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଠାଘର ଦ୍ଵାରରେ ଚୋର ବା ଶେଷକବାଟ ଲବିବ ଏବଂ ଯେଉଁ କୋଠାଘରେ ଯେତେ ଅମଲ ବସିବେ ସେମାନଙ୍କର ତାଲିକା କୋଠାଘର-ରେ ପଞ୍ଜୀକ ହେବାପିବ । "ସାଧାରଣ ଲେକ-କର ପ୍ରବେଶ ଶକ୍ତି" ଏହି ନିୟମାଳ ଶୁଣି ଏ ପଟାରେ ଲେଖି ଦାଗଦ୍ଵାରରେ ପଞ୍ଜୀକ ହେବା-ପିବ । ସୁରକ୍ଷା ଆମଲକ ପାଖକୁ ବର୍ତ୍ତମାନପର ଉତ୍କଳ ମଲାର ବା ମଉଜଲ କୌଣସି କଥା ବୁଝିବାକୁ ଯାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହା ସୁବିଧା-

ଜିତକ ଦେବ କି ? ସମ୍ପର୍କରେ ହାତମାନଙ୍କ ଲେକକପ୍ରତି ବିଶ୍ଵାସର କରବାର ଅଦେଶ ଦେଇ ବୋରଡ ମତେ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ମାମଲ-ତଦ୍ଵାରମାନେ ସବୁକଥା ହାତକୁ ପକ୍ଷର ବୁଝି-ପାରିବେ ଅତି ଅମଲକ ନିକଲେ ପିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

ମାଧୁସନ ସାହେବ ଏକ ତମସକର ଟୋ-ପାଉଣା ସକାଶେ ଦାଲୀପଦ ବାବର୍ଯ୍ୟା ନାମରେ ଅତୀତକରେ ନାଲିସ କରିନ୍ତେ ମୁଦାଲ ତମସକ ଲେଖି ଦେଇ ନ ଥିବା ଓ ତାହା ଜାଲି ଥିବାର ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲା । ଅତୀତକ ବିକ୍ରୟରେ ମୁଦେଇର ଦାମ ତନା ହେଲା । ବହି ଉତ୍ତରୁ ମାଧୁସନ ସାହେବ କାଳୀବକ ବାବର୍ଯ୍ୟା ବାମରେ ଘୋଳିଦାସୀ ଅତୀତକରେ ଏହି ମର୍ତ୍ତରେ ନାଲିସ କଲ ବ ଅସୀମା ତାହା ପ୍ରତି ତମସକ ଜାଲି କରିବାର ଅପବାଦ ଦେଇଅଛି । ଗଞ୍ଜର ଚେପୁଟି ମାତ୍ରପୁଟେ ଅସୀମାକୁ ବିଶ୍ଵାସଧର ଯା ୫୦୦ ଓ ଅନୁସାରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥକଣ୍ଠ ବିଧାନ କଲେ । ଏବଂ ଅପିଲରେ ଗଞ୍ଜର ଜଡ଼ିସିପାଲ କମିଶନର ନିମ୍ନ ଅତୀତକର ଅଦେଶ ବାହାଲି ରଖିଲେ । ଅସୀମା ଦ୍ଵାର କୋର୍ଟରେ ମୋସନ କର ଏହି ଅପତ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣାଇ ଅଛି ଓ ମୋକଦ୍ଦମାର ବର୍ଣ୍ଣିତାସରେ ମୁଦାଲ ଅପଣାର ସବୁ ତମା ତମନ୍ତେ ଯେଉଁ ତଥାମାନ ଲେଖିଅଛି ସେସବୁ ସେ ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପ-କରେ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଏବଂ ସୁବିକତ ଥିବାରୁ ଅପବାଦ ଅପରାଧ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ମତେ ଅଧିକ ପାରେ । ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧି ନ ଦେବାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ସକାଶେ ଦ୍ଵାର କୋର୍ଟ ରୁଲି ଜାଣି କରିଅଛନ୍ତି ।

ଦେଶୀୟ ଲେକକ ପ୍ରତି ଜଳ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ରେବନ୍ୟୁ ବୋର୍ଡର ପ୍ରଧାନ ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ, ନୋଲନ ସାହେବ ଶ୍ରେଣି ସରକାରୀର ବା ଅଦେଶପସ ପ୍ରକାର କରିଅଛନ୍ତି । ଏହା ଗୋଟିଏ ଗର୍ଭ ଉପ-ଦେଶପସ ଅଟେ ଏବଂ ତହିଁରେ ଜଳର କଲେ-କ୍ଷକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକ ଦେଖାୟ ଲେକକ ସହତ ସେତେଦୂର ସମ୍ପର୍କ ମିଶିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସମସ୍ତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ମୈତ୍ର ଓ ବିଶ୍ଵାସ ଅତର୍ଭଣ କରିବାର ନିସ୍ଵାରତ ହେବାକୁ ହୁଏ ବଅ ଯାଇଅଛି । ଦେଶୀୟ ଲେକକ

ସହୃଦ ଯେତେ ଅଧିକ ଦେଖା ଚିହ୍ନା ଦେବ ଓ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ ଜଣାଯିବ ଶାସନରୁ ନିର୍ବାହ ପ୍ରସରେ ତେତେ ସୁବିଧା ଏବଂ ଚକ୍ରାଣ ମଙ୍ଗଳ ଫଳ ଦେବ ଏହି ହିତକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କଲେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ସଙ୍ଗତା ମନରେ ରହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବେ ଏହାହିଁ ମାନବର କୋଳନ ସାହେବଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଅଶା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଦେଖାଯିବ ଲୋକଙ୍କ ଦେଠିରେ ଦେଖା ଦେବା ଏବଂ କରେଣ୍ଡାରେ ଯାହାକି ନିକଟରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବାର ସେପରି କୌଣସି ବାଧା ନ ହୁଏ ଏବଂ ଯାହା ସହୃଦ ସେପରି ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ ତହିଁରେ କୃଷି ନ ପଡ଼େ ତହିଁର ଉପାୟ କହି ଦେଇଅଛନ୍ତି ଉପଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ ଏବଂ ତହିଁରୁ ଉପଦେଶଦାତାଙ୍କର ପ୍ରଶସ୍ତ ଉଦାର ହୃଦୟ ଏବଂ ଦେଖାଯିବ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଗତି ହେବ ଏବଂ ସଦାନୁରୁଦ୍ଧ ପ୍ରାଣକର ପରତପ୍ତ ପାରି ତାହାକୁ ଅନୁରକ୍ତ ସନ୍ୟାସ ଦେଉଅଛୁ । ଇଂରାଜ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ସେହିପରି ଉଦାର ଏବଂ ସଦାନୁରୁଦ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସେସବୁ ପ୍ରତିପାଳନ କଲେ ଅଗେଶ ଉପଦାର ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ପୂର୍ବ କାଳର ଇଂରାଜ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ଦେଖାଯିବ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ଦୟା ଓ ସଦାନୁରୁଦ୍ଧ ଦେଖାଉଥିଲେ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ ସହୃଦ ସବୁକଥା ଶୁଣୁଥିଲେ । ସେ ସମୟରେ ଏ ପ୍ରକାର ଉପଦେଶ ପଦର ଅବଶ୍ୟକତା ଆଦୌ ନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଂରାଜ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଏବଂ ଦେଖାଯିବ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଏବଂ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଏତକ ଏପରି ଦେଖା ମାଉଅଛନ୍ତି ଯେ ଦେଖାଯିବ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତିକୃତ ଚିନ୍ତା ଓ ମଥାପାୟ ଅନୁସରେ ରହନ୍ତି । ଏହି ସରକାରୀଲିଖିତ ସେବେ ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ସେହିପରି ଭେଦେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଦେବ ।

ପୁଣ୍ୟ ସମାପ୍ତ ।

ପୁଣ୍ୟାଳ ପୁସ୍ତକାଳ ପ୍ରକଳତ ହୋଇଅଛି । ବୃଥାମାନଙ୍କ ସହୃଦ ନାନା ପ୍ରାକର ଶୁଣୁଥିବ ଦୋଇଅଛି । ମତ ତା ୧୩ ରାଜ୍ୟ ତାର ସମ୍ଭାବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତନୁରାବତୀରୁ ଅସିଅଛି ଯେ ବୃଥାମାନେ ନାନା ସ୍ଥାନରୁ ବିକାତର ଦୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଉତ୍ତମ ପକ୍ଷର ବିଶେଷ ଶକ୍ତି ଦୋଇଅଛି ଅବଶେଷରେ ସେନକେଲି ସ୍ୱକରେ ପ୍ରସଙ୍ଗନ ନାମକ ଏବଂ ବୃଥା ସେନାପତି କ ୮୦ ଟ

ବୃଥା ସୈନ୍ୟ ସହ ଦେବ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଶୋଭା ସମ୍ପର୍କ କାଲିକାପୁସ୍ତକ ୮୦୦ ବୃଥା ସୈନ୍ୟ ସହ ସେନାପତି ବେସ୍ତ୍ର ଚକ୍ରାଣ କରୁଥିଲେ, ସେଠାରେ କୃଷି ସୈନ୍ୟ ୧୨୦ ଜଣ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ବୃଥାକୁ ଦୂଷାଇ ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ମେଲିଟ୍ରେନ ବୃଥାକୁ ବସ୍ତ୍ରରେ କିପରି ଦୋଇ ଥାଆନ୍ତା ମାତ୍ର ମଥାସମୟରେ ସମାଜ ଅଧିକାରୀ ଟ୍ରେନ ପ୍ରତିଶୋଭାକୁ ଫେର ଯାଇ ବୃଥାକୁ ବସ୍ତ୍ରରୁ ଅବ୍ୟାକୃତ ପାଇଲା । କମାଗ୍ରୋନେକ୍ଠାରେ ସେହି ସ୍ୱକ ଦୋଇଥିଲା ସେଥିରେ ବୃଥାମାନେ ସୁଖରୁ ଦେବାରୁ ନିକାନ୍ତ ସୈନ୍ୟମାନେ ପହାଦଗାମୀ ହୋଇ ବୃଥା ସେନାପତି ଭିଲେଇକି ଘୋଟକକୁ ଧରିଥିଲେ । ବୃଥା ସେନାପତି ବୋଧା କହନ୍ତି ଯେ କୃଷି ସୈନ୍ୟ ସରକାର କଲେ ବୃଥାକର ସ୍ୱକ ପ୍ରତି ଦେବ । କେଶକଳରେ ବୃଥାମାନେ ଦରବର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ ଉତ୍ସାହେଷ୍ଟ ସୈନ୍ୟର ଆନମନ ଅତି ଉଚ୍ଚଶ୍ରୀ ସହୃଦ ଇଂରେଜ ସେନାମାନେ ଉପେକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଷ୍ଟୋଲିୟାଠାରୁ ୧୦୦୦ ପଦାତ୍ମକ ଓ ୧୨୦୦ ଅଷ୍ଟୋଲିୟା ସୈନ୍ୟ ଅନମନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପରି ସମୟରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରବର୍ଷ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଓ ଉପହାତନ ପ୍ରସଙ୍ଗ କରିବାକୁ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହା ତାହାଙ୍କର ମନୁଷ୍ୟତାର ପରତପ୍ତକ ।

ସାପାନରେ ଶିଳ୍ପୀ ଶିକାର ସୁବିଧା ।

ସାପାନମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି ଯେ ଭାରତବର୍ଷର କେତେକଣ ସୁଦ୍ଧା ସାପାନକୁ ସାଇ ନାନାପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପ ଶିକା କରୁଅଛନ୍ତି । ସାପାନରେ ସେସମସ୍ତ ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ସେସବୁ ଇଂଲଣ୍ଡର ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ମତେ ନ୍ୟୁନ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେଠାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକା କରୁଥିବା ଜଣେ ଭାରତୀୟ ଶିଳ୍ପୀ ଶ୍ରୀଏ ପଦି ସାହାବ ଏବଂ ସମାପ୍ତପ୍ରକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ କଲକତ ଅପେକ୍ଷା ସାପାନରେ ଭାରତବାସିଙ୍କର ଶିଳ୍ପ ଶିକାର ବିଶେଷ ସୁଯୋଗ ଅଛି । ନମ୍ବେରଠାରୁ ଅନେକ ଜାହାଜ ସାପାନକୁ କିପୁରୁତରୂପେ ଯିବା ଆସିବା କରୁଅଛି । ଜାହାଜ ବଡ଼ା ଶିଳ୍ପୀ ସଦାଶେ ୮୨୦୦ ଟ କା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଦାଶେ ୮୨୫୧ ଟ କା ଜଣେ ଶିଳ୍ପୀ ମସିକ ବସା ଖରଚ ୮୨୦ କା ଏବଂ ନିରମସହେକ-

କର କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ମାସଗୋଟିକର ବସା ଖରଚ ୮୨୦ କା ୨୫୧ କାରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ସୁଲ ଓ କଲେକରେ ଭରତ ଦେବାର ସମୟ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ଏବଂ ଜାପାନର ଲୋକମାନେ ଭାରତବାସିଙ୍କ ବିକ୍ରମ ସଖ ପାନ୍ତି ଏବଂ ଅପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର କଲେକ ଲଭ୍ୟାଦରେ ଭରତ କରନ୍ତି । ସେଠାରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଜୁଲାଇଠାରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରେଣ ବୃଥା । ଶୀତ ବଡ଼ ପ୍ରକଳ ମାତ୍ର ତାହା ସହ ଜରେ କଟିଯାଏ । ଭାରତୀୟ ଶିଳ୍ପମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ବସ୍ତୁ ସାପାନ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଶିଳ୍ପୀ ମାତ୍ର ତନ ମାସରେ ତାହା ଅଧିକ ହୋଇ ଯାଏ । ଅଧିକ କଲେଜାଦର ବର୍ଷ ଅରମ୍ଭ ଦେବାର ମାତ୍ର ୪ ସ ଫୁଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଜୁନ ବି ଜୁଲାଇମାସରେ ସେଠାକୁ ଯିବା ଭଲ । ଇଂଲଣ୍ଡର ବସା ଖରଚ ମାସକୁ ୮୧୦ ରୁ ଉଣା ନୁହେଁ ବରଂ ଅଧିକ ପଡ଼େ । ଅନେମାନେ ଅଶା କରୁ ବି ଭାରତରୁ କମାନତ ଅଧିକ ଶୁଣି ଯାପାନକୁ ଯାଇ ନାନା ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକା କରି ଅଧିକ ଜାପାନମାନେ ସେପରି ଅଳ୍ପକାଳରେ ସୁଦେଶର ବିଶେଷ ଉନ୍ନତ ସାଧନ କରୁଅଛନ୍ତି ସେପରି ଭାରତର ଉନ୍ନତ କରବେ । ବ୍ୟବସାୟ ବାଣିଜ୍ୟର ପ୍ରତି ଯୋଗିତାରେ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ତ ପାଇଲେ ଦେଶର ଉନ୍ନତ ଦେବାର ଉପାୟାନୁର ନାହିଁ ।

ପୁଣ୍ୟ ବସାଦର ଅନନ ।

ପୁଣ୍ୟ ବସାଦର ବିଷୟକ ସନ ୧୮୭୧ ସାଲ-ବଙ୍ଗାୟ ଅ ୪ ରନ ଓ ଚତୁସ୍ତ୍ରୀୟ ଅନନ ମାନ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବସା, ସୀତାକୁଣ୍ଡ ନଦୀ, ବିଦ୍ୟାଦାପ, ଦେବଗଡ଼, ମେଦନାପୁର ଓ ସେ ଜଳ ଅନୁଗତ ଉଲବାଡ଼ାୟ ପ୍ରକୃତ ନାଳକୁଳସ୍ତୁ ଚିଷ୍ଟମୁଦରେ, ଓଡ଼ିଶା ଭିନ ଜଳର ଭବନାଥ ସତ୍ରକୁଳସ୍ତୁ ଚିଷ୍ଟମାନଙ୍କରେ ପୁଣ୍ୟ ସହର ଏବଂ ଚୂନବାଲିରେ ପ୍ରକଳତ ଅଛି । ଏହା ଉଚ୍ଚ ଜଗନ୍ନା, କାଳିପତା ଶୁଲପୁର ଏବଂ ବାଲୁଗା ରେଲଷ୍ଟେସନମାନଙ୍କରେ ଜାଣି ହୋଇଅଛି । ସ୍ତ ୧୮୯୧-୧୯୦୦ ସାଲର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଉକ୍ତ ବର୍ଷରେ ଲକ୍ଷେକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପିସ ଜଣମାନା ଲଭ୍ୟାଦିତାକୁ ମୋଟରେ ୮୨୧,୯୩୮ ଟ କା ଅସୁ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଅସୁ ୮୩୮,୪୭୧ ଟ ଥିଲା । ଅସୁ ଏବେ ଅଧିକ ଦେବାର କାରଣ ପୁଣ୍ୟ ଲଥାପାତ୍ରକୁ ଅଧିକ ସାହିର ସମାପନ ।

ଯଥା ପୁଣ୍ୟରେ ବହିଷ୍କୃତ ବର୍ଷ ଲଭିବେନୁର
 ସୁଖ୍ୟା ୩୨୭ କୁ ଏ ବର୍ଷ ୧୨୧୫ ହୋଇଥିଲା ।
 ଉପରଲିଖିତ ମୋଟ ଅପୁ ମଧ୍ୟରୁ ଏକା ପୁଣ୍ୟ
 ସଦୃଶ ଓ ସେ ଜିଲର ଚିତ୍ରମାନଙ୍କର ଅପୁ ପ୍ରାୟ
 ଅଧେ ଅର୍ଥାତ୍ ୩୨୭ ଦୂରର ଗଙ୍ଗା ଓ ସମସ୍ତ
 ଓଡ଼ିଶାର ବସାହାରମାନଙ୍କର ଅପୁ ୬୪୭ ଜାର
 ଟଙ୍କାର ଭୁକ୍ତି ଅଟେ । ପୁଣ୍ୟ ଓ ଚଳିବତା
 ମଧ୍ୟରେ ଭେଲବାଟ ପିଟିବା ଦେବୁ ମେଘଦୂତର
 ଗଜବେତା, ଓଲବାଉସୁ, ବୈଷ୍ଣବଲି, ବାଲ୍ୟୋପ
 ଏବଂ ଗୁନବାଲର ଚିତ୍ରପ୍ରମାଣଙ୍କର ଅପୁ
 ବିଶେଷ ଉଣା ଦୋଇଅଛି କାରଣ କାହାଳରେ
 ହାଣ୍ଡି ନବାସୀର ଅନେକ ଉଣା ପଡ଼ିଥିଲା ।
 ଏଣିକି ବଲିବତା ଓ ପୁଣ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଭେଲବାଟ-
 ମାନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଗୁଲିବାର ନିୟମ ଦେବାରୁ
 ଜଗନ୍ନାଥପଡ଼କଣ୍ଠ ଚିତ୍ରମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରାୟ
 ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ବଦୁଣ୍ଡରେ କଟକର ମାଳ-
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ଵ ଚିତ୍ରମାନ ଉଠାଇ ଦେବା
 ଏବଂ ବହିଷ୍କୃତପଦ୍ମରେ ସାଧାରଣ ଧର୍ମଶାଳାମାନ
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବହିଷ୍କୃତ
 ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଶାର ଭିକ୍ଷୁ ଜିଲର ଅପୁକୁ ମିଶାଇ
 ଗୋଟିଏ ପାଠି କରବାର ଅନୁରୋଧ କରାଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କରୁଅଛନ୍ତି କି ଏହା
 ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅଟେ ଏବଂ ଏ ବିଷୟ
 ସ୍ଵରେ ପୁଅକ୍ ରାୟୋର୍ଟ ପଠାଇବାର ଅନୁରୋଧ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ବିଶ୍ଵାସୀଲର ଶିକାର ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
 ବର୍ଣ୍ଣିକ୍ଷୁଲର ବା ମାକ୍ଷୁକ୍ଷା ବିଦ୍ୟାଳୟର
 ଶାଠ୍ୟ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କର୍ମାପୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣ୍ଟର ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲାମା-
 ସଙ୍ଗେ ବାହାରିଥିଲା ଓ ସେ ବିଷୟରେ ସାଧାରଣ
 ସରକାର କାରିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଣା କର-
 ଥିଲେ । ଏ କଥାମାନ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ଵରେ ଜଣାଇଅଛି । ସେ ବିଷୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚଳିତମାସ
 ଡାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଭଲିକତା ମନେକରେ ବାହାରିଅଛି ।
 କାରଣ ସର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ସମାଜସମ୍ପର ମହାମତ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ବର୍ଣ୍ଣେଶ୍ଵର ସେ ସବୁ ଉପିକା ନିକ-
 ଠେଁ ପଠାଇଦେଲେ ଏବଂ ଉପିକା ସେମାନଙ୍କର
 ସୁଧ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଏହିରୂପେ ସମ୍ପୋଷକ କଲେ
 ଓ ଅପର ପ୍ରାଳମେର ଶାଠ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରେଣିଏ
 ହାଉତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେବ । ଅପର ପ୍ରାଳ-
 ମେର ଓ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ଵାସୀଲରେ ବ୍ୟାକରଣ ଭାବି-

ଦାସ ଓ ଭୂଗୋଲର ପାଠ ବଜାଇ ହସ୍ତାଧିକ ଏବଂ
 ଶେଷଲିଖିତ ଦୁଇ ବିଷୟର ପୁଅକ୍ ପୁସ୍ତକ ଦେବ
 ବାଉଁଶ ଗୁଣ୍ଠ ଓ ଗୋକାଇ ଲବ୍ୟାଦି କୂଳା
 ପରଦାକୁ ଦେବ ଏବଂ ଦ୍ଵାରରେ କାମ କରବ
 ଶିକା ଶିକାର ସେକ୍ସାମାନ ରହିବ । ପାଠ୍ୟବିଷୟର
 ସମ୍ପୋଷକ ତାଲିକା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁମୋଦନ
 କର ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛନ୍ତି ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାକ୍ସୁଲ ଦେବୁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକାଶ
 କରବାକୁ ଅସମ ଦେଲୁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁମୋଦନ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସନ ୧୯୦୪
 ସାଲର ନିମ୍ନ ଓ ଉଚ୍ଚପ୍ରାନ୍ତମେର ଅପର ଏବଂ
 ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ବୃତ୍ତ ସମାପନ ଗୁଣ୍ଠକ ଦେବ ମାସ
 ସେ ସବୁ ନିମ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତମେର ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷ-
 ମାନେ ବୃତ୍ତ ସକାଶେ ପଦସା ଦେବାକୁ ଲଜ୍ଜା ନ
 କରବେ ସେମାନଙ୍କର ପଦସା ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଥା
 ରେ ଗୁଣ୍ଠକ ଦେବ । ଉଚ୍ଚ ଲଂଗ୍ଗା ବିଦ୍ୟାଳ-
 ଯର ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷାମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି
 ସବୁ ବିଷୟ ଲଂଗ୍ଗାରେ ଶିକା କରୁଅଛନ୍ତି
 ତାହା ଦେବ ନାହିଁ । ଏଣିକି ସେ ସବୁ ବିଦ୍ୟାଳ-
 ଯର ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଶ୍ଵାସୀଲରେ ଶିକା
 କରାଯିବ ଏବଂ ଯଦ୍ୟାପି ଉଚ୍ଚପ୍ରାନ୍ତମେର ଏବଂ
 ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷାବୃତ୍ତ ସମାପନ ଦେଇପାରବେ । ସାକାୟ୍ୟ
 ପ୍ରାପ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଏଥିର ଅନ୍ୟଥା କଲେ
 ସାକାୟ୍ୟରୁ ବଞ୍ଚିତ ଦେବ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବ-
 ର୍ତ୍ତାକରା ସକାଶେ ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର
 ଶିକ୍ଷା ଓ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ଶ୍ରେଣିଏ ମାନୁଏଲ
 ବା ବିଧି ପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ଏବଂ ବିଶ୍ଵାସରେ
 ଶିକ୍ଷକ ପୁସ୍ତକ କରବାକୁ ଦେବ । ମାନୁଏଲ ବା
 ଶିକ୍ଷା ବିଧାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ମାତ୍ର ସେହି ପୁସ୍ତକ
 ଏବଂ ଗଣ୍ଠ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରଦର୍ଶକ କର୍ମରୂପ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଲନିଂକ୍ସକରଠାରୁ ସରକଲ ପଣ୍ଡିତ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ମରୂପକୁ ହସ୍ତାଧିକ ଏବଂ ନାନାଶ୍ରେ-
 ଣୀର ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର
 ଉପଯୋଗୀ ବିଧାନମାନ ହସ୍ତାଧିକ । ବହିଷ୍କୃତରୁ
 ଲନିଂକ୍ସକରମାନେ ଅପରା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚେପୁଟ
 ଲନିଂକ୍ସକରମାନଙ୍କ ଏବଂ ଚେପୁଟମାନେ ସରକ-
 ନିଂକ୍ସକର ଓ ଲନିଂକ୍ସକର ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ଏବଂ
 ପ୍ରାନ୍ତରେ ସମବେତ କର ଶିକା ଦେବେ । ଶିକ୍ଷକ
 ପ୍ରସ୍ତ କରବାର ଏହି ଉପାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେ
 ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣେଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଜଣାଥିଲେଦେଁ ସେ
 ଅଣା କରନ୍ତି କି ଏହା ମୂଲ୍ୟରୁଥା ସ୍ଵରୂପ ଦେବ
 ଏବଂ ଜନେ ବହିଷ୍କୃତରେ ପ୍ରୟୋଜନାନୁସାରେ
 ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଗଠିତ ଦେବ । ବ୍ୟବସାୟ ଶିକା ଦେବା

ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେ । ମାନ୍ୟବର
 ବର୍ଣ୍ଣେଶ୍ଵର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାର ଅଭିପ୍ରାୟ
 ଏହି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ପ୍ରଶାଳୀରେ ଶିକା
 ଦୟାପାଉଅଛି ତାହା ସର୍ବୋତ୍ତମ ସାମାନ୍ୟରେ
 ଅବକ୍ଷ ପ୍ରକାରୁ ମାନାବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର
 ଜ୍ଞାନ ଲାଭ ଦେଉ ନାହିଁ । ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ
 ଶିକା କଲେ ସେମାନଙ୍କର ଏପରି ଜ୍ଞାନ ବିସ୍ତାର
 ଏବଂ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗର ସାଧକ ଦେବ ସେ
 ରୁଦ୍ଧବ୍ୟତରେ ସେ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସାୟ କରବାକୁ
 ଲଜ୍ଜା କରବ ତାହା ସଫଳରେ ଶିକ୍ଷିତାକର ।
 ଲଠିକେପରେ ଏହି ପ୍ରଶାଳୀରେ ଶିକା ଦେବା-
 ର ସୁମଲ ଲାଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲଠିକେରେ
 ବହିଷ୍କୃତ ଅନ୍ୟଥା ଦେବାର କୌଣସି କାରଣ
 ନାହିଁ ।

ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମାନଙ୍କର ନକଲ ।

ଶ୍ରେଣେଶ୍ଵର ସର ଉତ୍କଳରୁ ବାହାଦୁର ଗବ
 ବର୍ଷ ଯେତେବେଳେ ତାଲେଶ୍ଵରରେ ବିସ୍ତରମାନ
 ହୋଇଥିଲେ ସେଠାର ଜାଗା ସମିତି ତାହାକ
 ନକଟରେ ଅଳ୍ପ ଶରଣରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଶିକ୍ଷା
 ଲବ୍ୟାଦି ନକଲ ପାଇବାପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନେକଦିନ
 କରୁଥିଲେ । ପୁଣି ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଏ
 ବିଷୟରେ ଶ୍ରେଣିଏ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇଥିଲେ ।
 ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ଵଳ ସାଧ୍ୟ :-

୧- ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନକଲମାନେ ସେପରି
 ନ ୧୦୦ ମତ୍ର ଶରଣାଦି ନକଲ କର ଦେବା
 ଦାରିଣ ୫ ୦ ୯ ଶରଣ ନିଅ ଯାଉଥିବା
 କଲେକ୍ଷୁ ମହାପତିଶାଳାରୁ ସେହି ଦରରେ
 ନକଲ ହିଅ ଯାଉ ।

୨- ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ସେହି ମାତ୍ରା
 ଦିଅ ଯାଉଥିବା ତାହା ଅଳ୍ପ ଶରଣରେ ନକଲ
 ନୁହେଁ ମହାପତିଶାଳାରେ ସମ୍ପୋଷକ ନୁହେ
 ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବ ।

୩- ଦୋକ୍ଷ ଲେଖା ଲବ୍ୟାଦି ସମ୍ପୋଷକ
 କରବା ଏବଂ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାପୁ ମୋସସର କରା
 ମୋଟ ନମାକୁ କାଟି ଦେବାର ସମସ୍ତା କଲେ-
 କୁରୁକ୍ଷୁ ଦିଅ ଯାଉ, ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେସବୁ ପ୍ରାର୍ଥ-
 ନାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯଥା :-

୧- ପ୍ରଚଳିତ ନକଲ ପିସ ଉଣା କରବାର
 ବିଶେଷ ଦେବୁ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ କାରଣ
 ତାହା କଲେ ସରକାରର ସର ଦେବ ମାତ୍ର
 ଅନେକ ନକଲର ପ୍ରୟୋଜନ ସ୍ଵରାଏ ହୋବେ

କମ୍ପାନୀର ଚାଳକ	୧୦୦
କମ୍ପାନୀର ସହକାରୀ	୫୦
କମ୍ପାନୀର ସହକାରୀ	୫୦
କମ୍ପାନୀର ସହକାରୀ	୫୦
କମ୍ପାନୀର ସହକାରୀ	୫୦
କମ୍ପାନୀର ସହକାରୀ	୫୦
କମ୍ପାନୀର ସହକାରୀ	୫୦
କମ୍ପାନୀର ସହକାରୀ	୫୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସ ।

ନୂତନ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ।

ଏଠାରେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଇଂରାଜୀରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀକାର୍ଯ୍ୟ ନିୟମିତରୂପେ ଓ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ନିର୍ବାହଣ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ।

ମାସିକ ପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରଣ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୯

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ । ନୂତନ ପ୍ରାକାଶନୀ ଚଳୁ ବର୍ଷାଦ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶନୀକ ଦୟାକାର ପାରିବ ।

ବାଲୁକଜାର କଟକ } ଶ୍ରୀ ବିପ୍ଳବୀଅପର
୧୨୫୫୧୦୧ } ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସ୍

NOTICE.

Tenders are invited for the excavation and improvement of the tanks at Jemadipur, Turang and in the compound of the Deputy Commissioner's residence at Angul worth Rs. 3,175 in all, Rs. 300 this year and Rs. 300 this year respectively. The tanks are all in the same station.

Copies of specification will be supplied on application at this office or may be seen from the Local Fund Sub-Overseer at Angul.

Tenders must be inclosed in a sealed envelope endorsed "Tenders for tanks" and delivered at this office on or before the 31st January 1901.

The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

Office }
at Dhenanal }
10-1-1901. }
Gopal Chandra Das
H. C. & Accountant.
for District Engineer
ANGUL.

FOR SALE,

A house situated in Theenconia Bagicha consisting of 8 rooms walls kacha pucca thatched roof with out houses and garden attached. For particulars apply to the Editor of Utkal Dipika.

ଏ ନଗର ଉତ୍କଳୋପାଧିକାରୀ କରାଯିବାର ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ କୋଠି ବିକ୍ରୟ ହେବାର ଅଛି । ଚାହିଁଲେ ଅଠ କୋଠର ଅଛି । କାନ୍ଥ ଇଟାର କରା ଗଢ଼ିନି । ଚାହିଁ ସାଲଗୁଣେ ନାହାର ଘର ଓ ବଗିଚା ଅଛି । ବିପ୍ରାପ୍ତ ବଦର ଶ୍ରୀକାରି ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ଦାସିକାର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଅବେଦନ କର ।

ଚିକିତ୍ସା ଜଗତର ସେହି

ଉତ୍କଳ ରଜ୍ଞ । ।

ଡାକ୍ତର ଜେ. ଟି. ମାର୍ଟିନଙ୍କର

ଡିଆନ୍ ଜିନ । । ।

ଅବେଦନର ବିଶାସ ଥିଲା ପାଇଁ ଓ ଗରମର ବିଷ ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ କାହିଁରେ ଭାବୀ ଦୁଃଖରୁ ଦୂର ନାହିଁ କରୁ ଡିଆନ୍ ଜିନ୍ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବ୍ଦି ଅତୀତ ହେଲା ଲୋକଙ୍କର ସେହି ବିଶାସ ଦୂର କରିଥିଲା ଅତି ଜଗତର ଲୋକେ ଏକବାକ୍ୟରେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ, ଡିଆନ୍ ଜିନ୍ ସେହି ସମସ୍ତ ରୋଗର ଏକମାତ୍ର ମନୋରୋଧ ।

ପ୍ରାୟର ଘା, ଗରମର ଘା, କାହିଁର, ରଗ-ନର, ବାଦୀ, ନାଲିଘା, ନାଚ ଓ ମୁଣ୍ଡବନ୍ଧର ଘା, ଦେହର ଚକାଚକା ଦାଗ, ଦାଗ ଓ ଗୋ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଚିମିଟିକା, ବସ୍ତ୍ରପତ ଲୁଗା, ଚର୍ମରୁ ଚଳୁ ପତ୍ତିକା, ମୁଣ୍ଡଧର, ମୁଣ୍ଡବନ୍ଧରକା, ମସ୍ତକ ଲୁଗାକରିବା, ଲୁଗିଆଁ, କାକ୍ଷି, ଲିଭାଦି ରୋଗର ମନୋରୋଧ । ମେହ, ପ୍ରମେହ, ପୂଜସ୍ତର ଧାତୁ ଜର୍ମର ଦେବା, ପ୍ରସାଦିକରକା ସମସ୍ତରେ ଲୁଗା, ପ୍ରସାଦର ଅଗ୍ରେ ବା ପଶ୍ଚାତ ସୂତାପତ୍ର ପଦାର୍ଥ ବାଦାକା, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ଲାଗିବା, ମୁଣ୍ଡବନ୍ଧ, ପ୍ରସାଦର ଅଧିକା ବା ଅଧିକ, ରଜଶକ୍ତି ସୁକା, ଅଧିକାକିନି ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟଶଳକ, ଏମନ୍ତ ବ ଧୂଳିରଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକାକିନି କର ଲୋକଙ୍କର ଦୁଃଖରୋଧ କରୁଅଛି ।

ସ୍ତ୍ରୀବ୍ୟାଧି ଯଥା;—କଷ୍ଟରଜ, ବୃଦ୍ଧାକାନ୍ତି ପେଟର ଦେହନା, ଅଳ୍ପ ବା ଅଧିକ ପରମାଣେ

ରକ୍ତପ୍ରାୟ, ଅଧିକାକିନି କାଳେ ରକ୍ତ ଦେବା ପ୍ରଭୃତି ରୋଗରେ ଡିଆନ୍ ଜିନ୍ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସ୍ତରୁପ । ଡିଆନ୍ ଜିନ୍ ବାଚସ୍ପେୟର ଅମୋଗ ଔଷଧ । ସ୍ତରୁ ଶରୀରରେ ଦୈନିକ ଏକ ବା ଦୁଇ ମାତ୍ରା ସେବନ କଲେ, ଶରୀରରେ ନୂତନ ରକ୍ତ କଣିକା ସୃଷ୍ଟିକର ସକଳ ଓ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଡିଆନ୍ ଜିନ୍ ସାଲିପାପର ଘେନି ରାଶି ବାହି । ଡିଆନ୍ ଜିନ୍ ସାଲି ଘେନି ଅଧିକାକିନି ଦେଲେ ପୁନର୍ବାର ଆକ୍ରମଣର ଭୟ ନ ଥାଏ ।

ଡିଆନ୍ ଜିନ୍ ସେବନର କୋଣସି ବନ୍ଦୀ ନିୟମ ନାହିଁ । ସକଳ ରକ୍ତ ଓ ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ସେବନ କରାଯାଏ । ୯ ବୋତଲ ଔଷଧ ଟ ୧୫ କ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ।

ପ୍ରତିବୋତଲ ଟ ୧୫ ୨ ବୋତଲ ଟ ୨୫
" " ଟ ୪୯ ୩ " ଟ ୧୪୯
ପ୍ୟାକିଂ ୧୦୦ରୁ ୩ ବୋତଲ ଟ ୨୦୩ ଅଣା, ୪୦୦ରୁ ୯ ବୋତଲ ଟ ୨୦୩ ଅଣା; ଡାକମାସୁଲ ସ୍ତରୁ ଏକମାତ୍ର ଅବଶ୍ୟାରକ ।

ଡାକ୍ତର ଜେ. ଟି. ମାର୍ଟିନ । ସେଲ ଏଡେସା—
ଇଣ୍ଡିଆ, ବର୍ମା ଏବଂ ସିଲେନ
ଅଲ, ବ, ଜ, ଏଣ୍ଡକୋ
୨୩୧୦ମ୍ବର ବାଗଣସୀ ଗୋଷ ଷ୍ଟିଟ କଲକତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମହାତ୍ମା ବିପ୍ଳବୀଙ୍କ ରାମବତ ଚୋଳାପତ୍ରି

ଉତ୍କଳର ନବୀନୀ

ଅନ୍ୟ ଉପାଧିକାରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀକା ଏବଂ ଉପାଧିକାରୀଙ୍କ ଉତ୍କଳ ପଦାନୁକାର ସହଜ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରତିଫଳାଣୀ ଓ ଅରୁଣୋଦୟ ପ୍ରେସ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଏ ଶ୍ରେଣୀ ଗ୍ରନ୍ଥର କଣିକା ଯାହା ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରୁ ଶ୍ରେଣୀ କଣିକା କାହା କାରଣ ରାମବତ ଶ୍ରୀକା ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ କବଳକ ପୁସ୍ତକ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯିବ ମୂଲ୍ୟ ଏକପଇସା ମାତ୍ର ।

ଅମୁମାକଙ୍କର ଦସ୍ତଖତ ମୋହର ଦେଖି ବହି କଣିକାକୁ ଦେବ । ବିନା ମୋହରର ବହି କଣି ଧରାଇ ଦେଲେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଇ ସୁରସାଳ ଟ ୨ (ଦୁଇ) ହୋ ମିଳବ ।
୧୨୫୫୧୦୦ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳବନ୍ଧୁଦାସ ।

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL,
Agent,
Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇଦିଅ-
 ଯାଉଥିଲୁ ଯେ ସନ ୧୯୦୧ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ-
 ମାସ ତା ୧୧ ଉତ୍ତମ ମୁଦାବର ଓଡ଼ିଆ ମାଗ
 କ ଓ ନ ସୋମବାର ଦିନ ତା ୧୩ ସମ-
 ସୂତ୍ରେ କଟକ ମୁନିସିପାଲିଟି ଅଧିକାରୀ ନିମ୍ନ
 ଲିଖିତ ଘାଟ ଓ ପାଉଁଶମାଳ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଚଳମ-
 ଦ୍ଵାରା ସନ ୧୯୦୧—୧୯୦୨ ସନ ସକାଶେ
 ଇସ୍ତାଗ ହୋଇଥିବ । ଯେଉଁମାନେ ଇଚ୍ଛା ଘାଟ ଓ
 ପାଉଁଶର ଇସ୍ତାଗ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବେ
 ସେମାନେ ଉପସ୍ଥଳ ଗାଉଁଶ ଓ ସମସ୍ତରେ
 କଟକ ମୁନିସିପାଲ ଅଫିସରେ ଦାଖଲ ହୋଇ
 ନିଲମ ଗ୍ରାହକେ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନିଲମ ତାକ
 ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରେ । ନିଲମ ଶୁଦ୍ଧତା
 ସଙ୍ଗେ ଉପମା ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବନ୍ତ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ।
 ନିଲମ ଶୁଦ୍ଧତାକୁ ନିଲମ ଜମାର ଏକ-
 ତୃତୀୟାଂଶ ନିଲମ ଗ୍ରହଣ କଲମାଧିକେ ଉପାକ୍ରମ
 ଦେବାକୁ ଦେବ । ନିଲମ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆଉ ଯାହା
 ଜାଣିବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ଦେବ ମୁନିସିପାଲ ଅଫି-
 ସରେ ଚାହୁଁଲେ ସମସ୍ତେ କିଛି ପାଇବେ । ଇତି ।

୧ ଜୋବର ଘାଟ ୧ ସର୍ବପାଉଁଶ ଲଲକାର
 ୨ କାଠଯୋଡ଼ିଘାଟ ୨ ପୁରୀଘାଟ ପାଉଁଶ
 ୩ ଗୁଳ ଘାଟ ୩ ଗୁଣାଘାଟ ପାଉଁଶ
 ୪ ଲମ୍ବା ଘାଟ ୪ ଦୋଳମୁଣ୍ଡେର ପାଉଁଶ
 ୫ ଚଢ଼ଘାଟ ୫ କଟକଠା ପାଉଁଶ
 ୬ ଭବନରଘାଟ ପାଉଁଶ

Cuttack Municipal office —1—1901. }
 RAMSANKAR ROY,
 Vice Chairman
 Cuttack Municipality.

ସୁଗନ୍ଧ ସୌଖୀନ ଦ୍ରବ୍ୟ

କଲକତାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁଗନ୍ଧଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ
ଏଲଡ, ବସୁଙ୍କୁ ବାଉଁଶାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କୁନ୍ତଳାନ

ଏହି ଚୈତ୍ତ କେଶ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେ ।
 ଏହାଦ୍ଵାରା କେଶର ଶୋଭା ଦୃଢ଼ି ହୁଏ ଏବଂ
 କେଶ ଉତ୍ତମାୟୁଥିଲେ ତାହା ବନ୍ଦ ହୁଏ ।
 ଏହା ଅତି ନିର୍ମଳ ଏବଂ ମନୋହର ସୁଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ ।
 ଏହା ଶୁଦ୍ଧପ୍ରକାର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଵଲ୍ପ—
 ସୁଗନ୍ଧିତ କୁନ୍ତଳାନର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା,
 ପଦ୍ମକ କୁନ୍ତଳାନର ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଟଙ୍କା,
 ଗୋଲପକ କୁନ୍ତଳାନର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା,
 ଜୁଲଗର କୁନ୍ତଳାନର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ।

ପିଣ୍ଡସାର ଅଥବା ଏସେନସ୍

ସଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ନାନାବିଧ ସୁଗନ୍ଧ ସୁସ୍ଵର
 ସାର ସମୃଦ୍ଧ କରାଯାଇ ଏହି ଚଉଦ ପ୍ରକାର
 ଏସେନସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି । ଏଥିର ମୁକାବ
 ମନୋମୁଗ୍ଧକର । ତାମ—ଗୁମେଲ; ମଇସା;
 ବାମାମା; ଚଳମାଗକା; ମଝିକା; ଦେଲଗୋସ;
 ହାଲିଟି ଖେଳ; ବସର ଗେଲ; ବେଣାଚେର;
 ଚୁମ୍ବକା; ମିଶ୍ରକୃଷ୍ଣ; ହେଳାକୃଷ୍ଣ; ପାଉଁଜା-
 କୃଷ୍ଣ; କିକୋରସା ବୋକେ । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟିଣି
 ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ଲ୍ୟାଭେଣ୍ଡର ।

କସ୍ତୁରୀ ଲ୍ୟାଭେଣ୍ଡର ଦେଉଳିକା । ଲ୍ୟାଭେ-
 ଣ୍ଡର ଓଷାଟର ବକ୍ସିଟି ଚଉକଥଣା, ସାନଖିଣି
 ଧାରଣଣା ।

ପମେଟମ ।

ଗୋଲ୍ଡି ପମେଟମ ଅଠଅଣା; ସୁଗନ୍ଧ
ପମେଟମ ପାଉଁଶଖଣା ।

ତାମଲାନ

ପାନ ସୁଗନ୍ଧିତ ଓ ସୁସ୍ଵାଦ ଚଉକଥର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ସାମଗ୍ରୀ । ଗୁଣ୍ଡି ସଙ୍ଗରେ ଇତ୍ୟଦ ମିଶାଇ ଦେଲେ
 ଗୁଣ୍ଡି ମଦକପତକ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଟିଣି ଅଠଅଣା ।
 ସ୍ଵରକତି ଅଥବା ସିରପ୍ ।
 ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ ସକାଶେ ଏହାଠାରୁ ଚଳଚଳନ
 ଅତି ନାହିଁ ।
 ଲମ୍ପନ ସିରପ୍ ବାରଅଣା । ଉତ୍ତର ସରପ
 ବାରଅଣା । ଅରଜ୍ଜ ସିରପ୍ ବାରଅଣା । ଘେଟ
 ଚିରପ୍ ଏକଟଙ୍କା । ଗୋଲ୍ଡି ଚିରପ୍ ଏକଟଙ୍କା
 ଗୋଲ୍ଡିପକଳ ।
 ପ୍ରତି ଟିଣି ଦେଇଟଙ୍କା ।

ପଞ୍ଚ ଲେଖିଲେ ତାକଦ୍ଵାରା ବା ରେଭନ୍ସା
 ଜନସ ପଠାଯାଏ । ଗୁରୁତରର୍ଥର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ,
 ମହାଗଜା ଓ ଗୁଜା ଓ ବଡ଼ ବଡ଼ ସରକର୍ତ୍ତ-
 ଶୂରମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ
 ବିଶେଷରୂପେ ପ୍ରଶଂସିତ । ପଞ୍ଚିକା ଓ ତାଏର
 ବିକା ମୂଲ୍ୟରେ ପଠାଯାଏ ।

ଠିକଣା:—

ଏକଟ ଟଙ୍କା } H. BOSE,
 ନମ୍ବର ୬୨ ବସୁବଜାର ପୁରୀ } 62 Bow Bazar
 କଟକ } Street
 Calcutta.

କଟକରେ "ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି"ର
ଉତ୍ପାଦ"ରେ ଏହି ଜନସ ମିଳେ ।

ଭୂଲକ ପାଠକାର ବିଜ୍ଞାପନ ରୂପାୟକାର ଖଣି
ଚଳଲିଖିତରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଯଥା—

ପ୍ରଥମଥର ସକାଶେ
 ଧାତୁପ୍ରତି ୨୦ ୯
 ଅଧସ୍ତମୁକ୍ତ ୫ ୨ ୯
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୧ ୩ ୯

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ ହୁଏ ଦେଲେ
 ତହିଁର ଖଣି ୫୦ ୯ ଗାରୁ ଉଣା ଦେବ କାରୁ
 ଦୁଇସ୍ତର ଓ ତୃତୀୟଥର ସକାଶେ ଖଣି ପ୍ରଥମ
 ଥରର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ
 ଅଧିକ ଦାନ ସକାଶେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କର୍ତ୍ତାବିତ୍ତ
 ହୋଇପାରିବ ।
 ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସକାଶେ ପଠା
 ବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍ତମପତ୍ର ପତ୍ରର କଟକ ଚଉକଥଣା ଓ
 ବିଜ୍ଞାନ ପରିଷେଦକ ସଂଗ୍ରହରେ ମୁଦ୍ରା ଓ ସମ୍ପର୍କ
 ଦେବ

ଉତ୍କଳ କଳା

ସାମ୍ପ୍ରାଦିକ ସମ୍ଭାବନା

ପ୍ରକାଶକ
ଡକ୍ଟର ଶ୍ରୀ

ପା ୨୨ ଗେ ମୁକ୍ତ କାରଖାନା ସଡ଼ି ୧୧୦୧ ମସିହା । ପା ୧୪ କ ମାସ ସଡ଼ି ୧୧୦୧ ସାଲ ଶରଦୀୟ

ଅଗ୍ରାମ ୫ ୩୫
ସହାୟକ ୫ ୩୫

ORISSA ART WARES.

The automatic OTTORDAN with GOLABPAS and PANDAN combined is a patent. The plate is meant for pan the roses are receptacles of OTTER and the peacock throws out the rose water automatically when a button is pressed. The roses and the peacock have gold stars. The plate and the roses can be removed and the plate can be used for other purposes.

Price Rs. 140
Apply to Manager
Orissa Art Wares Mis-
sion Road Cuttack.

“ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପଦାନ ”

ଉତ୍କଳାୟ ଶିଳ୍ପଦାନର ଶ୍ରୀକ
ର ଚକ୍ରରେ ସାକଦାନ, ଅରବି
ଦାନ ଓ ଗୋଲବପାସ ଏକା
ଧାରରେ ରହିଥାନ୍ତୁ, ଗୋଟିଏ ବୁଟ୍ଟା
ସରଦାସ ସକଳ ପ୍ରାପ୍ତ ପଦାର୍ଥ
ଅଟେ । ଏହାର ଆଲିଃ ସାକଦାନ,
ଗୋଲବ ପୁଲମାନ, ଅରବି
ସାକର ଓ ସବୋପର ଗୋଟିଏ
ସୁନ୍ଦର ମସୂର କଢ଼ିଅଛି ଯେ ବହି
ରଲେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଲାଗିଥିବା
ବୁଟ୍ଟିଟି ଡିପିଲେ ମସୂର ମୁଖରୁ
ଗୋଲପଲ ନିଃସୃତ ହୁଏ, ମସୂର
ପୁଲରେ ଓ ଗୋଲବ ପୁଲ ସାଖୁଡ଼ା
ମାନରେ ସୁନ୍ଦର ବାଗୁମାନ
ଜଣ୍ଟା ହୋଇଥାନ୍ତୁ । ଇତ୍ୟାମତେ
ଥାଳୀ ଓ ଅରବିଦାନ ସବୁ ରକ୍ତ
କରଣର ଶାରେ ଏବଂ ଥାଳର
ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ଶାରେ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୪୦/- କା

ଗ୍ରାହକମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ-
ଦାନର ମାନେଇ । ସା । ଡି. ଶ୍ରୀ
ଗେଡ଼ି କଟକର ନିକଟରେ ବଡ଼
କଲେ ଯାଇ ଯାଉକେ ।

ବିକ୍ରାପନ ।

ଫୁଲ ପଞ୍ଜିକା

ସକାଳା ୧୮୨୩ ସନ ୧୯୦୮ ଓ ୧୯୦୯
ଭାଗିକା ସନ ୧୯୦୯ ଓ ୧୯୧୨ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନକଳାପାଇ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

କଟକ ୫ ୦ ।
ଭେଟ ୫ ୦ ୧ ୨

ମୋପସଲ ନିମନ୍ତେ କାକମାସୁଲ ୫ ୦ ।
ସେଣ୍ଟିମାଲିକର ରେଲ ବ୍ୟାଣ୍ଡ ମାରଦାନ
ନେତାଇ ସୁରକ୍ଷା ଅଛୁ ସେମାନେ ଲେଖିଲେ
ସେହି ଅନୁସାରେ ଯତାଯତ

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପ
ସେକ୍ରେଟରୀ

ଗଣ ସମ୍ପାଦକରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଂଜୁରୀ ଅନୁର ୨,୮୫୨ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୋଇ
୨,୯୩,୧୧୧ ହୋଇଥିଲା । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ମାତ୍ର ଓ ୧
ମେଇ ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରଦେଶରେ ଘଟିଅଛି ଏବଂ ମାତ୍ର
କଲେ କେବଳ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ବନା କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଅର୍ଥାତ୍ କାରବ୍ୟ ବିଷୟେ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଉ
ଅଛି ।

ମାତ୍ରାଜର ବୁକ୍ସର ମସୂରୀର ସବୁ ଅରବି
ଦାନର ବାହାଦୁର କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପ କରବାବ
ଅବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବେ ମାତ୍ରାଜ ବ୍ୟବସାୟର ସମ୍ପ-

ରେ ବସନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ବଦନାଥଜିଙ୍କ ଧନ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଅର୍ଥନୀତି ନାମରେ କର ଅନେକକର ଚୁକ୍ତିକାରୀଙ୍କୁ କୋଇଅ-ରନ୍ତି । ଏହି ଅର୍ଥନୀତି ସମ୍ପର୍କରେ ଗୁଣ୍ଡା ଅନୋ-ଲନ ହୋଇଥିଲା ।

ପେଟଲଗଣେଇ କଲକତାରେ ଉଣା କ ହୋଇ ନରଂ ଦୁଇ ଉପରେ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଦୈନିକ ଅଳ୍ପମତ୍ତ ଓ ମୂଲ୍ୟ ୨୩ ରୁ ୨୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଧିଅଛି । ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ମୁଖ୍ୟର, ସାଦା ବାକ ନାୟା ପ୍ରଭୃତିରେ ବକ୍ତ ମାନ୍ୟ ଅଛି । ବମ୍ବେରେ ଦୈନିକ ଅଳ୍ପମତ୍ତ ପ୍ରାୟ ୨୩ ରୁ ୨୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପଞ୍ଜାବରୁ ଏକାବେଳେ ଶେଷ ହେଉଛି ହୋଇ ନାହିଁ ।

କଲକତାର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଚଳନ୍ତମାସ ତା ୨୩ ରୁ ମୋପସଲ ଚୁମ୍ବରେ ବାଦାଉଅଛନ୍ତି । ସେ ଦିଗରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇ ସେଠା ଲେଉଟାଣି ମାନକ ବଙ୍ଗାଲେଇ ଓ ହାଲଦି-ବାଦରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଆସନ୍ତା ମାଉତମାସ ତା ୨ ଉପରେ କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ଦେବଳ ଶୋରଧା ସେଇ ଶ୍ରେଣୀର ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣକଠରେ ତା ୧ ରୁ ମାଉତରେ ପହଞ୍ଚି ଚାହିଁ ଆଇଡିକ ବାଦାଉ ଯିବେ । କଟକର ଗୁଣ୍ଡା ପିଠି ନାହିଁ ।

ଗର ସୋମବାର ଏଠା ବଲେଦୁର୍ଗ କଠେ-ଘରେ ସୁକ୍ଷ୍ମ ବାଲ ନମନ୍ତେ ଗୋ ୧୭ ଶା ମାଗଲ କଲମ ଦେଲେ । ଅନେକ ମାହାଲ ବାଲୀରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ମାତ୍ର ବଲେଦୁର ସାଦେବ ଓ ତାହାଙ୍କର ମୋପସଲ ସପ୍ତ ସମ୍ପଦରେ ଉପିତ ଭେଦି ତଳେଦୁର ଉପୁକ୍ତି ଗାଲେଟ ସାଦେବ ବାଲୀ ଚୋ ମୁଦ୍‌ଗପୁବଦ ଉକ୍ତ ଦେଲେ । ସୁତରାଂ ସେହିମାନେ ନିତାନ୍ତ ବିଲମ୍ବ କଲେ ତାହାଙ୍କର ଦୟୋତ ନିଲମ ଦେଲେ । ୨୩ ମା-ହାଲ ଉକ୍ତା ଅଉ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁଗାରୁ ଅଧିକ ଏବ ମୋଟିଏ ମଧ୍ୟବନ୍ଧା ପ୍ରା କରମ୍ବଳ ସଦରକମା ଟ ୧୩ ପ୍ରାୟ ବ ୨୦ ଶା ଅର୍ଥାତ୍ ୧୨୧୦ ବୋ-ରେ ନିଲମ ଦେଲେ ।

କଲକତା ବସନ୍ତବିଦ୍ୟାଳୟର ୧୨, ୧, ଓ ୧, ଏଲ ପଦସାଧ ପଲ ବାଦାଉଅଛି । ୧, ଏଲ ପଦସାଧରେ ଏଠା ରେବନସା କଲେକର

ନାମ ଅର୍ଥାତ୍ ନାହିଁ । ଏମ୍, ଏ ପଦସାଧରେ ଏଠା କଲେକରୁ ଜ ୩ ଶା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ-ଥିଲେ ଚାହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨ ଶା ଯଥା—ବସନ୍ତପୁଣ୍ୟ ଗୁରୁଦିନ ଇଂରାଜୀ ଗୁଣ୍ଡା ୩୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏବ ଇକାବେଳ ସାମୁଏଲ୍ ଉଭି ଦବଦା ୨୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜୀଗୁଣ୍ଡା ୧୨ ଶ୍ରେଣୀ ଏକାବେଳେ ଶୁନ୍ୟ ଏବ ୨୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦେବଳ ଜ ୨ ଶା । ଏଠାର ପଲ ସନ୍ତୋଷଚକ୍ର ଅଟେ ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମିତିର ଏକ ମାସ ଦେଶୀୟ ସର୍ବ୍ୟ ଜୟପୁରର ଦେବାଳ ସମ୍ପଦାନ୍ତ ମୁଖ୍ୟତା ବାଦାଉର ସି, ଆଇ, ର, ପରଲେକ ପ୍ରାପ୍ତି ଦେବାଳୁ ତାହାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ବିଷକରକର ଜଣେ ଗୁଜସ୍ତରୀୟ ଓ ଦେବାଳ ସମ୍ପଦାନ୍ତର ଲଲ ବାଦାଉର କିୟତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପଦାନ୍ତରୁ ବାଦାଉର ବୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଦେବଳ ସାଧାରଣ ହିତାଠେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷସମିତିରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଦାର୍ଯ୍ୟୋପଲକ୍ଷରେ ଶାନ୍ତନାଳରେ ନାନାଦ ସ୍ଥାନ ରୁମଣ ଓ ପଲକମ କରିବାରୁ ବାତ ଦପଶେଷରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ । ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବସୟ ଅଟେ । ତାହାଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ପଦରେ ଏକତ୍ର କଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ ଗୋ ତାହାଙ୍କ ମୁଖରେ ମହାମାନ୍ୟ ମନର୍ତ୍ତରକେତରଲ ବାଦାଉର ଅବ୍ୟକ୍ତ ଦୁଃଖିତ ସୁବାର ଇଣ୍ଡିୟା-ଲେକେଟରେ ଘୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଚାହିଁରେ ତାହାଙ୍କର ଗୁଣ ଗର୍ଭନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗର ଉପଦେଶାସ ଶେଷତରେ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଏକାଉଦ୍ୟା ଜେନରାଟ ଶାତାରେ ସେହି ପାଣି ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ସେତେ ଟଙ୍କା ଜମା ଥିଲା ଚାହିଁ ତାଲିକା ଗରପୁକ୍ତ କଲକତା ଲେକେଟରେ ବାଦାଉଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ସରକାର ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ଜାମିନ ଓ ନାନାପାଣି ବାବଦ ଟଙ୍କା ଉକ୍ତା ଅନ୍ୟ ସେ ସବୁ ଟଙ୍କା ଜମା ଅଛି ତାହା ନିମ୍ନ ଉକ୍ତ ହେଲ ଯଥା:—

କଲ	ନାମ	କଟକ	ମଧ୍ୟପୁର	ନାବାଲମ	ଟ
	ମଧ୍ୟପୁର ନାବାଲମ	ଟ	୨୫,୦୦୦		
	ଗୁଜା ସଦ୍‌ଦାର ବନକା	ଟ	୮୨,୦୦୦		
	କଲକା ନାବାଲମ	ଟ	୧,୧୧,୦୦୦		
	ସୁଜା କସେ ଦପୁର	ଟ	୨୧,୦୦୦		
	ମହାଭକ୍ତା ଲେକାମାଲ	ଟ	୨,୫୦,୦୦୦		
	ଦୁକସ୍ତର ଦପ	ଟ	୫,୦୦୦		

କଲ	ନାମ	କଟକ	ମଧ୍ୟପୁର	ନାବାଲମ	ଟ
	ପୁଣ୍ୟ ମଲିକାଟି ନାବାଲମ	ଟ	୨,୦୦୦		
	ସେତୁକା	ଟ	୨,୫୦୦		
	ବାଲେଶ୍ଵର କୈଳାସକୁମ୍ଭସୁପଦାମସୁତ	ଟ	୧,୦୦୦		

ଉପରୋକ୍ତ ବସନ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଜୟମ ସଂଗୋଷ୍ଠ ଦେବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ସେ ଏକ ବଳୁତାରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବବାଦ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଚୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁରକ୍ଷ କରିବା ଦେଇ ତାହା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହିକ ଟିକା ବ୍ୟାପ୍ତ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିନ୍ଦୁ ବାଲ-କମାନେ ବୁଦ୍ଧିଚର୍ଯ୍ୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଚଦନ୍ତର ବବାଦ କରୁଥିଲେ । ଚଦଦସାରେ ବଦାରସର ହିନ୍ଦୁ ବଲେକର ଚତୁଃପକ୍ଷମାନେ ଅଧାଗତଃ ଜୟମ କରିଅଛନ୍ତି କ ସେହି ବାଲକ ବବାଦ କଲକ ସେ କଲେକର ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କରେ ପଡ଼ିପାରିବ ନାହିଁ । ଅତଃପର ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ପ-ଦରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଜୟମ ପ୍ରଚଳିତ ହେବାର ପ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ସମସ୍ତ ବଦ୍ୟାଲୟରେ ଏପରି ନିୟମ ଦେବା ଉଚିତ । ତାହା ଦେଲେ ଅଭି-ଭାବଦମାନେ ଅର୍ଥଲୋଭରେ ଗୁଣାକେ ଟିକାଣୀ ବାଲକମାନଙ୍କର ବବାଦ ଦେବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବେ ନାହିଁ ଏବ ଯୋଗ୍ୟ ବର ଜମନ୍ତେ କନାକର୍ତ୍ତାକୁ ଘର୍ଷାବାଲ ଗୁଣ୍ଡି ବସିବାକୁ ଦେବ । ସୁତରାଂ ଅକ୍ତିକର ବାଲକବବାଦ ଏବ ଚାହିଁର ଅନୁସଙ୍ଗିକ ଅପରାଧିତ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ଅନେକ ପରି-ମାଣରେ ନିବାରିଣ ଦେବ ।

ବମ୍ବେର ବାଲକୋଟର ଦେଶୀୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନବର ମହାଦେବ ଗୋବିନ୍ଦ ଗୁଣା ଦେ ଗର ସପ୍ତାହରେ ପରଲେକ ଗମକ ଦଲେ । ଏହି ଶୋକ ସମ୍ପାଦରେ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ ଦୁଃଖିତ । ବାରଣ ସେ ଜଣେ ଗୁରୁତର ଉକ୍ତ ଦସ୍ତ ଥିଲେ । ସେ ସେମନ୍ତ ବଦାନ ଓ ବିତସଣ ତେମନ୍ତ ସଦେଶାନୁଗଣୀ ଓ ହୁତାଦାତ୍ତୀ ଥିଲେ । ଦେଶ ବିଦେଶରେ ତାହାଙ୍କର ନାମ ବିଖ୍ୟାତ ଏବ ଗବର୍ତ୍ତମେଷ ଓ ଜନ ସାଧାରଣକଠାରେ ତାହାଙ୍କର ସମାନ ସୁଖ୍ୟାଦି । ସେ ସନ ୧୮୬୬ ଥାଲରେ ବମ୍ବେର ପ୍ରଦେଶର ରତ୍ନରେ କଲରେ ଜୟପୁରଣ କରି ବ ୧୫ ଓ ବସ୍ତୁରେ ଇଂରାଜୀ ବଦ୍ୟାଲୟରେ ବରକ୍ତି ହୋଇ ସନ ୧୮୭୩ ଥାଲରେ ଏମ୍, ଏ, ଏବ ଚାହିଁ ପରବର୍ତ୍ତନ, ୧, ୧,

ପରାକ୍ରମରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖ୍ୟ ଓ ସହୃଦୁ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ ହୋଇଥିଲେ । କହୁକାଳ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗରେ ମରହଟ୍ଟା ଅନୁବାଦକର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଭା ଧରି କ୍ରମଶଃ ଉନ୍ନତ ଲଭ କରି କ୍ରମେ ସୁନା ଶ୍ରେଣୀ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ କରି ଓ ଶ୍ରେଣୀରେ ହାଇକୋର୍ଟର ଜନ ହୋଇଥିଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚାହାନ୍ତିର ଅନୁଲ୍ୟ ଗୁଣ ଦେଖି ପ୍ରଦେଶୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ପଦର ସଭ୍ୟ ଏବଂ ସମସ୍ତରେ କାଳୀ ସଂଗ୍ରହରେ ନିୟୁତ କରୁଥିଲେ । ସମାଜ ସଂସ୍କାର ବିଷୟରେ ଚାହାନ୍ତିର ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋଯୋଗ ଥିଲା । ସଂକ୍ଷେପରେ ସେ ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜର ଜଣେ ଅଦର୍ଶ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସୁଦେଶର ସେବାରେ ଯେଉଁକାଳ କଟାନ୍ତେ ହୋଇ ତେ ଅଶୀ ଥିଲା । ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଚିତ୍ରପ୍ରତି ଚାହାନ୍ତିର ବଳ ଚାହିଁ । ତ ୨୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଦୂମି ଶିଳ୍ପିଲେ । ଶିକ୍ଷକ ଚାହାନ୍ତିର ଅସ୍ଥାୟ ମନୋର ଚରନ୍ତି । ଚାହାନ୍ତିର ବିଦ୍ୟୋଗରେ ନମ୍ବେରର ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ସ୍କୁଲ ଏକତ୍ର କରି ହୋଇଥିଲା ।

କର୍ମଣ ଭରତ କ୍ରମଶଃ ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରତ୍ୟାମନ୍ୟ ବହୁଲତ ଚଳିତ ଚାହାନ୍ତିର ଚାହୋଇ ଗଳ୍ୟ ଦର୍ଶନ କାଳରେ ସେଠାର ଲୋକତାଳେ ଚାହାନ୍ତିର ଲୋକ୍ଷ ଅଲକଳନପଥ ପ୍ରକାଶ କରି ଥିଲେ ତହିଁରୁ ଅନାମ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମାର୍ଥ ଦାନ ସମ୍ପର୍କର ରାଶି ବିଷୟର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେବର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉତ୍କଳରେ ମହାମାନ୍ୟ ମୋହନସୁ ରୁଦ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ତ ଧର୍ମସମ୍ପର୍କରେ ସରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିରାପେକ୍ଷ ରହିବର ଯେଉଁ ଯତ ଅନୁସରଣ ଅସମ୍ଭବ ହୁଏତ ତହିଁର ବିଷୟାତ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅଳ୍ପ ଏବଂ ଧର୍ମସମ୍ପର୍କୀୟ ମନୋବଳ କ୍ୟାଣ୍ଡରରେ ଦ୍ରୁଷ୍ଟକ୍ଷେପ କଲେ ତାଲି ଅନ୍ୟ ଧର୍ମସମ୍ପର୍କରେ ସେହିପରି କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ତହିଁର ସାଧାରଣ ବିଶାସ ପ୍ରତି ରହି ପାରିବ ନାହିଁ । କ୍ରମେକ୍ରମେ ମାନାଜର ଶାନ୍ତିଲିପିରେ ସେପରି କମିଶୀ ରିପୋର୍ଟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲା ଚାହାନ୍ତିର ସେ ଅପରିଚିତର ଦେବ ଏମନ୍ତ ବୋଲିଆଇ ନ ପାରେ ଏବଂ ସଦାପ୍ରତ ସମ୍ପର୍କ ରହିତ ଅନାୟୁ ଅଚାରଣ ନିବାଚଣ ପ୍ରତି ପ୍ରତିତର ଅଲକର କ୍ୟାନ୍ଦମାନ ସଂପର୍କ ନୁହେଁ ଏବଂ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳରୁ ସେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ସେ ସମସ୍ତ ଅନାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦମନ କମନ୍ତେ ହେଉଲେବ

ମାନେ ଏବଂ ମୋଗରେ ତେଣୁ ତରୁ ଅରନ୍ଧ୍ର ମାସ ଜନସାଧାରଣର ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଅସ୍ଥା ନାହିଁ । ମହାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭୂଲ୍ୟ ବିଷୟ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମୁଖରୁ <ମନ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳ ଚାହାନ୍ତିର ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ଅଶୀ କରି ନ ଥିଲେ । ଚାହାନ୍ତିର ଉତ୍କଳରୁ ପୁଷ୍ପ ଜଣା ଯାଉଅଛି ସେ ସେ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଉତ୍କଳରୁ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରା କରି ଚାହାନ୍ତି । ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବିଷୟର ଧର୍ମରେ ଦ୍ରୁଷ୍ଟକ୍ଷେପ କରିବା ଏବଂ ସାଧାରଣ ଧର୍ମାର୍ଥ ସମ୍ପର୍କ ସୁରକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏକତଥା ନୁହେଁ । ଲୋକଙ୍କର ଗୁଡ଼ାଣୁ ଏକତ୍ର ସେ ଧର୍ମାର୍ଥ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷାମନେ ଯେଉଁ ଅଲକ ପ୍ରତିକର ଅଳ୍ପ ଚାହା ଅଚଳ ଅପେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଲୋକେ ଚାହିଁତ ପ୍ରତିକାର ପାଇପାରୁ ଚାହାନ୍ତି । ସେ ଅଲକ ସେ ଅଚଳ ତହିଁର ପ୍ରମାଣ ଏହି ସେ ସନ ୧୮୯୭ ସାଲରୁ ସେ ଅଲକ ଜାଣି ହୋଇଥିଲେତେ ମାରମତଦାଳେର ଅନାୟୁ ଅଚାରଣ ବୁଦ୍ଧି ହନା ଉଣା ଦେବାକୁ ନାହିଁ ଓ ସେ ସମ୍ପର୍କମାନ କ୍ରମଶଃ କ୍ରମପାପ୍ର ଦେଉଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର୍ମଣ ଚାହାନ୍ତିର ଯେବେ ଅଳ୍ପ କହି ନ କରି ସେହି ଅଲକକୁ ଏପରି ଭାବରେ ସଂଗୋଧନ କରିଦେବେ ସେ ମାରମତଦାଳମାନେ ଅନୁବ୍ୟୟର ଚାହିଁତ ଦେଖାବ ଅଦାଲତରେ ଦାଖଲ କରିବେ, ସରକାରୀ ଲୋକଦାଣ ସେ ଦେଖାବ ନିୟମକ୍ରମେ ପସନ୍ଦା ଦେବ ଏବଂ ଯାହାର ଲକ୍ଷା ଦେବ ସେ ଅଦାଲତର ନିୟମାନୁସାରେ ଉଭୟ ଦେଇ ଦେଖାବର ଦଳ ନେଇପାରିବ ଚାହାନ୍ତି ଦେଲେ ଅପଦ୍ୟ ଓ ଅନାୟୁ ନିବାଚଣର ସଂକେତ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ଏବଂ ସବସାଧାରଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବେ ।

ସରକାରୀୟ ଭିକୋରସା ।
 କ୍ରମଶଃ ମହାବୀରୀ ଭରତେଷା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୀତର ପ୍ରକାର ସମାଦ ଦଠାଉ ତାରିଯୋଗେ ପ୍ରକୃତ ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତିର ବଢ଼ାଳ ସାମାଜ୍ୟର ଅନାୟୁ ଦେଖି ସହୃଦୁ ଭାରତବାସିମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତେ ଏକ ମନରେ ଚାହାନ୍ତିର ଅପେକ୍ଷା କାମନାରେ ଧର୍ମନିଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରକୃତ ହୋଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ ଚିତ୍ତରେ ସମୋଦୟ ବୁଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ମତ ରକ୍ଷାକରି ବିଲକର ସମସ୍ତ ଧର୍ମମାନରେ ଅବେଗ୍ୟ କାମନାରେ ବିଷେଷ ପ୍ରାର୍ଥନା ହୋଇ ଥିଲା । ଭାରତର କାଳୀ ପ୍ରଧାନ ଦରବର ଲୋକମାନେ ସେହିପରି ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଅଛନ୍ତି । କଲ

ତତାରେ ଗର ବିକାର ଶ୍ରୀକ୍ଷିୟାନମାନଙ୍କର ଏବଂ ସୋମନାର ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମମାନଙ୍କମାନଙ୍କରେ ବିଶେଷ ଉପାସନା ହୋଇ ଥିଲା । ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ଭାରତସଭା ନିଜୁଲେଖର ମହାଦେବକଠାରେ ଅଭିଷେକ, ଦାଲିଆଟରେ ପୂଜା, ହୋମ, କ୍ରମଧୁସୁଦନକଠାରେ ହରିର ନିର୍ମୁଖ, ପ୍ରାକ୍ଷିଣ କଳାଳୀ ପ୍ରଭୃତ ଭୋଜନ, ନଗରସଙ୍ଗାର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦି ହୋଇ ଥିଲା । ସାହାଜାଦା ମହମଦ ବିଲୁପାର ସାହାଙ୍କ ମସଜିଦ୍ରେ ଲକର ଉପାସନା ହିନ୍ଦୁ ବିଷେଷ ଉପାସନା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ ପୂର୍ବ ତତ ଚିତ୍ତପୂର୍ବ ମସଜିଦ୍ରେ ଏ ଦୁକାର ଦୁସଲମାନ ଏବଂ ଅନାମ୍ୟ ମସଜିଦ୍ରେ ଅନେକ ଦୁସଲମାନ ଅବେଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ତାମ୍ ! ବିଲୁପୁନ୍ନା ଦୁଇକର ରକ୍ଷା କରି ପ୍ରକାର ହେଲା । ପୁଣ୍ୟବତୀ ମହାସଙ୍ଗୀ ରୁଦ୍ଧୋରସା ମତ ମଙ୍ଗଳକାର ଶିକ୍ଷା ସମସ୍ତରେ ସୁଗାରେଦଶ କରି । ଗର ଦୁଧକାର ଏହି ଚାହୁଣ ଶ୍ରେଣସମାଦ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳର ପ୍ରକୃତ ହେଲା ଏବଂ ସମସ୍ତଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରକାଶ ଅଗାଧ ଶୋକସାଗରରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ । ପୁଣି ଦଠାତ ଏ ଦୁସମାଦ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ କୋଦାତପ୍ରାୟ ଲୋକଙ୍କୁ ବ୍ୟଥିତ କରୁଅଛି । ମତ ସପ୍ରାଚରେ ଏ ପଦିକା ପ୍ରକାଶ ଦେବାଦେଲେ ଅମ୍ବେମାନେ ଶୀତାର ସମାଦ କହିଲେ ନ ଥିଲେ ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଗତ ପୂର୍ବ ଦୁଧକାରପଦ୍ୟକୁ ସଂକଳିତ ସୁପ୍ରକାଶେନ ଜରୁଥିଲେ । ତହିଁ ଅଭିଦାନଠାରୁ ଶୀଥଳର ଗାଳ ଅଲକର ହେଲା ଏବଂ କ୍ରମେ ଦୁସ୍ତରରୁ ସେ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଲା । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତମାନେ ତରୁକିରୁ ଅନ୍ତର ହୋଇ ସାଧାରଣ ତେଣୁ ଓ ହରି କଲେ । ତାମ୍ଭରେ ସୋମକାର କହି ସୁଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ମାତ୍ର ଚାହା ଗର୍ଭକାଳ ରହିଲା ନାହିଁ । ପସାଆତ କାତରେ ବାଦ୍ୟ ରୁକ୍ତ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଅନାର ମଧ୍ୟ ତସରେ କଲେ ନାହିଁ । ଶୀତାର ସମାଦ ପାଇ ଗଳପରବାଣ୍ଟା ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଗଳମହିମାନେ ତରୁକିରୁ ପ୍ରାସାଦରେ ଏକଶିତ ଦେଲେ ଏବଂ କରମାନର ସମାଦ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଶଶୁଳକାକାରଣ ସୁଗଳ୍ୟକୁ ଅସି ଗଳାକ ରକନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେବା ପ୍ରଶ୍ନା ଓ ଚିତ୍ତପ୍ରାୟ ଅବଧ ରହିଲା ନାହିଁ । ମାତ୍ର କାଳର ନିୟମ ଶଶୁଳ କରବାକୁ ଦିଏ ସମର୍ଥ । ମହା ସୁଗ୍ୟକଣ ଭିକୋରସା ଅପଣାର ପୁଣି ପୋଡ଼ି ଓ ଅପର ସୁଲକ ବକ୍ତ ଓ ମହାବୀର ପରଦେଷୁତ ହୋଇ ନିଃକରେ କସର ଦେବ

ପରଦିନକ କର ଅନୁଧ୍ୟାନକୁ ସମତ କଲେ । ଏହାର ସଂସ୍କାରକ କର୍ମମାନ ସ୍ୱଳ୍ପ ଏବଂ ଏବେକ ସମସ୍ତଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ଉତ୍କଳକୁ ଦେଖି ।

ମନସଂକଳ୍ପେ ଶ୍ରୀ-ଜୀଉଷ୍ଣା କୁଣ୍ଡଳୀ ଶ୍ରୀପତ୍ନୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣାଙ୍କ ଏକାନ୍ତ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା ଦେଲେସର୍ବ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା ମହାଦେଶରେ ଚାହାନ୍ତିର ସଜନୀ କର୍ମରେ ହୋଇଥିଲେ ଏକ ଚାହାନ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତର ସଜନୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଦୁର୍ଗାବତୀ ଦେବୀ ଥିଲେ କହିଲେ ପରମାତ୍ମା ଚାହାନ୍ତିର ସ୍ୱଭାବକୁ ସୁଦୃଢ଼ ସମୟରେ ସନ ୧୮୯୭ ଖାଲରେ ପ୍ରଜା-ମାନେ ଶେଷ ମହା ଶ୍ରୀମତୀ କରୁଥିଲେ କହିଲେ ପରମାତ୍ମାରେ ବୃତ୍ତ ଯାଉଥିଲେ । ଯାହାକି ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଲୋକେ ଦେଖେ ଅନୁକୂଳ ପୁଲେ ଚାହାନ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚାହାନ୍ତିର ବୃତ୍ତର ଏକାନ୍ତ ବୋଲିବା ଚାହାନ୍ତିର । ସେ ଦେବୀ କଳ୍ୟାଣ-ସହ ଦେବୀ ପ୍ରଜାକର ପ୍ରକାର ପ୍ରେମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଅର୍ପଣର କରୁଥିଲେ ଏକାନ୍ତ ଦିବ୍ୟ ଜଣେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସ୍ୱରୂପ ସୁଧାସୁ ମହା କରରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ମତ ଦରଶ କରୁଥିଲେ । ଚାହାନ୍ତିର ଯତ୍ନଶ୍ଚେଷ୍ଟି ପାର୍ବତୀମାନ ଲେଖିବାର ପ୍ରାଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ କାହି ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରସ୍ତାବନ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ନାହିଁ ଚାହାନ୍ତିର ଚାହାନ୍ତିର କାହାନ୍ତିର ଅବଦାନ ନାହିଁ । ସମ୍ପ୍ରତିରେ ଏକାନ୍ତ ବୋଲିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଦେ ସେ ସନ ୧୮୯୫ ଖାଲ ମଇମାସରେ ଜନ୍ମ ଏକ ସନ ୧୮୩୭ ଖାଲ ଜୁନମାସରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଶ୍ରୀମତୀ-ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସୁଦୃଢ଼ ୧୮୭୬ ଚିତ୍ରପୁଷ୍ପ ଜାନକ ଓ ୧୮୭୭ ଚିତ୍ର ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ ଏକ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ତନର ସହଚର ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତ-ପତ୍ରକାର ରଖି ପ୍ରସାଦ ଦଲେ ଏକାନ୍ତ ସାମାନ୍ୟ ଜ୍ଞାନର କର୍ମକୁ କରୁଥିଲେ । ଏହାରେ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ଅନେକ ସୁଖ ଶ୍ରୀମତୀର ପ୍ରକାରକୁ ମାହିତେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତେ । ଏବେ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ସଜନୀମାନ ଇଂଲଣ୍ଡର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇସି ମହା କର ନି ପୁଲେ ଏକ ଦେବୀ ଶ୍ରୀମତୀ କରୁଥିଲେ ନିମ୍ନପୁତ୍ର ପ୍ରକାରରେ ଅନେକ ସଜନୀ ପ୍ରସାଦ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଦର୍ଶି ତୁଣ୍ଡି କର ପ୍ରଜାପୁତ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶ୍ରୀମତୀ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାକର ଜନ୍ମ ସାଧକ ଓ ଜୀବନ ଅନ୍ୟ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଚାହାନ୍ତିର ପ୍ରକାର ସୁଦୃଢ଼ ମନୋବଳୀର କରୁଥିଲେ ଏକାନ୍ତ ଚାହାନ୍ତିର ପ୍ରକାରକର୍ମର କରୁଥିଲେ ଏକାନ୍ତ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ସୁଖୀୟା ଉତ୍କଳପୁତ୍ରଙ୍କର ନ୍ୟେତ୍ର ପୁତ୍ର ମହା-ମାନଙ୍କ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ଏକାନ୍ତର ସନ ୧୮୫୯ ଖାଲ କରମ୍ପର ମାସରେ ଜନ୍ମ ଓ ସନ ୧୮୬୩ ଖାଲରେ ଚାହାନ୍ତିର ହୋଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାହାନ୍ତିର ବୟସ ୧୨୦ ବର୍ଷ ଲୋକ ଦେଖି-ଅଛନ୍ତି । ଚାହାନ୍ତିର ପାଞ୍ଚଟି ପୁତ୍ର କରୁଥିଲେ ଏକ ପୋଷାକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନୁ ପ୍ରଜା କରୁଥିଲେ ଓ ପ୍ରକାରକୁ ଦୃଢ଼ରେ କରୁଥିଲେ ହୋଇ ସେ ସଂସା-ସନ କର କଲେ କରୁ ଅନନ୍ତର କରୁଥିଲେ । ସେ ଗୋବିନ୍ଦର ପ୍ରଥମକାଳରେ ଜନ୍ମର ହିମ-ଶରେ କରୁଥିଲେ ହୋଇ ଅନୁମାନକୁ ଦର୍ଶନ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । କରୁଥିଲେ ସେ ଅନୁମାନକର ସମାଜ ଦେଲେ ଏକାନ୍ତ ଏକାନ୍ତ ଅପା ଦେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ସେ ଅନୁମାନକର ମଜଲ ନମନ୍ତେ କରୁଥିଲେ ଯତ୍ନ କରନ୍ତେ । ସମାଜକର ଦୃଢ଼ର ସୁଖମାନ ଚାହାନ୍ତିର ପ୍ରକାର ଦେବ ଏକ କରୁଥିଲେ ସଜନୀ ପାଳନରେ ସେ ସେହିପରିକା ଚାହାନ୍ତିର ସଜନୀ ଦେବେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଏକ ଅପା ଏକ ପ୍ରକାର ଚାହାନ୍ତିର ସଜନୀ କରନ୍ତେ ।

ମସୁରକଣ୍ଠ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମଧ୍ୟରେ ମସୁରକଣ୍ଠ ସଦ୍ୟ-ପେଶା କରୁଥିଲେ ଅଛନ୍ତି । ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଦେଶ ଶ୍ରୀ ସମତଳ ରକ୍ଷ ଦେଖି କରୁଥିଲେ ସୁଦୃଢ଼ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଏକ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜା-ଲୀରେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁଥିଲେ କରୁଥିଲେ ସଦ୍ୟା ମନୋଯୋଗୀ । ସେ ପ୍ରାୟ କର ପ୍ରାୟ କରୁଥିଲେ ସୁଦୃଢ଼ର ସାଧକ ଓ କରୁଥିଲେ ପ୍ରଜା-ସମସ୍ତ କରୁଥିଲେ ବାଟିକ କରୁଥିଲେ ଇଂଲଣ୍ଡ-ରୁଗାରେ ପ୍ରସ୍ତାବନାର ପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ ଅଧ୍ୟ-ଅଛନ୍ତି । ସନ ୧୮୯୮୫୫ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୫୫ ଖାଲ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୨୧ ରଖିଲେ ଶେଷ ଦେବୀ ବର୍ଷର ବଦଳଣ ସୁଦୃଢ଼ ଅକରୁଥିଲେ କରୁଥିଲେ ଚାହାନ୍ତିର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଦୁରନ୍ତର ସହଚର ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସମତଳ ସମସ୍ତ କରୁଥିଲେ ବଦଳଣ ପ୍ରକାରକରୁଥିଲେ ମହାଦେଶ-କର ବାଟିକ କରୁଥିଲେ ଏକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ଅନୁ-ଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦେଶର ବାଟିକ କରୁଥିଲେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷରୁ କରୁଥିଲେ କରୁଥିଲେ ସନ ୧୮୫୮୧୯ ଖାଲର ବଦଳଣ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ ମଇ ମାସରେ ଚାହାନ୍ତିରୁଥିଲେ । ସେହି ବର୍ଷର ମସୁରକଣ୍ଠର ବାଟିକ କରୁଥିଲେ ଏବେ କରୁଥିଲେ ଚାହାନ୍ତିର ବାଟିକ କରୁଥିଲେ ।

ଗୋଟିଏ ଜଲର ଦେଖେ ମହାଦେଶ ମସୁର-କରୁଥିଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ମହାଦେଶ ଅଧ୍ୟ ଏକ ସେ ସୁଦୃଢ଼ ବଦଳଣ ସଜନୀ-ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରକାରରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ ପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମସ୍ତ ଓ ପ୍ରକାରମାନଙ୍କ ମାହି ମହାଦେଶ ଦେଖେଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି ଦେଖେଦେଲେ ଚାହାନ୍ତିର ପ୍ରକାରର ଅଦେଶ ଦେଲେ କରୁଥିଲେ ଦେବ ମାହି ।

ଏକ ବାଟିକ କରୁଥିଲେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କର ବାଟିକ କରୁଥିଲେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ହୋଇଅଛୁ ଏକ ପ୍ରଦେଶକ ମହାଦେଶର ଶ୍ରୀମତୀ ସଜନୀମାନ କରୁଥିଲେ ସେହି ଦର୍ଶିତ ହୋଇଅଛୁ । ଏହାର ଶ୍ରୀମତୀ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏକ ଦର୍ଶିତା ସୁଦୃଢ଼ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଦେଶକ ମହାଦେଶର ସମସ୍ତ କରୁଥିଲେ ସୁଦା ପାଠକମାନଙ୍କ ଜଣାଦିବାର ପ୍ରାଣ ଓ ଅଦ-କାରଣ ଦେଖି ଦେଖୋଟି ମହାଦେଶର ସମସ୍ତ କରୁଥିଲେ ପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ ।

ଲୋକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗମୟ ଶୋଭାପତ୍ରକର ୧୭୫ ଶ ମଧ୍ୟରେ ସୁପରିଦେଶୋପାକୁ ସୁଦୃଢ଼ନେତ୍ରରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜ ୧୮ ଶ କରୁଥିଲେ ଏକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମସ୍ତ ଦେଖି କରୁଥିଲେ ଓ କରୁଥିଲେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ । ଏକାନ୍ତ ଚାହାନ୍ତିର ଶ୍ରୀମତୀ ଓ ଚାହାନ୍ତିର ଅଛନ୍ତି । ଶୋଭାପତ୍ର ଏକା-କାର ମୋଟ ସମସ୍ତ ୧୨୫,୭୫୯ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପୁତ୍ର କରୁଥିଲେ କରୁଥିଲେ ୧୨,୩୫୫ କରୁଥିଲେ କରୁଥିଲେ ୨୨୦ ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମାନଙ୍କର ସଦ୍ୟକ ଶୋଭାପତ୍ରରେ କରୁଥିଲେ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କରୁଥିଲେ ବର୍ଷର ସଦ୍ୟା ୨୫୫ ଥିଲେ । ଶୋଭା ମାଲ ଚାହାନ୍ତିର କରୁଥିଲେ ଶୋଭାପତ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଚାହାନ୍ତିର ହୋଇ-ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ଚାହାନ୍ତିର ପୁତ୍ର ବର୍ଷ ୧୮,୧୯ ୧୭ କରୁଥିଲେ ମାଲ ମଧ୍ୟରୁ ଶୋଭାପତ୍ର ୧୯,୧୯ ୩୨ କରୁଥିଲେ ପୁତ୍ର ପ୍ରକାରକରୁଥିଲେ ଏକାନ୍ତ ୧୯,୧୯୩୩ କରୁଥିଲେ ପ୍ରକାରକରୁଥିଲେ କରୁଥିଲେ ପ୍ରକାରକରୁଥିଲେ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନ ସୁଦୃଢ଼ ମତ ବର୍ଷ ୨୫୫ କରୁଥିଲେ ଏକାନ୍ତ ୨୫୫ ଦେଖା ଦୁର୍ଗର କରୁଥିଲେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଚାହାନ୍ତିର ଚାହାନ୍ତିର ଦେଖି ଦେଖି ଶୋଭାପତ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳପୁତ୍ରକର ପତ୍ର ଅଛନ୍ତି ।

କରୁଥିଲେ ଚାହାନ୍ତିର କରୁଥିଲେ ପ୍ରକାରକରୁଥିଲେ ଦେଖି ।

କରୁଥିଲେ	୧୯୩	୧୯୩
ଶୋଭାପତ୍ର	୧୯୩	୧୯୩
ବାଟିକ	୨୫୫	୨୫୫
ଦେଖିଲେ	୧,୩୭	୧,୩୭

୧୫ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	୧୭ ଦାଲପତ୍ରା
୧୬ ଶୁଣିତର	୧୮ କୁକୁଡ଼ାଖାଲି
୧୯ ମଲପୁର	୨୦ ସିଦ୍ଧାପୁର
୨୧ ସୁକନା	୨୨ ଚାନ୍ଦିନୀ
୨୩ ରୁକ୍ମିଣୀ	୨୪ ବଜ୍ରପତ୍ରା
୨୫ ଦର୍ପଣାବଳୀ	

Jajpur Local Board's office,
16-1-1901. } Vice Chairman.

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସ ।

ନୂତନ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ।
ଏଠାରେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଇଂରାଜୀରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶପତ୍ର ଓ ଉଚ୍ଚତମ ମୂଲ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ।

ମାସିକ ପତ୍ର ।
ଅଗ୍ରମୁଦ୍ରାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୯
ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକାଶନମାନଙ୍କର ଟ ୧୯
ଚତୁର୍ଥବର୍ଷ ଉପଯୁକ୍ତ । ନୂତନ ପ୍ରାକାଶନମାନଙ୍କୁ ବର୍ଷାବଧି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶନମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ।

ବାଲୁକାଳୟ କଟକ } ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରୀୟ
୧୯୦୧ } ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ

NOTICE.

Tenders are invited for the excavation and improvement of the tanks at Jemadaipur, Torang and in the compound of the Deputy Commissioner's residence at Angul worth Rs. 3,175 in all, Rs. 300 this year and Rs. 300 this year respectively. The tanks are all in the same station. Copies of specification will be supplied on application at this office or may be seen from the Local Fund Sub-Overseer at Angul.

Tenders must be inclosed in a sealed envelope endorsed "Tenders for tanks" and delivered at this office on or before the 31st January 1901.

The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

Office at Dhenanal } Gopal Chandra Des
10-1-1901. } H. O. & Accountant.
for District Engineer
ANGUL.

FOR SALE,

A house situated in Theenconia Bagicha consisting of 8 rooms walls kacha pucca thatched roof with out houses and garden attached. For particulars apply to the Editor of Utkal Dipika.

ଏ ନଗର ଭଗନୋଷିଆ ବଗିଚାରେ ଗୋଟିଏ ଉପର କୋଠି ବିକ୍ରୟ ଦେବାକୁ ଅଛି । ଚାହିଁଲେ ଅଠ କୋଠର ଅଛି । କାନ୍ଥ ଲଗାଇ କରୁ ଗାଈନିକ । ଚାହିଁ ସଂଲଗ୍ନରେ ବାହାର ଘର ଓ ବଗିଚା ଅଛି । ବିସ୍ତାରିତ ବିକରଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଅବେଦନ କର ।

ଚିକିତ୍ସା ଜଗତର ସେହି

ଉତ୍କଳ ରତ୍ନ ।

ଡାକ୍ତର ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନିଙ୍ଗର

ଡ୍ୟାନ୍ ଜିନ ।

ଅନେକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଯାହା ଓ ଗରମିର ବିଷ ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ କାହିଁରେ ବାହା ଦୁଃଖରୁ ବ୍ରାହ୍ମ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଡ୍ୟାନ୍ ଜିନ୍ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବ୍ଦି ଅଗତ ହେଲେ ଲୋକଙ୍କର ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ଦୂର କରିଅଛି ଅଳ୍ପ ଜ୍ୱରର ଲୋକେ ଏକମାତ୍ର ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ, ଡ୍ୟାନ୍ ଜିନ୍ ସେହି ସମସ୍ତ ରୋଗର ଏକମାତ୍ର ମର୍ତ୍ତ୍ୟାପଣ ।

ପାଚର ଘା, ଗରମିର ଘା, କାହିଁର, ରମ୍ଭ, ନର, ଦାଦା, ନାଲିଘା, କାକ ଓ ମୁଣ୍ଡକରର ଘା, ଦେହର ଚକାଚକା ଦାଗ, ଦାତ ଓ ଗୋ ଜୁଲର ଚମପିଡ଼ିକା, ବସ୍ତ୍ରପତ୍ର ଜ୍ୱାଳା, ଚର୍ମରୁ ଜଳ ପଡ଼ିବା, ମୁଣ୍ଡପତ୍ର, ମୁଣ୍ଡଗୁଲ୍ଲରବା, ମୁଣ୍ଡପତ୍ର ଜ୍ୱାଳାପଡ଼ିବା, କୁଣ୍ଡିଲି, କାହୁ, ଲତ୍ୟାଦି ରୋଗର ମର୍ତ୍ତ୍ୟାପଣ । ମେହ, ପ୍ରମେହ, ପୁନଃପୁନଃ ଧାତୁ କର୍ମର ଦେବା, ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବା ସମୟରେ ଜ୍ୱାଳା, ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଗ୍ରେ ବା ପଞ୍ଚମ ସୁତାପତ୍ର ପଦାର୍ଥ ବାହାରିବା, ଲୁଗାରେ ଦାନ ଲାଗିବା, ମୁଣ୍ଡକୃତ୍ତି, ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଧିକା ବା ଅଧିକ୍ୟ, ରଜଶକ୍ତି ଘାତକା, ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବାର୍ତ୍ତାପୁଲକ, ଏମନ୍ତ ବ ଧୂଳିରଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରେଣ କରି ଲୋକଙ୍କର ଦୁଃଖବିଶ୍ୱାସ ଭଦ୍ରାଭିଅଛି ।

ସ୍ୱୀକାର୍ଥା ପଥା,—ବସ୍ତ୍ରରଜ, ରୁକ୍ମକାଳିକ ପେଟର ବେଦନା, ଅଳ୍ପ ବା ଅଧିକ ପରମାଣେ

ରକ୍ତପ୍ରାପ, ଅଳ୍ପପିତ କାଳେ ରୁଚି ଦେବା ପ୍ରଭୃତି ରୋଗରେ ଡ୍ୟାନ୍ ଜିନ୍ ପ୍ରତ୍ୟାଶ୍ୱ ସ୍ୱରୂପ । ଡ୍ୟାନ୍ ଜିନ୍ ବାଚସ୍ପେଶର ଅମୋଗ ଔଷଧ । ସ୍ୱପ୍ନ ଶରୀରରେ ଦୈନିକ ଏକ ବା ଦୁଇ ମାତ୍ରା ସେବନ କଲେ ଶରୀରରେ ନୂତନ ରକ୍ତ କଣିକା ସୃଷ୍ଟିକରି ସକଳ ଓ ପୁଷ୍ଟି କରେ ।

ଡ୍ୟାନ୍ ଜିନ୍ ସାଲିସାପିର ଲୋକକୁ ଚାହିଁ ରଖେ ନାହିଁ । ଡ୍ୟାନ୍ ଜିନ୍ ଦ୍ୱାରା ରୋଗ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ ହେଲେ ପୁନଃପୁନଃ ଅକ୍ରମଣର ଭୟ ନ ଥାଏ ।

ଡ୍ୟାନ୍ ଜିନ୍ ସେବନର କୌଣସି ବନ୍ଧା ନାହିଁ । ସକଳ ରୁଚି ଓ ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ସେବନ କରାଯାଏ । ୧ ବୋତଲ ଉଷଧ ଟ ୧୫ କ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ।

ପ୍ରତିବୋତଲ ଟ ୧୫ ୨ ବୋତଲ ଟ ୨୫
୩ " ଟ ୪୯ ୪ " ଟ ୯୯
ପ୍ୟାକ ୧୦ରୁ ୩ ବୋତଲ ଟ ୨୦୦ ଅଣା, ୫ ଠାରୁ ୧୨ ବୋତଲ ଟ ୩୦୦ ଅଣା; ଡାକମାସୁଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏକମାତ୍ର ଅବଶ୍ୟାରକ ।

ଡାକ୍ତର ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନିଙ୍ଗ । ସୋଲ ଏଜେଣ୍ଟା—
ଇଣ୍ଡିଆ, ବର୍ମା ଏବଂ ସିଲେନ
ଅଲ, ବି, ଜି, ଏଣ୍ଡକୋ
୨୩୧୨ମନର କାଗଜପତ୍ରା ଘୋଷ ଷ୍ଟ୍ରିଟ କଲିକତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମହାତ୍ମା ବିଶ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀ ଚୋଳାପତ୍ରୀ

ଉତ୍କଳମାକିନୀ

ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମାପନ ଶୀଘ୍ର ଏକ ଉତ୍କଳମାକିନୀ ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟାନ୍ତରାଜ ସହଜ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀ ଓ ଅରୁଣୋଦୟ ପ୍ରେସ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

୧୨ ଶ୍ରେଣୀ ଗ୍ରନ୍ଥର ବିଶିଷ୍ଟ ଯାହା ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରୁ ଶ୍ରେଣୀ ବିଶିଷ୍ଟ କାହା କାରଣ

ଗ୍ରନ୍ଥର ଶୀଘ୍ର ୨୪ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ କବିମାନ ପୁସ୍ତକ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯିବ ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ଅମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବସ୍ତୁତ ମୋହର ଦେଖି ବହି କଣିକାକୁ ଦେବ । ବିକା ମୋହରର ବହି ଶ୍ରୀ ଧର୍ମର ଦେଲେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଇଁ ପୁରସ୍କାର ଟ ୨ (ଦୁଇ) ଟଙ୍କା ମିଳିବ ।

୧୯୦୧ ମସିହା ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳବନ୍ଧୁଦାସ ।

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL, Agent, Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିମ୍ନପ୍ରାଣମେଣ, ଅପରପ୍ରାଣମେଣ, ରୁଣ୍ଡି-
ଭୁଲର ଏବଂ ମାଲିକର ସୁଲର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
ଏବଂ ତହିଁର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପର ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ୍ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ
ହେଉଅଛି । ମୋପସଲର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପ୍ରକେ
ପରିମାଣରେ କମିଶନ ଦିଆଯାଏ । ନାନାପ୍ରକାର
କାଗଜ, ପେନ୍‌ସିଲ, ଚଳମ, ଦୁଆର, ପ୍ରଭୃତି
ସୁଲ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧିକାରରେ ଲେଖିକାର
ଯାକଗଣ ସରକାରମାନଙ୍କ ସୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ଅମ୍
ବିକ୍ରୟରେ ଦେଖ । ଇତ ।

ଶ୍ରୀ ଲୋକସକଳ ସ୍ୱସ୍ତୁ
ସେକେଟିଣା ।

ନୃସିଂହପୁରାଣ ।

ଏ ପ୍ରକ୍ତ ପାଠକଲେ ପାଠକରୁନି ସାଂସାରକ ସାର
ଗନ୍ତବ୍ୟ ବାସ୍ତବ ଉତ୍ତମରୂପେ ରୁଚି ପାଇବେ
ବିଷୟ ସ୍ପଷ୍ଟକ ସୁରାଗରଣି ଚନ୍ଦ୍ରମାସୀ ଚଳିଲେ
ମୋଦମାତୃକୁ ଅଭିନମ ଭର ପରମପତି ଲଳି
ପାରିବେ । ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକର ସାର ବିଷୟମାନ
ସରଳଭାଷାରେ ସୁସଙ୍ଗତରୂପେ ଏଥିରେ ସମ୍ପ
ବେଦିତ ହୋଇଅଛି । ଏହା ସୁହମାନଙ୍କର
ଗୁଡ଼ର ଉତ୍ତମରୂପ ଅଟେ । ଅତଏବ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
ଏଥିରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କ୍ରୟ କରି ପଢ଼ିବା ଓ ପଢ଼ାଇ
ଶୁଣିବା ଉଚିତ । ଏହା ୭ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀର ନାମ ଶ୍ରେଣୀକାର ଉତ୍କଳର
ନାମରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ୧ ମ
ଉତ୍କଳର ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇ ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ୍
ମହାଲୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରୀ ୧ ଶ୍ରୀ ୪ ଧ୍ୟା ତାକମାସିକ ୧୦ ୧୭

ସୁଗନ୍ଧ ସୌଖୀନ ଦ୍ରବ୍ୟ

କଳକତାର ପ୍ରତିକ ସୁଗନ୍ଧଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ
ଏରଡି, ଦସ୍ତୁ କ୍ସ କାରଖାନାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କୁନ୍ଦୁଲାନ

ଏହି କୈଳ କେଶ ପରବର୍ତ୍ତକ ହେବେ ।
ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେଖର ଶୋଷା ଦୂରୀ ହୁଏ ଏବଂ
କେଶ ଉତ୍ତମାୟାନ୍ତରେ ଚାହା ବନ ହୁଏ ।
ଏହା ଅତି ନିର୍ମଳ ଏବଂ ମନୋହର ସୁଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ ।
ଏହା ଉତ୍ତମକାର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ସୁଲଭ:—
ସୁବାସିତ କୁନ୍ଦୁଲାନର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା,
ପଦ୍ମବଳି କୁନ୍ଦୁଲାନର ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଟଙ୍କା,
ଗୋଲପଗନ୍ଧ କୁନ୍ଦୁଲାନର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା,
ଲୁଲଗନ୍ଧ କୁନ୍ଦୁଲାନର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ।

ପିଞ୍ଜିରା ଅଥବା ଏସେନସ୍

ସତ୍ୟ ପ୍ରକୃତି ନାନାବିଧ ସୁଲଭ ପୁସ୍ତକ
ସାର ହସ୍ତକ୍ରମ କରାଯାଇ ଏହି ଚଉଦ ପ୍ରକାର
ଏସେନସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି । ଏଥିରୁ ସୁବାସ
ମନୋମୁଗ୍ଧକର । ନାମ—ରମେଲ; ମରାୟା;
ତାମିଳା; ରଜନୀପତା; ମହିକା; ଦେଲପୋଷ;
ସ୍ୱାଇନ୍ ସେଲ; ବିଷମ ସେଲ; ବେଣାଦେଲ;
ରୁମ୍‌ବନା; ମିଶ୍ରଭୃମ୍‌ସ; ଦେନାଭୃମ୍‌ସ; ପାରିଜାତ-
ଭୃମ୍‌ସ; ଭିକୋଭୃମ୍‌ସ ବୋଧେ । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା
ଏକଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ଲ୍ୟାଲୋଣ୍ଡର ।

କମ୍ପୁସ୍ତ ବିଧାୟକର ଦେହପତା । ଲ୍ୟାଲୋ-
ଣ୍ଡର ଓହାଟର ବକ୍ତୃତା ଚଉଦଅଣା, ସାତଟଙ୍କା
ସାରାଣୀ ।

ପମେଟମ ।

ଗୋଲପ ପମେଟମ ଅଠଅଣା; ସୁଗନ୍ଧ
ପମେଟମ ପାଞ୍ଚଅଣା ।

ତାମ୍‌ଲାନ

ପାନ ସୁବାସିତ ଓ ସୁଗନ୍ଧ କରକାର ଅଧିକ
ସାମଗ୍ରୀ । ଗୁଣ୍ଡି ସଙ୍ଗରେ ରତ୍ନବ ମିଶ୍ରାଉ ଦେହେ
ଗୁଣ୍ଡି ମହକପ୍ରଦକ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ଅଠଅଣା
ସୁରକତି ଅଥବା ସୁରପା
ଗୁଣ୍ଡିଗଲ ସଦାଶେ ଏହାଠାରୁ ବଲିକ୍ରମ
ଅତି ନାହିଁ ।

ରମ୍‌ସ ପିଲସୁ ବାରଅଣା । କଟକ ବିଭବ
ବାରଅଣା । ଅଲେକ୍ସ ସିଲସୁ ବାରଅଣା । ଦେନ
ପିଲସୁ ଏକଟଙ୍କା । ଗୋଲପକ ସିଲସୁ ଏକଟଙ୍କା

ଗୋଲପକିନ

ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ଦେଖକଣା ।

ଯଦି ଲେଖିଲେ ଜାତଦ୍ୱାରା ବା ରେଲଦ୍ୱାରା
ଜଳପ ପଠାଯାଏ । ଉତ୍ତରବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ମହାସଜା ଓ ସଜା ଓ ବଡ଼ ନିଜ ସଜକର୍ମ
ରୁମ୍‌ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ
କେଶଗୁଣ୍ଡେ ପ୍ରଶଂସିତ । ପଢ଼ିବା ଓ ଦ୍ରାବର
ବିକା ମୂଲ୍ୟରେ ପଠାଯାଏ ।

ଠିକଣା:—

୧୦୦ ୧୫ H. BOSE,
୧୨୨ମନ ବହୁବଜାର ମୁହଁ 62 Bow Bazar
ବରବରା Street
Calcutta.

କଟକରେ "ଉଦ୍ୟୋଗ ପ୍ରମିତି ଚ
ଉତ୍କଳ"ରେ ଏହି ଜଳପ ମିଳିବ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ବିଜ୍ଞାପନ ଉପାୟକାର ଶ୍ରୀ
ଉତ୍କଳଶିକ୍ଷକରୂପେ ଧର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ, ମଥା,

ପ୍ରଥମଥର ସଦାଶେ
ଧାତପ୍ରତି ୧୦ ୪
ଅଧସ୍ତମୁଦ୍ର ୫ ୨ ୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ୍ର ୧ ୩ ୯

ମାତ୍ର କୋଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ ହୁଏ ତେଲେ
କର୍ତ୍ତୃକ ଶ୍ରୀ ୩ ୪ ଶାଳୁ ଉଣା ଦେବ କାହିଁ
ଦୁଇଗୁଣ୍ଡ ଓ ତୁଳସୀପତ୍ର ସଦାଶେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ
ଥରର ଦେହା ଓ ଦୁଇଗୁଣ୍ଡ ମଥାକ୍ରମେ ଦେବ
ଅଧିକ କିମ୍ପା ସଦାଶେ ମୁକତ ବନୋବସୁ
ହୋଇପାରିବ ।

ଉତ୍କଳପଦ ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇ
କାନ୍ଦୁ ଦେବ ।

ଏହି ଜଳପକରଣୀ ସତର ବଟକ ଚରବାବଜାର ମୁହଁ
କୋଣ ଉତ୍କଳଶିକ୍ଷକ ସଙ୍ଗପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପ୍ରକାଶକ
ଦେବ

ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା } ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ୧୯୦୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସ୍ଥଳ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧.୦୦ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ ।

ORISSA ART WARES.

The automatic OTTORDAN with GOLABPAS and PANDAN combined is a patent. The plate is meant for fan the roses are receptacles of OTTER and the peacock throws out the rose water automatically when a button is pressed. The roses and the peacock have gold stars. The plate and the roses can be removed and the plate can be used for other purposes.

Price Rs. 140
Apply to Manager
Orissa Art Wares Mis-
sion Road Cuttack.

ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ୧୯୦୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସ୍ଥଳ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧.୦୦ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ ।

ବିକ୍ରାପନ ।

ଦୁଇ ନ ପଞ୍ଜିକା ।
ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ୧୯୦୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସ୍ଥଳ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧.୦୦ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ ।

ମହାନାୟକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ ୧୯୦୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସ୍ଥଳ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ୧.୦୦ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ମାଳତୀ ପତ୍ରିକା, କଟକ ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳରେ କଲିକତାର ସେଠାରେ
 ଉପସାଧାରଣ ପୂର୍ବରାତି ଉପାସନା ହେବ । ମହା-
 ମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉପାଦେୟ, ବଙ୍ଗଳାର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ, ଲାଲକର ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ, ହାଇକୋ-
 ଫର ପ୍ରଧାନ ବର୍ଣ୍ଣପତ୍ର, କଲକତାର ସରକାରୀ
 ସଭାଦଳ ଏବଂ ହାଇକୋଫର ବର୍ଣ୍ଣପତ୍ରମାନେ
 ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

କଲିକତାର କିଛି ଏବଂ ଲାଲକର ସମସ୍ତ ପ୍ର-
 ଥାନ ସେନାକର୍ମୀ ଓ ପ୍ରାଚୀନ ସୂର୍ଯ୍ୟା ମହୋ-
 ଦୟାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଗୁରୁପାରେ ଗୋ ୮୧ ଟା
 ତୋଷଧିକ ହେବ ଯେ ସେଠାରେ ୧୩
 ଠିକ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ହେଲେ ହେବ ଏବଂ ସେହି
 ସମୟରେ ପଠାଦା ଓଲଟା ଦିଆଯିବ ।

ଉତ୍କଳସେନା ଓ ଉତ୍କଳସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଉପାଧିକାର
 ଭବନର ନିର୍ମାଣ ଅଧିକାରୀ ଯେଉଁଠାରେ ମାସ
 ତା ୨୨ ରଖିଲେ ବଡ଼ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର କଲିକତାସ୍ଥ
 ଉତ୍କଳପାଦରେ ଅଛି ସମାପ୍ତ ହେବ ଗୋଟିଏ
 ବୃତ୍ତ ବରଦାସ ହେବାର ଘୋଷଣା ହେବ ଯାଉ-
 ଥିଲା । ମାତ୍ର ଉତ୍କଳସେନାଙ୍କର ଦୁଃଖାଦତ ମୂଳ
 ହେବୁ ସେହି ଦରଦାର ବନ ଦେବାର ସରକାରୀ
 ହିତାଧିକାର ବାହାରଅଛି । ଅଧିକାରୀ କାନୁଗୁଣ୍ୟମାସ
 ତା ୨୪ ରଖିଯିବୁ କେବଳ ସରକାରୀ ଉପାଦି
 ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଏବର୍ଷ ଶୋକ ପାଳନାର
 ସ୍ଥିତି ହୋଇ ଅଛି ।

ଉତ୍କଳପୁରର କଳିକତା ଉପରେ ଏବଂ
 ବଙ୍ଗଳା ନାଗପୁର ରେଳଲାଇନ ବସାଇ ଦେବାର
 ପ୍ରକଳ ବସିବୁ ରଖା ହେବା କାରଣ ବଙ୍ଗୀୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ୧୯୦୧ ମସିହା ବର୍ଷ
 ଅଛି । ୧୯୦୧ ମସିହା ଶାଲର ବର୍ଷାକାଳ ଯେତେ
 ତୁଳ ଉଠିଥିଲା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ପାଣି ଉଠି
 ନିର୍ମୂଳ ହେବ ଏବଂ ସେ ଉଚ୍ଚ ବନ ଉପ-
 ନିବୁ ଓଡ଼ିଆ ଦୁଇ ଭେଦ ବା ପ୍ରଧାନ ସତ୍ତା
 ପୁଣ୍ୟସବ ବା ଏଥିରୁ ଅଧିକ ଶାଲ ବଜାଲ
 ମାଗପୁର ରେଲବେ ଉପାଦାନ ଏବଂ ବାଣ ଅଧିକ
 ସରକାର ଦେବେ ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଉତ୍କଳପ୍ରାୟ ନା ଦାସପୁର
 ବାର୍ଷିକ ଉତ୍କଳ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ଅଧିକା
 ତ ୧୦୦ ଟା ହିସାବର (ବାର୍ଷିକଭାବ)
 ନିୟୁତ ହେବାର ବିନୋଦପୁ ଲାଗିଅଛି । ଏଣେ

ଓଡ଼ିଶାସ୍ତ୍ର ବିଭାଗର ଦେଖାଯିବୁ ସିନାଲରମାନେ
 ବଡ଼ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାହାଦୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ଅବେଦନ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏ ସେମାନେ ଉତ୍କଳସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ
 ଉତ୍କଳସୂର୍ଯ୍ୟ ସିନାଲରମାନେ ଯୋଗ୍ୟତାରେ
 ଉଚ୍ଚା ଅଧିକାରୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଦୁର୍ବଳତା ପ୍ରାକଳ
 ସିନାଲ ଅଧିକାର ହେବାର ପ୍ରମାଣ ନ ଥିଲେହେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାକଳ ଶେଣୀରୁ ସାଧାରଣ ଶେଣୀରୁ
 ପକ ବୃଦ୍ଧି ଦିଆ ଯାଉ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳା କରୁ
 ମହାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟ ଏଥିରୁ ସହଜର କରନ୍ତେ ।

କଲିକତା ପତଳକ୍ରମର ବିଷୟ ମହିତ
 ବସର ବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବସୁ ମହିତ ଜଣର
 ପୁତ୍ର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାପୁତ୍ର ମହିତ ଅକାଳେ ଦାଲପୁତ୍ର
 ହେବାରୁ " ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାପୁତ୍ର ବସୁ ମହିତ
 ଦାଲକ୍ୟ ପାସି " ନାମରେ ଗୋଟିଏ ପାଣି
 ପ୍ରାପନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଅଧିକାରୀ ଉତ୍କଳପୁର
 ମାତ୍ର ଅଧିକାରୀ ପ୍ରତିମାସ ଟ ୩୦୦୦ କା
 ଲେଖାଏଁ ସେହି ପାଣିରେ ଜମା ଦେବେ
 ଏବଂ ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଦରୁ ସମାଜର
 ପରିବାର ସାଧାରଣ ଏବଂ ବାଣ ଅଧିକ
 ଦରୁ ପ୍ରଥମା ଅଦା ଏବଂ ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 ସାହାଯ୍ୟରେ ବିଚାର ହେବ । ଦରୁ ସିଧା
 ମାନେ ପାଠପୁସ୍ତକ ଉପକ, ପଞ୍ଚମା ପିସ ଅଧିକା
 ସୁନପିସ ଓ ଶୋଭାଳା ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ
 ପାଇବେ ଏବଂ ସିଧା ପ୍ରତିକ୍ରମ ପ୍ରୟୋଜନମତେ
 ଏକକାଳୀନ ବା ମାସିକ ତାମ ଦିଅଯିବ ।
 ଧାରାଧ୍ୟାପିତମାନେ ସଦର କଲିକତା କାମ୍ପ-
 ଚେଇ ମିତଳ ଲେନ କ ୪୯ ମୂର ଭବନରେ
 ବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବସୁ ମହିତ ଅଧିକା ଦର୍ଶିତ୍ୟା-
 ଲିଖିତ କ ୧୯୯ ମୂର ଭବନରେ ବରୁ
 ଉତ୍କଳନାଥ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ନିକଟରୁ ଉପସ୍ଥିତ ସାହି-
 ପିକଟ ସହିତ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇବେ । ଏ
 ବାର୍ଷିକ ଉତ୍କଳ ସମାପ୍ତକାଳରେ ଉତ୍କଳର
 ଦେଖା ହେଲେ ତହିଁରୁ ଉତ୍କଳୀ ବିନୋଦପୁ
 ହେବ । ଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନସମାପ୍ତ ବାଦ ଅଟେ ।

ପୁସ୍ତକ ପଞ୍ଚାଳ ଦେବାଳ ଉତ୍କଳବାଦର
 ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟକୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଙ୍କର ମୁକ୍ତମାତ୍ର ନିଶାଳପତ୍ର ।
 ପାଣ୍ଡୁଗୁର ନାମକ ଉତ୍କଳ ସମାପ୍ତକାଳରେ
 ପଠ କରୁ କ ଉତ୍କଳବାଦର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବିନୋଦ-
 ସଙ୍ଗେ ତୁମ୍ଭରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେବା ପୂର୍ବେ କଲି-
 କତାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଦର୍ଶନାର୍ଥେ ଅଧିକାଦା-

କର ବୃଦ୍ଧା ମାତା ଓ ପରଦାରକୁ ଦାଲପାଟ
 ଠାରେ ରଖିଲେ । ବାହାରର ପଶୁକୁ ବହୁଲେ
 କ ଉତ୍କଳପୁର ଦେବୁ ବାହାରର ଶରୀର ଏମନ୍ତ
 ତୁଳ ଉତ୍କଳ ଅଧିକ ସେ ବିନୋଦ ସଙ୍ଗରେ ଏତେ-
 ବୁର ଉତ୍କଳର ବସୁ ସହି ପାରିବେ କିମା ସମେତ
 ମାତ୍ର ଉତ୍କଳ ମତରେ ପ୍ରକାଶକର ତେଜ
 କଳ୍ପ ଦାନ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ବିନୋଦ-
 ଧ୍ୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ବାହାକୁ
 ନିୟୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ସମ୍ମାନକ ଲାଭବା
 କାରଣ ଲାଭକ ଦାନ କରୁବାରୁ ଉତ୍କଳ ନୁହନ୍ତି
 ଯେବେ ସେ ବାର୍ଷିକ କରୁ ପ୍ରାଣ ପିବ ତେବେ
 ସେ ଅପଣା ବର୍ଣ୍ଣିତ୍ୟ ସାଧକରେ ପ୍ରାଣ ହସଲରେ
 ବୋଲି ବୋଧକ ମଣିବେ । ବାକାଗପର ପ୍ରଶ୍ନ
 ଏ ବିଷୟ ଉତ୍କଳମେଣ୍ଟର ଜଣାଦିବାରେ ବଡ଼
 ଲକ୍ଷ ବାହାରର ସୂର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନ ବାହାରକର
 ଦୁଃଖିତା ମାତ୍ରକ ଉତ୍କଳ ସମାଜକୁ ଓ
 ସମ୍ମାନପତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅପଣା ତୁଷର
 ସେ ଜୟପୁରର ମହାପତା ବାହାରର ପରଦାର
 ବର୍ଣ୍ଣିତ୍ୟ ପାଞ୍ଚୋଇବେ ନାହିଁ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନବା
 ହାତର ଦେମନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣିତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତସ୍ତରେ ବାହା
 କର ଉପରକ୍ଷିତ କଥାରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ।
 ତେତେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ନ ଥିଲେ କ
 ନାନପୁରଠାରେ ବାହାରର ପକ ଉତ୍କଳକୁ
 ନେନା ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ପକ୍ତି ମର ଉତ୍କଳ-
 ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉତ୍କଳ ବିନୋଦର ସହକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଉତ୍କଳ ବର୍ଣ୍ଣିତ୍ୟମାନେ ଏବଂ ଦାଲପୁରୀର
 ଦେଖାଯିବୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନା ହୋଇ
 ଥାନ୍ତେ ?

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ।
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ
 ସେ ଉତ୍କଳରେ ପଢ଼ିବାର ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଶୋକ
 ପ୍ରତିକାରକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ସଙ୍ଗେ ସେ ସମସ୍ତ ଅମୋଦ
 ପ୍ରମୋଦର କଥା ଶୁଣ ସେ ସମସ୍ତ ପରଦାରକୁ
 ହୋଇ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମାତ୍ର ରଖୁଥିଲା । ବାହା ବିନୋଦ
 ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଅଧିକାର ଶେଷ ହୋଇ-
 ଥିଲା ଓ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍କଳ ନ ହେଲେହେ
 ଶୋକହେଉ ସେମାନଙ୍କର ମନର ପ୍ରସ୍ତୁତକା
 ଦେମନ୍ତ ନ ଥିଲା । ପ୍ରଦର୍ଶିତ ପ୍ରଦାନ ସଙ୍ଗେ
 ଉତ୍କଳ ୨୦୦ ରୁ ଏବର୍ଷ ଉତ୍କଳ ଅଧିକ ଅଧିକ
 ୮୯ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି ଉତ୍କଳର ପ୍ରାକଟ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣା ଯାଉ ନ ଥିଲା । ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଙ୍କର ଉପ-

ଯୋଗୀ ସହାୟକ ଚକ୍ର କଲିକତାରୁ ଅର୍ଥ ନ ଥିଲା । ପୁରୁ, ପଲ ପରିବା ଇତ୍ୟାଦି ସତ୍ୟେଷୁ ପରମାଣ୍ଡରେ ଅଧିଥିଲା । ମାତ୍ର ଦାଉରଦ୍ୱାରା ବିଲୋକଦ୍ୱୟ ମଧ୍ୟରେ ଗତ ବର୍ଷ ପରୁ ବସା, ଭସର, ପାଟ ଇତ୍ୟାଦିର ଲୁଗାମାଳ ଦେଖିଲୁଁ ନାହିଁ ଓ ମଧୁବାହିକର ଶିଳାଗାରର ସୁନା ରୂପା ଶିଳାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ମାୟାଚର ଏଲିମିନମ ବାସନ ଏ ବିଭିନ୍ନର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଇତ୍ୟାଦି କରୁଥିଲୁ ଏବଂ ଅନେକଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟ ଅକର୍ଷଣ କରୁଥିଲୁ । ଚାଲିଲୁ ପ୍ରଭୃତି ମାଟିର ଦ୍ରବ୍ୟରେ ବହୁ ଉତ୍କଳ ଦେଖାଗଲା ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଜଣେ ପଥୁରୀସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପଥରରେ ଖୋଳା ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖାଯି ପଥର କାରିଗିରର ଉତ୍କଳ ପରଚୟ ଦେଇଥିଲା । ଅପେକ୍ଷାକୃତ କଦେବୀ କରୁଁ କି ଅନୁରା ମା ୩୪ ସ ପୁରୁକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନର ବିଜ୍ଞାପନ ଉତ୍କଳରେ କରାଗଲା ଦେବୀ ଏକ ନାନା ପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଣ୍ଡିକାର ସଂଯୋଗର ଉତ୍କଳ କରା ନ ଲେ ପ୍ରଦର୍ଶନର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ହେବ ନାହିଁ । ଯଥା ସମୟରେ ଯତ୍ନ କଲେ ଏକାଦାସ ଅଦେବ ଉତ୍କଳ ଦାର ହେବାର ଅଥା ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ଅଧିକା ମଧ୍ୟରେ ଏଥର ଦକ୍ଷିଣ ଦଳର ଏକ ଦଳ ଗୁଳନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲା । ଦେବୀଦାତା ରୁକ୍ମା ଅନ୍ୟ ମାଳକ ପ୍ରଦେଶ ନିମନ୍ତେ ୧୯୧୩ ଲେଖାଏ ଶିଳା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଦୋରଥିଲୁ ମାତ୍ର ଚହଁରେ ଟ ୩୭୦୦ରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ହୋଇ ଥିଲା । ଦେବୀ ଦ୍ୱାବ ପ୍ରାୟ ୧୨୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ଦୋରଥିଲୁ ଏବଂ ଅତି ବହୁ ଅଦାୟ ଦେବାକୁ ଅତି ଶରୀର ୨୮୮୩ଟି ଟଙ୍କାକୁ ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ । ସତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସଂଯୋଗର ସାଧାରଣ ଉତ୍କଳ ପାଉଥିଲା । ଏହା ଉତ୍କଳସୁଦ୍ଧା ଦେବୀ ଉତ୍କଳ ।

ଶୋକ ସମାଧିର ।

ଇଂଲଣ୍ଡର ମହାରଣୀ ଏବଂ ଭାରତର ଶୁଭ ସଂକଳେଷୀ ଇନ୍ଦୋରସୁଧାକର ଯଦୁଲୋକ ଗମନ ବାର୍ତ୍ତା ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁଁ ଏବଂ ଚହଁରେ ସମସ୍ତ ଭାରତବାସୀ ପ୍ରକୃତରେ ମାତ୍ର ବିସ୍ତୋର ଚୁଲ୍ଲ ଯୋର ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରା ନାବ କରାଉଅଛୁଁ । ଏ ସପ୍ତାହରେ ନାକାପ୍ରାକର ଲୋକଙ୍କର ଦୁଃଖ ଓ ସହାନୁଭୂତି ଶୁଣକତାର ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପାଦ ସହମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ସେ ସବୁ ଭାର ସମ୍ପାଦ ନୂତନ ସଂକଳେଷ ଏବଂ ଭାର ପରବାଳକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ର କରୁଣା କାରଣ ମହାମାନ୍ୟ ଶବ୍ଦକୁ ଲେନରଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ ହୋ-

ଇଅଛି ଏବଂ ଏ ବ୍ୟାପାର ଉତ୍କଳର ଲାଭରହିବ । ସୁଖୀୟା ଇଂଲଣ୍ଡେଶ୍ୱର ଏବଂ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରତି ଭାରତବାସୀଙ୍କର ପ୍ରୀତିର ସ୍ୱରୂପ ଓ ପ୍ରେମ ଏହା ଦୃଢ଼ାନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାରୁ କଟକ ଅକଳରକର୍ଷଣର ଓଡ଼ିଶା ଆଶୋଷିଏବଂ ଏବଂ କଟକ ଯାଜପୁର ଅନୁଗୁଳ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ବାସିନ୍ଦାଙ୍କର ଏପରି ଭାରସମ୍ଭାବ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିବାର ଦେଖିଲୁଁ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜେନରଲ ବାହାଦୁର ଆଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଅନ୍ୟ ଆଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୋକ କରନ୍ତେ ଏବଂ ପ୍ରଜାକର୍ତ୍ତୃକ ମଧ୍ୟ ଶୋକ କରନ୍ତେ ଏବଂ ଶୋକ କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଲ୍ଲତରେ କଳାପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଶୋକ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ଭାରତରେ ନାନା ଜାତିର ନାନା ଶୁଭ । ଚହଁ ମଧ୍ୟରେ ମୁସଲମାନଙ୍କର ଶୋକ ସମୟରେ ଦରବୁଷ୍ଟିର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାର ଶୁଭ ଅଛି ମାତ୍ର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ସେପରି କିଛି ନାହିଁ । କେହି ଯୋଡ଼ା ନ ପିନ୍ଧିବାର ଅଥବା ରୁକ୍ମ ବଜାଇବାର କିମ୍ବା ଦାରିମୋତ ଶୋର କରାବାର ବିଧି ଅଛି । ଜଳତଃ ସେ ଯାହା ଦେଉ ଲେକେ ଅନୁରକ ଦୁଃଖର ଥିବାର ପରଚୟ ଦେବାକୁ ଶୁଣି କରା ନାହାନ୍ତି । ଶ୍ରୀପଞ୍ଚମୀଙ୍କ ମେଳିତଲସୁଲ ଏବଂ ସରଦେସୁଲର ଶ୍ରୀମାନେ ଗତବର୍ଷର ସରସଜ ପ୍ରତିମାମାନଙ୍କର ପୂଜା କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଚହଁ ସଙ୍ଗେ ନାଟ୍ୟାଭିନୟ ପ୍ରକୃତ ସେ ସମସ୍ତ ଆମୋଦିତ ପ୍ରମୋଦର ବିଭୀତ ଦୟାହାର ଥିଲା ମାତ୍ର ସେ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ଦେଲ । ମୋପସଲରେ କୋଠପଠା ମଦନୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶ୍ରୀପଞ୍ଚମୀ ପୂଜା ବଡ଼ ସମାବେଶ ସହିତ କରନ୍ତି । ଗତ ପୂଜା ପୂର୍ବ କିମ୍ବ ସନ୍ଧ୍ୟାକେଳେ ଶୋକ ସମ୍ପାଦ ସେଠାରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବାରୁ ପୂଜାଦିନ ନାଟ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ବିକ ଦେଲ ଓ ସକଳ ଲୋକ ତା ସକଳ କରବାର ଦେଖାଗଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେ ଗ୍ରାମର ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନମାନେ ବିବାହର ଉତ୍କଳ ଉପଲକ୍ଷରେ ନାଟ ଓ ନାମସ୍ୟ କରବାର ବିକ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅତିବଡ଼ ସାଧାରଣ ପ୍ରଜାକର୍ତ୍ତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁଭେଷ ରଖା କରବାରେ ଶୁଣି କର ନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଚହଁ ପୂର୍ବ ଶୋକ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

ମହାରଣୀ ଇନ୍ଦୋରସୁଧାକର ଦେବ ବ୍ୟାପରେ ଭାରତବାସୀଙ୍କର ଅଧିକ ଦୁଃଖ ଦେବା ଭବିଷ୍ୟତ ନୁହେଁ । ସେ ଇଂଲଣ୍ଡର ମହାରଣୀ ମାତ୍ର ଭାରତର ପ୍ରଥମ ସାମ୍ରାଜ୍ଞୀ ହୋଇ ଭାରତେଶ୍ୱରୀ ଉପାଧି ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ଗାହାକର ଭାରତ ପ୍ରତି ପ୍ରୀତିର ପ୍ରେମର ପ୍ରମାଣ ଅଟେ । ସେ ଚହଁଥିଲେ ସେ ଭାରତ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଇଂଲଣ୍ଡର ମଦଳୁ ବଳିଅଛି ଏବଂ ଭାରତ ଇଂଲଣ୍ଡର ସୁକମୁକ୍ତିର ଉତ୍କଳକମ କିଛି ଅଟେ । ଭାରତ-ବର୍ଷକୁ ସେ ଏଡ଼େ ସୁଖ ପାଉଥିଲେ ସେ ଯୋଡ଼ା-ବଦ୍ଧରେ ଜଣେ ଭାରତ ସନ୍ତାନକୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସହିତ ଆପଣା ପାଖରେ ଶିକ୍ଷକ ସ୍ୱରୂପ ରଖି ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନୀ ଭାଷା ଓ ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଲେଖାପଢ଼ା ଶିଖିଥିଲେ ଏବଂ ସକସୁବେ ସେ ଭାଷାରେ ପଠାବି ଲେଖୁଥିଲେ । ତୁରନ୍ତ ମହାମାନ୍ୟ ବିଧ୍ୟା ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି ଦୈନିକ ବିପକ ଭାରତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସମ୍ପାଦ ସାଧନା ମାତ୍ର ସହାନୁଭୂତି ସମ୍ପାଦିତୁଥିଲେ ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାରେ ସମକାଳ ବିଳମ୍ବ କରୁ ନ ଥିଲେ । ପିଣ୍ଡାସୁ ବିଦ୍ୱେଦ କମଳ ଉତ୍କଳୁ ସେତେବେଳେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଲୋକମାନେ ଏ ଦେଖାଯି ଲୋକକୁ ନାନାମତେ ଅବଶ୍ୟ କରୁ କଟକ ଶାସକର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା କାରଣ ପରମର୍ଥ ଦେଲୁଥିଲେ କେତେବେଳେ ଦୟାବଳ ସୁଖୀୟା ଭାରତେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ମକ ଚହଁରେ ବିଚଳିତ ଦେଲ ନାହିଁ । ସେ ସ ବସୁରେ ଶାସନ ଭାର ପ୍ରକାଶ କରବାର ପ୍ରତି କରୁ ସେପରି ଦୋଷଗଣା ପତ୍ର ପ୍ରକୃତ କରୁଥିଲେ ଚହଁର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସେ ସ୍ୱୟଂ ସଂଶୋଧନ କରଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ନାଟ, ଧର୍ମ, ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ଚର୍ଚ୍ଚାସେଷରେ ଯୋଗ୍ୟଲୋକକୁ ଭାରତର ଉତ୍କଳସମାଜ ପ୍ରଦାନ କରବା, ନିଜର ଧର୍ମ ପରି ଅପର ଧର୍ମୀକଲମ୍ବକର ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ତ୍ରା ଦେଖାଇବା, ଉତ୍କଳକୁ ବା ଲୁଣିଷାରେ ପତି ସେଉଁମାନେ ସକଳଦ୍ରୋଣୀ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତା ଦେଇ ପ୍ରକୃତ ଦୋଷକୁ ଉତ୍କଳ ଦେବା ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳୀମାନେ ଦୋଷଗଣା ପଞ୍ଚମଧ୍ୟରେ ସେ ଉକ୍ତ ଲେଖାରେ ଦେଲୁଥିଲେ । କେମନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟ, କେମନ୍ତୁ ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱର, କେମନ୍ତୁ ଦୟା ! ସେହି ଦୋଷଗଣା ପତ୍ର ଭାରତବାସୀଙ୍କର ଦୟା ପତ୍ର ସକଳ ଅଟେ ଏବଂ ଚହଁପାଳି ଭାରତବାସୀମାନେ ଗାହାକ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବରେ ଦେବଜ୍ଞ ଜ୍ଞାନ କରୁଥିଲେ । ଦୈବଶକ୍ତି ବିନା ଏଡ଼େ ବୃଦ୍ଧି ଭବ୍ୟ ବ୍ୟାସୁ ଧର୍ମରେ ପାଳିବା ସାମାନ୍ୟ ଲୋକ

ପ୍ରତି ସମ୍ବନ୍ଧେ କି ? ଏହି ସମସ୍ତ ଶୁଣ ଦେବୁ ମାତା ଭ୍ରମରେଖାଙ୍କୁ ଭ୍ରମରକାହିମାନେ ଅନ୍ତ-ରକ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ ଏବଂ ମୋସଂସଲର ଅଜ୍ଞ ଲୋକମାନେ ପ୍ରକା ବସନ୍ତ ବେଳେ ମହାଶୟୀ-କର ଦୋହଲ ଦେଉଥିଲେ । ସେହି ମହାଶୟୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଣି ଯିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଶୋକ ଅଭିମତ ଦେବା ବରଷ ନୁହେଁ ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ଦୋହଲ ଅଛି ।

ଗତ ସୋମବାର ସକାଳ ବେଳା ଏ ନଗର ଲେକନସା କଲେଜଗୃହରେ ଏ ନଗରବାସି-କର ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବନ୍ଧେ ଏହା ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ବିଜ୍ଞାପନ କାହାରୁଥିବା ଦେବୁ ଅଧିକ ଲୋକର ସମାଗମ ହୋଇ କି ଅଲେହେଁ ଭକ୍ତଗୋପୀୟ ଏବଂ ଦେବୀୟ ପ୍ରାୟ ସକଳ ଶ୍ରେଣୀର ଭଦ୍ରଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ-ଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଜ ବାଉଁଜ ସାହେବ ସଭା-ପରିଚାଳନା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ୟକର ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଏବଂ ବାବୁ ନୀଳକଣ୍ଠ ମଜୁମଦାର ସୁନ୍ଦର ଓ ସଂକ୍ଷେପ ବିକୃତାଦ୍ୱାରା ଭକ୍ତଗୋପୀ ଭକ୍ତୋପାୟୀଙ୍କର ଗୁଣ ଜାଣି କରୁ-ଥିଲେ । ସର୍ବ ସମ୍ମତରେ ଶୋକ ଓ ସଦାକୃତୁର ଶ୍ରୀପଦକାର ସମ୍ପାଦ ମହାମାନ୍ୟ ବଡ଼ଲକ୍ଷ୍ମୀ କଳକଣ୍ଠେ ପଠାଯିବାର ଏବଂ ସ୍ୱର୍ଗୀୟା ସାମାଜିକର ସୁରାଣୀ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍ୟମ କରବା ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିର୍ଦ୍ଦି-ବାର ପ୍ରସ୍ତାବନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । କମିଟିର ସଭ୍ୟ ଜ ୧୧ ଶ ମହୋଦୟ ହୋଇଥିଲେ । ମାନ୍ୟ-କର ଦାସ ମହାଶୟ ଯଥାର୍ଥ କହିଥିଲେ କି ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଯେତେ ଭଲ ଭୋଲ ଅଛି ତାହା ସମସ୍ତ ସ୍ୱର୍ଗୀୟା ମହାଶୟୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବଢ଼ିଅଛି । ଅତଏବ ଓଡ଼ିଶାରେ ତାହାଙ୍କର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖାର୍ଥେ ହେଉ ଦେବା କିଛି ନୁ ଅବଶ୍ୟକ ।

ମହାଶୟୀଙ୍କର ଭକ୍ତଗୋପୀଙ୍କ ଦେବ ଚମାଗାନେ ଭୂଇଁଦଳ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶବ୍ଦ ମୁକ୍ତସମାସରେ ସୁସାଧୁ ବୁଝିତ ଓ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ ଭଦ୍ରକର ସାହିତ୍ୟ ନୁଆ ମଣ୍ଡିତ ଦାସ୍ୟ ଦିନକରେ ବନ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ବେଳ ଉପରେ ସଥୋକର ସମ୍ମାନପୂର୍ବକ ରଖା ଯାଇଥିଲା । ଗତ କାଳ ସେଠାରୁ ମହାଶୟୀଙ୍କୁ ସହଜ ଜଳ ଓ ସ୍ତଳ ପଥରେ ଲଣ୍ଡନ ନଗର ବାଟେ ଉତ୍କଳସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରାସାଦକୁ ବନ୍ଦେ ହୋଇ ସେଠା ଜଣା ଗରେ ରଖା ଯାଇଥିବ । କିନ୍ତୁ ସେତେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସମା-

ଦେବ । ଆଗାମୀ ସୋମବାର ଅପ୍ରକାଶ୍ୟଭାବରେ ସମାସ ଦିଅଯିବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ଅଜ୍ଞ-ଦନ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅଲୋପ୍ତି କିମ୍ପା ଶେଷ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟବସାୟୀକ ବନ କରୁ ଏହି ମହା-ଶୋକ ବ୍ୟାପାରରେ ଯୋଗ ଦେବେ ବୋଲି କରେଣ୍ଡ ବନ ହୋଇଅଛି ।

ଏତଦ୍ୱାର୍ତ୍ତ ସମ ।

ମହା ସଭାସଭିତ ଭ୍ରମରକର ଗବର୍ଣ୍ଣର କେନରଲ କାହାତୁର ଗୋଷଣା ପ୍ରଭୃତ କରୁଅ-ଛନ୍ତି କି ପ୍ରକଳ ପ୍ରକାଶ ଏତଦ୍ୱାର୍ତ୍ତ ସମ୍ପର ଇଂରାଜୀ-ର ଗଜା ଏବଂ ଭ୍ରମରକର ସମାଧି ହୋଇଅ-ଛନ୍ତି । ବଲ୍ଲଭ ଚାର୍ଯ୍ୟମାରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ଗଜ ତା ୨୦ ଉତ୍କଳେ ବିଲ୍ଲଭର ବସନ୍ତରେ ମସିହାମାନ ପରିବେଷ୍ଟିତ ହେଇ ଏତଦ୍ୱାର୍ତ୍ତ ମହୋଦୟ ବିଳ ସପଥ ପ୍ରଦର୍ଶ ଏବଂ ଏତଦ୍ୱାର୍ତ୍ତ ସମ୍ପର ନାମ ଧାରଣ କଲେ । ପ୍ରତିକାରନସଲକୁ ସମ୍ପୋଷକ କରି କହିଲେ କି ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗୀୟା ମାତାଙ୍କର ଲିହାନସାରେ ସେ ଉକ୍ତ ନାମ ପ୍ରଦର୍ଶ କଲେ ଅଲକ୍ଷ୍ୟନାମ ପ୍ରଦର୍ଶ କରୁନାଲୁ ତାହାଙ୍କର ନିଜର ରଜା ଥିଲା । ମାତ୍ର ସେ ନାମ ତାହାଙ୍କର ପିତାଙ୍କର ଅପେ ଓ ସେ ତହିଁକି ଯୋଗ୍ୟ ଦେବେ ନାହିଁ । ଦେବନ ପିତାଙ୍କର ଭୂତ ଅଦର୍ଶ ଅନୁ-କରଣ କରୁବାକୁ ମେ ଦେଖା କରନ୍ତେ । ଗଜ୍ୟ ଭାର ପ୍ରଦର୍ଶ କର ସେ ଯେଉଁ ବିକୃତା ପ୍ରଦାନ କଲେ ତହିଁରେ ମାତାଙ୍କର ପରିଲୋକ ପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ସେଥି କମନ୍ତେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ସଦା-ନୁହୁତ ପାଇବାର ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ କି “ଯେତେବନ ଦେବରେ ପ୍ରାଣ ଥିବ ଲୋକଙ୍କର ହିତ ଏବଂ ଭୁଲି ସଦାଶୋ ଅହରହ ପରଶମ କରୁ ଏବଂ ଅମୃତ ବିଶାସ ହେ ପାରଇମେଣ୍ଡ ସଭା ଓ ଜନସାଧାରଣ କଠିକ ଗୁଳ ବାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ଅମୃତ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତେ ।” ଏହି କଥାମାନ କହିବା ଏବଂ ପିତା ମାତାଙ୍କର ଉତ୍ତେଜ କରବାବେଳେ ନନଗୁଳ-କର ନେତ ସୁଗଳ ଅଗ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବସନ୍ତକଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ତାହାଙ୍କର ମଦତ୍ ଓ ସରଳ ଦୁହସ୍ତର ପରକମ୍ପ ଦେଇଅଛି । ଏସ୍ତୁ-ରୁକୁ ସେ “ଏତଦ୍ୱାର୍ତ୍ତ ସମ” ବୋଲି ପ୍ରଥମ ବାବଜରେ ପ୍ରାଣର କଲେ । ତାହା ଶୁଣିବ ବିଜ୍ଞାପନ ଓ ତହିଁର ମର୍ମ ଏହି କି ମହାଶୟୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଗେ ଯେ ଅଧ-

ନାର ଓ ବାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ସେ ସର୍ବ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ଏହି ସମସ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ବିଲ୍ଲଭର ସରକାରୀ ଗଜେ-ଟରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ପ୍ରକା-ଶିତ ହୋଇଅଛି ।

ଭ୍ରମରକରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେନରଲ-କର ଅଦେଶ ମତେ ଗତ ପତକାର ଅପରାଧ ଯ ୫ ଶ୍ରୀ ନେଲେ କଲିକତାର ସେକ୍ସ ସେପ୍ଟ ନଗରର ଟାଉନହଲ ଗୃହର ପାଠାଚାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟାୟମାନ ହୋଇ ପ୍ରକଳ ପ୍ରକାଶ ଏତଦ୍ୱାର୍ତ୍ତ ସମ୍ପର ଗେଟ କ୍ରମେ ଓ ଶାଏରଲଣ୍ଡର ସଜ୍ୟ ଏବଂ ଭ୍ରମରକ ସମାଧି ହେବାର ଗୋଷଣା ପ୍ର-ପାଠ କଲେ । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧେ ସେଠାରେ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ କଦେଶୀୟ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର ଗଜତ୍ ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକଳଧ ବର୍ଗ ଏବଂ ନାତା-ଶ୍ରେଣୀର ଦେଶୀୟ ସମ୍ପାନ୍ନ ଓ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି-ମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସାହ ସହିତ ଗୁଳ ସମ୍ମାନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ମାତ୍ରାକ ବିମ୍ବେଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନ-ନଗରମାନଙ୍କରେ ଏହିପରି ଗୋଷଣା ପରି ପ୍ରଭୃତ ହୋଇଅଛି । ସଂଗେରେ ନୁହଇ ଗୁଳା ହେବାର ଇଂଲଣ୍ଡର ସଜକଧ ଅନୁସାରେ ନାହା ୨ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ସାମ୍ବାଜ୍ୟର ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶକ ନୁହଇ ଗୁଳାକୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସାହ ସହିତ ପ୍ରଦର୍ଶ କର ଅନେକ ଭକ୍ତଗୋପୀ ଭକ୍ତଗୋପୀ ଅଶା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ନୁହଇ ଗୁଳା ଏତଦ୍ୱାର୍ତ୍ତକ ଗଜତ୍ରେ ମହା-ଲଭ ଅଶା କରବା ବେବଲ ବଥାର କଥା ନୁହେଁ, ତହିଁର ବିଶେଷ କାରଣ ଅଛି । ଯେମନ୍ତ ମାତା ସ୍ୱର୍ଗୀୟା ଭକ୍ତୋପାୟୀଙ୍କର ଗଜଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦର୍ଶ କରବା କେମନ୍ତ ତାହାଙ୍କର ସୁଯୋଗ୍ୟ ପୁତ୍ର ଏତଦ୍ୱାର୍ତ୍ତକର ଗଜ୍ୟ ଦେବା ଭକ୍ତଗୋପୀ ଅଧ୍ୟକ୍ ଭକ୍ତନା ଅପେ । ଭକ୍ତୋପାୟୀ ଅଭି କରାକ ଏମନ୍ତ କି ପ୍ରାୟ ବାଳିକା ବୟସରେ ସଜସଂସଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସାବିକ ସଦ୍‌ଗୁଣମାନବ ବଳରେ ଦାର୍ଦ୍ଦାଳ ଗଜ୍ୟ ହଇ ଯେଉଁ ଅସ୍ତୁ ଶାନ୍ତି ରଜ ଗଲେ ତାହା ଜଗତରେ ଦୁର୍ଲଭ ଏବଂ ତହିଁ ଶାନ୍ତି ସମସ୍ତ ଜଗତବାସୀ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟ ଦେଖି ବାହୁଳ ବାନ୍ଧୁଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଲେଖ୍ୟ ପୁତ୍ର ଗଜେଶ୍ୱର ଏତଦ୍ୱାର୍ତ୍ତ ମମକଠାରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ମାତା ପିତାଙ୍କର ସଦ୍‌ଗୁଣମାନ କହୁକ ବୋଲୁଅ-ଅଛି ଏବଂ ଦାର୍ଦ୍ଦାଳ ମାତାଙ୍କ ପୁଣିଶାର ଧର୍ଯ୍ୟ-ରେ ରହି ସମସ୍ତ ଗୁଳ ଦାୟନରେ ସୁରକ୍ଷିତ

ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦୋରପୁ
 ଯାମା ବିପ୍ଳବ ଉତ୍କଳ ସମାପ୍ତ ହୁଏ କିମ୍ପା
 ଶ୍ରୀୟ ସାମାଜିକ ବ୍ୟାପାରରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଦୋ-
 ଶୀଳ ରହି ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପ ଲୋକସ୍ପୃହାକୁ
 ଅର୍ପଣ ପୂର୍ବକ ସ୍ୱୟଂ କେବଳ ଅବଶ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 କଠିନ ସ୍ଥିତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିମନ୍ତୁ ଥିଲେ । ସର୍ବା
 ଏକକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ବ ୪୦ ବର୍ଷ ଏ ସଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ
 ସୁଦ୍ଧାକୁପେ ଲଜ୍ୟାଦ ଦର ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର
 ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରାଣ ଓ ରକ୍ତି ଅନୁରଣ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ କୃଷି ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ୍ୟର ନାନାସ୍ତାନ ଓ ଅନାଲ୍ୟ
 ସମ୍ପଦ ରୂପଣ କରି ଅଶେଷ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲାଭ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ ଚରଣ ଚମ-
 ଚାରୀ ଏବଂ ସଦଳ ଉତ୍କଳର ବିଷୟରେ
 ସର୍ବା ଅନୁରୋଧୀ । ସମ୍ପାଦକଙ୍କରେ ପାଠ କରୁଅଛି
 ସେ ସେ ଅନୁରଣକମରେ ସାମାଜିକ ଓ ଉତ୍କଳର
 ସମସ୍ତାଳରେ ଯୋଗଦେବା କାରଣ ନପରକୁ
 ଅନୁମନ କରୁଥିଲେହେଁ ପ୍ରାୟ ସର୍ବଦା ଅପଣାଳ
 ଚିନ୍ତାକାର ଅନୁରଣ ସଦରୂପାମରେ ସପରା-
 ରରେ ବ୍ୟସ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଅସ୍ଥଳର
 ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅମାୟିକ ଭାବରେ ମିଶି
 ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ସୁଖରେ ଏକାନ୍ତ ସଦାନୁଭୂତି
 ହେଉଥିଲେ । ପ୍ରତିଦିନ କେବେଗୁଡ଼ିଏ ଭଦ୍ର
 ଲୋକଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ କରି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ
 ଲୋକନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ ସଭାରେ ସେ
 ସ୍ୱୟଂ ଓ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଅଭ୍ୟକ୍ତ ମନୋଯୋଗୀ ଥିଲେ ।
 ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ଉଠି ନିତ୍ୟକର୍ମ ଓ
 ଅଧ୍ୟାୟ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ସେହି
 ମାନେ ତାହାଙ୍କ ସହିତ ସାମାଜ କରବାକୁ ଅସି
 ଯାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ କେଉଁଉଦ୍ୟାନ, ଅଦଳ
 ଶେଷ, ଅଶ୍ରମାଳା ପ୍ରଭୃତି ସାହାର ମଞ୍ଚରେ
 ସଜାଣି ସେଣାଲ ହୁଲନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଅଦର୍ଶ-
 କେଶର ପରମାଣ ମା ୭୦ ଶ ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ
 ପୁଞ୍ଜରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍କଳ କାରଣ ସେ ସମସ୍ତ
 ଦଳ ଓ ସବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଅଛି ସେ
 ସମସ୍ତ ତାହାଙ୍କ ଶେଷରେ ଅଛି । ଜଣେ ବିଦ୍ୟାଳୟ
 କୃଷକ ପ୍ରାୟ ସେ ସମସ୍ତ ସଦାକର ଶିଷ୍ୟା ସେ
 ଉତ୍କଳମୟରେ ହୁଅଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଦୁଃଖ
 ଦେଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରନ୍ତି । ଉଦ୍ୟାନ ଅଶ୍ରମାଳ
 ପ୍ରଭୃତିର ସଦଳ ବସୟରେ ତାହାଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା
 ମଧ୍ୟେଷ୍ଟ ଅଛି । ସଜାଣି କୃଷକ ଉଦ୍ୟାନ ସେ
 ସମସ୍ତରେ ତାହାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କ ଥିଲା ସୁତରାଂ
 କହି ରୁ ଅନ୍ତର ରହୁଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ସଦ୍ୟ-

ନିର୍ଦ୍ଧା ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ତ୍ତମାନର ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ସେମନ୍ତ
 ଶୁଣକଣ କେମନ୍ତ ସରଳହୃଦୟା ଓ ପ୍ରସ୍ତୁ-
 ଶିଳୀ । ଗୃହକାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ତାହାଙ୍କର ସର୍ବଦା
 ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ପ୍ରତିବାସିମାନଙ୍କଠାରେ ଏକେ
 ସ୍ନେହ ସେ ବେଳେ ପଦକୁଳେ ସେମାନଙ୍କର
 ହୁଲି ଦେଖନ୍ତି । ଅମ୍ଭ ଦେଶର ସ୍ୱଳ୍ପମାରମାନେ
 ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ଅତି ଅଦରରେ ବଢ଼ି କାନ୍ତା
 ପ୍ରଭୃତି ବୃଥା ଅମୋଦରେ କାଳ କଟାନ୍ତି ଓ
 ଉପସ୍ତୁ ଶିକ୍ଷା ନ ପାଇବାରୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକୁ
 ଯୋଗ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁତରାଂ, ସମସ୍ତରେ ଗର୍ଭ
 ହେଲେ କେବଳ ପାଞ୍ଚଲୋକଙ୍କ କଥାରେ ଶୁଲନ୍ତି ।
 ଇଂରାଜ ଅମଳରେ ସେ ଶକ୍ତି କ୍ରମେ ଉଶା ପତି
 ଅସୁଅଛି । ମାତ୍ର ଉତ୍କଳରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭିନ୍ନ
 ପ୍ରକାର । ବିଶେଷତଃ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଗଳା ସକଳ ବିଷୟରେ ପରପଦ୍ମତା ଲାଭ କରି
 ଏବଂ ଯୌକନ-ସୁଲର ଚଞ୍ଚଳତାକୁ ଅଭିକ୍ରମ କରି
 ଧୀର ପ୍ରଣାଳୀ କହୁଦର୍ଶୀ ବୟସରେ ସିଦ୍ଧାସନାରୁ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପରମଲ୍ୟ
 ଏବଂ ଆଶା ହେଉଅଛି ଏହାଦ୍ୱାରା ଅଶେଷ
 କଲ୍ୟାଣ ସାଧକ ହେବ । ଏପରି ଗଳା ହେବ ।
 ବିରଳ ଘଟଣା ଅଟେ ।

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦ

କଲକତା-ସେକ୍ରେଟ ।

ସରକର କରୁ ବହାଗର ମହିମା ସ୍ମାରକରୁ ଭରତ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।
 ମୁନସ୍ତ ବାବୁ ଅଗ୍ରତୋଷ କାନ୍ଦିଶି ୨୭ ଗ୍ରହଣକର ଭରତ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।
 ତତକର ଅପର ମୁନସ୍ତ ବାବୁ ମେଡ଼ଲମେଡ଼
 ଦୋଷ ସଦେସର ନିରା ମନସ୍ତପଦରେ ନିସ୍ତ ହେଲେ ।
 ତାହାଙ୍କର ମୁନସ୍ତ ବାବୁ ଶ୍ରୀରତ ଚୌଧୁରୀ କାବର
 ଅପର ମୁନସ୍ତ ପଦରେ ନିସ୍ତ ହେଲେ । ତମ୍ଭ ଅନ୍ତ
 ଅପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକରର ମୁନସ୍ତପଦରେ ନିସ୍ତ
 ହେବ ।
 ଘରପୁରର ମୁନସ୍ତ ବାବୁ ମହେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୁଣ୍ଡି ମା ସର
 କୃଷି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।
 ବାବୁ ପଦ୍ମଚରଣ ବାବୁରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର ବେଦାପତା,
 ଶ୍ରୀମତୀ ଦୋର୍ଡର ସରକରରେ ନିସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ସମ୍ପାଦକରେ ପୁରୁଷର ଏ ଦରର ଉ ଅକାଶ ମେଠା-
 ସର ମେଡ଼ପଦ ମନ ବୁଦ୍ଧ ଦୈର ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ବୁଝ-
 ଉଭୟ ଅଛି ।
 ଶ୍ରୀମତୀ ଉଭୟଦେଶର ମୁକ୍ତବାଣୀ ପ୍ରଭୃତିର ହେବାକୁ
 ଏଠା ବଲେକୃଷକ ଓ ଦୈନିକୀକ ଓ ନିରକୃଷିପାଳୀ
 କେବେମାନ ଏଠା ରୁଦ୍ଧବାର କର ଦୋ ସର ।

ଗତ ସୋମବାର ଏଠାର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଜଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକରେ
 ଅସି ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ଅଶେଷର ପ୍ରଭୃତିର ସହକରେ ଭର-
 ତେସକର ପରସେକ ରମନରେ ଶକ୍ତିର ଶୋକ ଓ
 ସହାହୃଦିତ ପ୍ରକାଶ କରି ସେକର କେତେକ ବଡ଼ ବଡ଼
 ସରକ ମଲଗଲେ । ଶ୍ରୀରତର ବରପଦାରେ ପାଠକୋ-
 ଠିର ପ୍ରଧାନ ବରୁରସଦ ସେହପର ବଡ଼ ବଡ଼ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏଠ ମନକଲକତାଠାକୁ : ଏଠା ଜଳ ସାଦେକର ଉଦୋ-
 ଲପରେ ପରତ ନିସ୍ତ ଅଭ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।
 ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବରୁଦ୍ଧପୁରର ନାଗାଲକ
 ଗଳାକର ଶୁଭବଦାହ ଅସନ୍ତା ମୁକ୍ତବାଚକର ଗଜାମ ସେର
 ବଡ଼ ବାଲୁବାର ରୁଦ୍ଧବୀ ଗଳା ନକକୋର ବିହରର
 ଏମାନକ ଲେମାକ ସହର ସମ୍ପର ହେବ ।
 ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶଠଗଡ଼ର ଗଳା ଅମ୍ଭ
 କୋମ ନାମକ ପଞ୍ଚ ଭବ ସମାଦେଶରେ ବରୁଦ୍ଧ ।
 ଶ୍ରୀରତମୀର ପଦ୍ମଚରରୁ ଗଳ ଅଭ୍ୟ ହୋଇ ଗତ କୁଧକାର
 ଶେଷ ହେବ । ନାଗାଲକରୁ ଅବେଦ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତ ଅମ୍ଭ
 ନିତ ହୋଇ ଅସିସଲେ ଏକ ଦାସି ଦେବତାକାର ଟକା
 ବ୍ୟସ ଦେବୀର ବସତ ହୁଅଇ ।
 ପରଶୋର ମରଜାତ ଜଣେ ଶାକ ପିତ ନିରୁଦ୍ଧ ନିରକ-
 ରେ ପନାଦ ଦେଲସକା ଅରୁଗୋଷରେ ସ୍ୱପନ ସ୍ୱପନ
 ଦେଇହଲେ । ତାକୁଲକ ସାଇଟିକଟରୁ ପିନର ଗାଦକର
 ମୁକ୍ତ ବହରା ପ୍ରକାଶ ହେବାକୁ ନିସ୍ତାପକେତ ତତ୍ତ୍ୱ
 ଶାକ ନିହତ୍ୱ ଶକ୍ତହେଲେ ।
 ସନ ୧୯୦୨ ସାଇର ପ୍ରକେଶିକା ପରଶା ସେତ ବରୁ
 ମାରକମା ସ ତା ୧ ରୁଗରେ ଏକ ସମ୍ପ, ଏ, ଓ ଦ, ଏ
 ପରଶାମାନ ସେତ ମାସ ତା ୧୭ ରୁଗରୁ ଅଭ୍ୟ ହେବ ।
 ଗାଳପୁର-ସମ୍ବାଦ ।
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉଭୟଦେଶ ଶୁଭକୋରପୁ ଦେବକର ବରୁ
 ଦୋରକ ମୁକ୍ତ ସମାସ ଉ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ ହେବାକୁ ଗତ
 ତା ୨୪ ରୁଗରୁ ବରୁ ବା ସମସ୍ତରେ ସତତା
 ବରେଇ ହବା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସର ଅଦତ ହୋଇଅଛି, ସର-
 ରେ ଏଠାକାର ସମସ୍ତ ବକର୍ଷମେଠା ଅପିସଲ, ଅମଦ ଓଭାଲ
 ମୋକ୍ତାମ, ଜମିଗାର, ଶିକ୍ଷକ ଅଭ ଅନେକ ଲୋକ ନିପୁଣିତ
 ହୋଇହଲେ । ସରୁ ଭକ୍ତି ଶୋକର ସହାହୃଦିତ ପଡ଼
 ତାରଣୋପେ ମହାମାନ୍ୟ ବକର୍ଷ କେନେରଲ ବାହାଦୁରକ
 ସମାପତ୍ତ ଏଠା ସିକାର ହିର ହେ । ଇ ସର ଭଗ ହେବ ।
 ତାମ୍ଭାସର ମାସ ତା ୧ ରୁଗରେ ବାହାଣୀ ନିରକ କମା
 କର ଜନାରଣ ବାରେ ଅସି ଓ ଲାସ ଅଭ ଦେଲେକ ପ୍ରଦ-
 ନାର ଭବ ସସଲ ନିଷ୍ପ ହସିସକା ଓ ଉତ୍ତୁ ଗାହାଣୀର ଶାଶା-
 ନକା ପାଞ୍ଚମା ନିରକ କରନାଜଳ ସୁକତା ପାଞ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରକେଶ କର ପ୍ରାୟ ହୁଦ ଦୁକ୍ତାମ ମାମ ଜମିର ସୋରସ
 ଅଭ ବସଲ ପଡ଼ ନିଷ୍ପ ହେ । ଉଦ୍ୟାନ ଅଛି । ଏଠର ଜଳ
 ବର୍ଷ ହେବାର କାରଣ ଏକେକିନେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି
 ପ୍ରାଣୀ ନିରକେ ଜଳ ଅସିକା ପୂର୍ବରୁ (ଦ୍ରାହଣୀର ଗାଠା)
 ପାଞ୍ଚମା ନିରକ ଅନବକର ବକାଟ ଉଦ୍ଦିପର ନିରକ ବଡ଼
 ପ୍ରକେଶ ମାତେ ଅନବକ ସମ୍ପରକମରେ ସର ସେତ ବକାଟ
 ପନାଦ ଦେଇ ଆସନ୍ତେ ତାହା ଦେଲେ ନିରକ ଜଳ ନିସ୍ତ
 ଦେ ବାହାର ସାଇଆପଞ୍ଚା ସସଲ ନିରକେ ନିରକ ଜଳ
 ଅସିକା ସମସ୍ତରେ ନିସ୍ତ ବକାଟମାନ ବାହାକ ସେ ପକା
 ବସ ନ ସର ସେହର ବାରେ କର ବୁଧା ଗାଠି ନାହିଁ ।
 ଚକ୍ର ହେବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ମୁକ୍ତିଦେହର ନାମକ ଉତ୍ତରାସୁରର ନି ୧୩୧୪
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଛାଡ଼ି ଉପାସନା ଚଳି ସୁଲଭ ସାଧିତ୍ୟ
 ସମସ୍ତେ ପଞ୍ଚାଳ ମନ୍ଦଳ ଉପକ ଏକ ପାଶ ହାତରେଇଲେ
 ହେବାଇ ଧାରରେ ଧାବି ବା । ଗାୟତ୍ରୀଦାୟ ଦେଖି ତାହା
 ଅଧାରୁ ଉପାର ମାତୃପୁତ୍ର ଓ ଶୁଭର ଅଧ ବାହାର ବନ୍ଦ
 ହେଉଁ ଶୁଭର । ସମ୍ପଦିତା ମାତା ବସୁରେ ପରଲୁ କ
 ସାଧି ଉକ୍ତି ପଞ୍ଚାଳ ମନ୍ଦଳର ଅନୁଗମକ ବନ୍ଦ ଉକ୍ତିସ୍ତାରେ
 ସାପଦୁରା ବନ୍ଦସ୍ତୁ ଉକ୍ତିସ୍ତା ସମସ୍ତେ ଶକ୍ତିର ମନ୍ଦ ଉକ୍ତି
 ଗଢ଼ଣା ପ୍ରକାଶ ବନ୍ଦକାରୁ ତୋରତାରୁ ସମ୍ପାଦ ହେଉ
 ଅଧାର ଉକ୍ତି ପଞ୍ଚାଳମନ୍ଦଳକୁ ମାନ ସହର ଅଧାର ଦେବ
 ମୋକଦମା ବନ୍ଦୁଧୀନରେ ଅଛି ।

ପୁଣ୍ୟ-ସମ୍ପାଦ ।

ଏକ ସପ୍ତାହରେ "ଦୋଷଗ୍ରା" ସମ୍ପର୍କରେ ସେହି କଣ୍ଠକୁ
 ରିହେଷ ଅଛି ତାହା ଦୁର୍ଗାସୁକ ଅଛି । ଦୋଷଗ୍ରା ପରଲୁକେ
 "ଦଳହୋ" ହେବାର ଉପର । ଦୋଷଗ୍ରାକ ମଧ୍ୟରେ
 କୋଣସି ଦିବାର ହୋଇ ନାହିଁ । ଦେବର ଦଳହୋ
 ଶକ୍ତିର ମଧ୍ୟରେ ଦୋଷ ବିହୀନ ।

କଟକ-କଟକ କୋର ଶିବୀତାଙ୍କ ମହାମନୁ ଅଧିକ ଏକ
 ସରକାରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଶବ୍ଦର ଧାରଣା କିମ୍ପା ହନୁମାନ
 ଶାନ୍ତି ଓ ଲେଖନୀ ଧାରଣାମତ ଦେବା । ଅଧିକାରୁ ପ୍ରସ
 ଶାନ୍ତିନାଥୀ ବେଦେଇ ଲେଖି ତାହା ଅଠରୁଦିନକୁ କୁର
 ଦେବ ଶକ୍ତିରାଧାର ପ୍ରକାଶ ବନ୍ଦ କେବାରୁ ସେ କଣ୍ଠେ
 କଟ ଅଧିକାରୀ କଲେ । କଟୁ ସେ ସାଧାରୁ ଉପସ୍ଥ
 ପ୍ରଦାନ ବନ୍ଦରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବକଳ ସମାନ କ
 ହୋଇ ଅଧ ପରାନ୍ତର ବଶେଷ ସାଧିତା ଦେବ ବନ୍ଦ ଅଳ୍ପ
 ଉକ୍ତିସ୍ତାଦିଏକ ଉକ୍ତିର ଦେବାରୁ ପ୍ରାଣରଣା ବନ୍ଦୁଅଛି ।
 ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତି ମହାମନୁକବିତାଙ୍କ ଉକ୍ତିର ହୋଇ
 ସୁକ୍ତିପାଦାକାର ହୋଇଅଛି । ଦେବକଳ୍ପ ଶାନ୍ତିର ସୁକ୍ତିସ୍ତର
 ବୁଝିପାଦ ମହାଶକ୍ତି ସୁକ୍ତିସାଧୁଶକ୍ତି ଅଧ କଟକରେ ମୁକ୍ତି
 ମୁକ୍ତିର ଉକ୍ତିର ଉକ୍ତି ।

ବେଦାନ୍ତ ମହାବିମାଳ ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ମହାପ୍ରଭୁର ଉପକାର
 ସମାପନ ବନ୍ଦ ସୁପକ୍ଷ ଶୋପନ ସା ଧ୍ୟ ବାକୁ ବନ୍ଦିମନ୍ତର
 ମୁକ୍ତିନାଥୀଙ୍କ ସୁକ୍ତିର ହୋଇ ସମ୍ପର୍କ ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ସେବାଦ
 କର୍ମ ଏକ ପ୍ରାଣୀ ଓ ମନ୍ଦର ମଧ୍ୟରେ ସୁକ୍ତି ଓ ବୋଧନମୁକ୍ତି
 ବନ୍ଦର ଉକ୍ତିର ଶେଷୋକ୍ତିର ବାଧ୍ୟ ସମାପନାରେ ପ୍ରକା
 ଗମନ ବନ୍ଦୁଅଛି ।

ହାତକୋଟିର ଚଳ ଅଧିକାରୁ ମାନ୍ୟତା ଦି
 ଉକ୍ତିସ୍ତାକ ବୋଧି ମହାପ୍ରଭୁ ଉପକାର ଅମନ ବନ୍ଦ ଉକ୍ତି
 ଉପେ ବର୍ତ୍ତନୀରେ ପ୍ରକାଶନ ବନ୍ଦୁଅଛି । ଏକ ବସୁରପ୍ରମାଣୀ
 ଉକ୍ତିର ବନ୍ଦରେ ବନ୍ଦକାରାଣୀ ବେଦେକ ପ୍ରକାଶ ଅଳ
 ଓ ମାନବୀକାର ବେଦ ବର୍ତ୍ତନୀପାଳରେ ଅଧିକରେ ।

ଏକ ଉକ୍ତି ପ୍ରମାଣୀ ବୋଧନଦାୟକରେ ବାଧି ଉକ୍ତି
 ଅଳ୍ୟାକ ସୋପନୀ ସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ବତ୍ର ହୋଇପାରି
 ବଶେଷ ପ୍ରାଣୀ ବେଦର ସମ୍ପଦ ।

ଏକ ଉକ୍ତିର ଉକ୍ତିରା ମନ ଉକ୍ତିର ମୋକଦମ
 ଦେବ ଅଧିକ ସୁକ୍ତି ବଶେଷ ବନ୍ଦତା ହୋଇଅଛି ।

ଏକ ଉକ୍ତି ସପ୍ତାହରେ ସୁଧରାଣୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କର ପାତ୍ର ବନ୍ଦ
 ଶକ୍ତିର ଉପକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ବନ୍ଦୁ ଅଳ୍ପ ଯୋଗ
 ବୁଝିପାଦ ଦେବାରୁ ଉକ୍ତି ସୁକ୍ତି ସର୍ବ ବେଦେକ ପ୍ରକାଶ ବନ୍ଦୀ
 ରୁକ୍ତି ହେଉଅଛି । ଅଳ୍ୟାକ ସୁକ୍ତି ପ୍ରକାଶକାରୁ ବଶେଷ
 ଅଳ୍ପ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଉପକାରଣର ଶ୍ରୀମତୀ ବେଦେବଦଳ ସରସୋଦୟସାଧ
 ବକ୍ତବ୍ୟ ଅଧାର ବନ୍ଦ ଉକ୍ତିର ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖିକରେ ମନୁ

ହୋଇଅଛି । ଏକ ପାଦାଳର ଅଧାର ବୁଝି ଏକ ପରମାର
 ବର୍ତ୍ତନ ସାଧି ବାଧ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ଦେବକୃପାରେ ପ୍ରାଣୀ
 ବନ୍ଦୁଅଛି ।

ଏକ ବେଦେକ ବନ୍ଦ ଅଧିକାର ବନ୍ଦ ସାଧୁ ଅଧିକାର
 ତୁମ୍ଭର ଅଧିକାରକୁ ମନୁ ବୁଝି ହୋଇଅଛି ।

ଏକ ସୁକ୍ତିର ବାଧ୍ୟକ ସମସ୍ତା ବେଦ ହୋଇଅଛି । ବେଦର
 ବାଧ୍ୟ ପ୍ରମୋଦନ ବାଧ୍ୟ ଅଛି ।

ବନ୍ଦନା ମହାମନୁ ଏକ ବୋଧରେ ୧୩୦୭ ହାର
 ବେଦ ହୋଇଅଧାର ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ପ୍ରକାଶୀ ଉକ୍ତିର
 ବନ୍ଦାଧି ହୋଇଅଛି ।

ଏକ ବନ୍ଦେକ ମହାବିକଳ ମାନରେ ଏକ ବାଧ୍ୟ ବୁଝି
 ହେବା ମୋକଦମାର ବନ୍ଦାଧ୍ୟ ଦେଉଅଛି । ବେଦର
 ପରେ ପ୍ରକାଶର ବେଦ ।

କଟକମାନ ଉକ୍ତିରା ସାମାନ୍ୟରେ ସର୍ବତ୍ର ହୋଇଅଛି ।
 ଏକାଧିକ ସୁକ୍ତିର ଉକ୍ତିର ବାଧ୍ୟ ବେଦରେ ବେଦ ସୁକ୍ତି
 ଉକ୍ତିର ପ୍ରାଣୀ ବେଦୁ ବାଧ୍ୟରୁ ଅଧିକର ବେଦ ବନ୍ଦ
 ବାଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତିର ଦେଖିଲେ କଟକ ସୁକ୍ତିର ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୁ
 ସର୍ବତ୍ର ସମ୍ପର୍କ ଏକ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାର ଉକ୍ତିର ବେଦ
 ଅଧିକରୁ ।

ବସୁରପ୍ରମାଣୀରୁ ଶାନ୍ତି ରାମ ପ୍ରକାଶ । ଉକ୍ତି ।

ପ୍ରେସ୍‌ଭର ।

ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ମହାମନୁ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ
 ମାନେ ତାହା ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ

ମହାଶୟ !
 ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମାପନର ପରମମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମତୀ
 ମହାଶୟୀ ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା ଅଧିକାରୀ ସମ୍ପାଦ ବେଦୁ
 ଉକ୍ତିର ଉକ୍ତିର ହୋଇ ଦୋଷାଳିକ ବନ୍ଦର ପ୍ରକାଶ
 ମେଦେକର ମାନ୍ୟତା ଶ୍ରୀରାମ ବାଧ୍ୟ ବେଦୋକ୍ତିର ଉକ୍ତିର
 ମହାଶୟ ମହାଶୟୀ ମହାଶୟୀର ଅଧିକାର ବାମନରେ
 ଅଧିକାର ଶ୍ରୀ ବନ୍ଦେକବନ୍ଦର ମହାଶୟ ଏକ ପ୍ରକାର ଅଳ୍ପ
 ଶ୍ରୀ ଓ ପ୍ରତିନାଥେଶ୍ୱରରେ ଶ୍ରୀରାମ ବନ୍ଦେ ଏକ ଅଧିକାର
 ବେଦାଧିକାରରେ ବେଦୋକ୍ତିର ବନ୍ଦୁଅଛି । ମାଧ୍ୟ
 ଅଧିକ ଦୁଃଖର ବନ୍ଦୁ ହେ ଅଳ୍ପ ଦିବା ବନ୍ଦୁ ହୁକା ସମ୍ପ
 ସୁକ୍ତିର ବାଧ୍ୟର ବାଧ୍ୟ ମୁକ୍ତିସାଧ୍ୟର ଉକ୍ତିର ଉକ୍ତିର ଅଳ୍ପ
 ବନ୍ଦ ହୋଇ ସାଧ୍ୟତା ଶୋଧବନ୍ଦୁର ଉକ୍ତିରେ ଏ ଶ୍ରୀରାମ
 ବନ୍ଦୁକରୁ ଓ ବୋଧନମାନ ଏକ ବନ୍ଦେକାରୁ ହୁକେ
 ବୁଝି ସମସ୍ତ ବର୍ତ୍ତନମାନଙ୍କର ଉକ୍ତିର ବନ୍ଦୁକାରୁ ଅଳ୍ପର ବନ୍ଦ
 ସମସ୍ତେ ବେଦର ଅଧିକ ।

ବେଦାଳୟ } ଶ୍ରୀ ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା ସମ୍ପାଦକ
 ପଞ୍ଚାଳୀୟ }

ଶ୍ରୀମତୀ ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା ଶ୍ରୀକ
 ମରଣୋପକଳେ ଶ୍ରୀରାମକାଶୀ-
 ମାନଙ୍କ ବଳାପ—

ମହାଶୟ !
 ମାତ ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା ଉକ୍ତିର ଉକ୍ତିର ।
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟମୁକ୍ତି ଶକ୍ତି ଗଳ୍ପର ସୁଧେୟ ।

ତୋ ମରଣ ବାଧ୍ୟାଶ୍ରମୀ ଉକ୍ତିର ସୁଧେ ।
 ବାଧ୍ୟ ଶକ୍ତିର ବାଧ୍ୟଶକ୍ତି ଅଧିକରେ ।
 ବାଧ୍ୟର ଅଧିକା ଦେଉଁ ଏକ ବା ଧାରଣା ।
 ଦେଉଁ ମହାଶୟୀଙ୍କ ଦୁଃଖ ଉକ୍ତିର ।
 ମାଧ୍ୟକ ଶକ୍ତି ସେପରି ଦୁଃଖିକ ।
 ସେହିପରି ଦୁଃଖୀ ଅଧିକ ହେଲେ ।
 ଅଧିକା ରେ ଦଳକ ଦେଲେ ଦୁଃଖ ଦେଲୁ ।
 ଉକ୍ତିକଲେ ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ ଦେଲୁ ।
 ଏକ ଅଧିକ ଦୁଃଖ ଶ୍ରୀକ ଦାନ ଦେଲ ।
 ଏକ ବା ଧାରଣ ଅଧିକ ଦାନ ଦେଲ ।
 ବାଧ୍ୟଶକ୍ତିରେ ସାଧି ପ୍ରକୃତ ସରଣ ।
 ଏକ ବା ଅଧିକ ଦୁଃଖ କରଣ ମୋକଦମ ।
 ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ ଦୁଃଖ ଦୋଷେ ଉକ୍ତି ଦେଲ ।
 ଏପରି ବନ୍ଦୁ ମା ସୁଧେ ବନ୍ଦୁ କଲୁ ।
 ସୁଧେ ଏକେ ବାଧ୍ୟ ବନ୍ଦାଧିକାରୁ ମାନ ।
 ଦୁଃଖ ସରଣେ ଅଳ୍ପ ରାମୀ ଦେଲୁ ।
 ଦେଉଁ ଅଧିକାର ଦେଖଣ ଅଧିକ ।
 ଅଧିକ ଶକ୍ତିରୁ ମାନ ସର୍ବପରି ।
 ଅଧିକ ଓ ଦେଖିବୁ ଏ ପାପ ବନ୍ଦୁକରେ ।
 ତୋର ପରପାଳନ ଏ ବନ୍ଦ ସଫାରେ ।
 ଅଧିକର ଉକ୍ତିର ବନ୍ଦୁରେ ।
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତେ ମଧ୍ୟକୁ ବନ୍ଦୁର ଉକ୍ତିରେ ।
 ପ୍ରାଣ ଉକ୍ତିର ବନ୍ଦୁର ସରଣ କଲୁ ।
 ଉକ୍ତିର ସୁଧକୁ ଅଧିକ ଦେଲୁ ।
 ସରଣ ସରଣ ଉକ୍ତିର ଶାନ୍ତିମା ।
 ତୋର ସର୍ବେ ସର୍ବେ ଦୋ ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା ମା ।
 ଦେଲେ ଯଥା ଦେଲେ କାହିଁ କରଣକୁ ।
 ଅଧିକ ଦୋଷିକା ଉକ୍ତିର ଶକ୍ତିକୁ ।
 ତୋ ପରି ପାଳନରେ ଉକ୍ତି ସରଣକୁ ।
 ଏକାଧିକ ଉକ୍ତିରେ ସଫାରେ ଉକ୍ତିର ।
 ବୁଝି ମନ, ବୁଝିବନ ଦାଣ୍ଡ-ମନ ।
 ସୁକ୍ତିକଲେ ସୁଧେ ଆଜ୍ଞା ମହାଶୟୀ ।
 ଧାରଣପଣେ ହୋଇ ଦେଲୁ କାହିଁ ଅଧିକ ।
 ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା ଦୁଃଖେ ଉକ୍ତି ସୁକ୍ତିର ।
 ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା ସୁଧ ।
 ଅଧିକ ଦୁଃଖୀଙ୍କୁ କରଣ ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା
 ଅଧିକର ଗଳ୍ପ ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା ।
 ଅଧିକ ମହାଶୟୀ ଉଦ୍‌ଦୋଷିକା ଅଳ୍ପ
 ଶାନ୍ତିଶକ୍ତି ଉକ୍ତିରୁ ସର୍ବପରି ।
 ଦୁଃଖ କରଣ ପ୍ରଭୁ ବାଧ୍ୟ ରାମା ବନ୍ଦ ।
 ଅଧିକ ପ୍ରାଣୀ ଏକେ ମାନକ ।
 ଉକ୍ତିର ଉକ୍ତିର ଉକ୍ତିର ଉକ୍ତିର ।

ମହାଶୟ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶୁଭ କବିତାଃ ଅପଞ୍ଚକ ଜନକି-
ଶ୍ୟାମ ପତ୍ର କୈବ ପାଞ୍ଚ ରେ ସନିବେଶିତ କରୁକି
ଦ୍ଵାବ ବଧୂତ କରବା ଦେବେ—

କାହିଁ ଗଲୁ ମାତ ମହାର ନିପତ
 ଶ୍ରୀରାଜେ-ହୁର ଲେ ଶୁଭ ।
 ଅପଞ୍ଚ-ରୂପରେ ରଖି ସମାପରେ
 ତୋହର କାନ୍ଦଇ ସଜ । ୧ ।
 ସ୍ଵର୍ଗରେ ରଖି ସୁନନ୍ଦୁ ପୁଣି
 ତର ଦୁଃଖୀ ଦୁଃଖ ଦୁର !
 ସୁଖାସନ ସୁଖ ସମସ୍ତ ନିପୁଣ
 ଗଣନା ନୁହେଁ ଅପାର । ୨ ।
 ସବେ ସମରାବ ଦେଖାଇ ସୁରାବ
 ସରଳତା ଔଦାର୍ଯ୍ୟତା ।
 ବନ୍ଧୁକୁ ବନ୍ଧ ସବୁର ମାନସ
 କାହାର ନ ଥିଲ ଚିନ୍ତା । ୩ ।
 ତୋହର ଅଦର୍ଶେ ଏ ଲାଭକର୍ଷଣେ
 ଉନ୍ନତ ଦୋଇଲ ସେବେ ।
 ଗୋଟି ଗୋଟି କର କରୁକ ଦେ ବାର
 ନ ସରକ ଶୋଧୁ ଶତେ । ୪ ।
 ଜଳ ସ୍ତଳ ପଥେ ଗରାବେ ଅର୍ଥେ
 ତଳାଇ ଜାହାଜ ରେଳ ।
 ବେଲିଗ୍ରାମ ତାନ ଦରର ଅବାକ
 ସର୍ଜାଇ ଅନେକ କଳ । ୫ ।
 ଏତେ ବୁଦ୍ଧିମତ ଥିବ କେ ତୋ ମତି
 ଖୋଜିଲେ ଚତୁରପୁରେ ।
 କାହିଁ ଗଲୁ ଅଜ ଏ ନରକ ତେଜ
 ମହାର ଗାଢ଼ ଶୋଭାରେ । ୬ ।
 ତାନୁ ଶୁଣି ସଜା ଦାନୁଣି ସରଳା
 କାନ୍ଦେ ଦନ ନଦୀ ଗିରୀ ।
 ଦାନୁଣି ପକ୍ଷି ପଶୁ ନିମିତ୍ତୀ
 ଦେଲେ ଗୋ ଅଖିଲେଶୁର । ୭ ।
 ଜଗତର ହାସ ସଖାକରୁ ଶାସ
 କରୁଲ ସେବ ସବୁ ।
 ଉତ୍କଳର ଜନ କପୁରର ବଦ
 କରୁଲ ଦା ତାକ ବହୁ । ୮ ।
 ତୋ ପସ ଜନ ଦରର ଦେ ଶୁଣି
 ସୁଖୀ ହେବ ଶୁଣ ଶାଳି ।
 ତୁମର କରତା ପରମଧିବାକ
 ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଉ ରାଜା ଯାଉ । ୯ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା } ଶ୍ରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦାସ
 ୨୩/୧୧/୦୯ } । ଶ୍ରୀ ନିପତପୁର
 । ଶ୍ରୀ । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ରି

ଶ୍ରୀ କାହିଁ ବହୁତାସ	ମଧ୍ୟମାନ କାନ୍ଦେ	୪ ୦ ୦
ମହତ ଦେବତାସ	ଦୋପ	୪ ୦ ୦
ଶ୍ରୀ କାହିଁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର	ରଥସମ୍ପାଦ	୪ ୦ ୦
	ଅନାବରଣ ଚୋପା ଦେଖାଇ କୁରୁକ	୪ ୦ ୦
	ଅନାବରଣ ପଞ୍ଚମାସୁର ବରୁ	୪ ୦ ୦
ନିମ୍ନ ପଦ୍ମ କ କରେଇ	ଦୋପସପତମ କାନ୍ଦେ	୪ ୦ ୦
ଶ୍ରୀ କାହିଁ ବହୁତାସ	ପଞ୍ଚମାସୁର ପଦପୁର	୪ ୦ ୦
	ଦୋପାପାସ ଦେଖା ରଥେ	୪ ୦ ୦
ସାମନ୍ତ ଦକ୍ଷିଣାପୁଷ୍ପ	ତାସ ଜନିତା	୪ ୦ ୦
ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ମଦାପୁତ୍ରା	ମସୁରକ	୪ ୦ ୦
ଶ୍ରୀକାହିଁ ସେବମୋଚନ	ମସୁରୀ ଶ୍ରୀ ନାବକ ବାନ୍ଦେ	୪ ୦ ୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଚିଚିପ୍ପା ଜଗଜର ସେହି
 ଜଜନ ରହି ! !
 ତାକୁର ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନଜର
 ତ୍ୟାନୁ ଜିନ ! ! !

ଅକେତକର ବିଦ୍ୟାସ ଥିଲ ଯାଉ ଓ ଗରମିର
 ଶଷ ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ କାହିଁରେ
 କାହା ଦୁଃଖରୁ ହୁଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତ୍ୟାନୁ ଜିନ
 ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବ୍ଦି ଅଗତ ହେଲ
 ଲୋକକର ସେହି ବିଦ୍ୟାସ ଦୁଇ କରୁଅଛୁ ଅଜ
 ଜଗତର ଲୋକେ ଏଦବାକ୍ୟରେ ସ୍ଵୀକାର
 କରୁଅଛନ୍ତି ସେ, ତ୍ୟାନୁ ଜିନ ସେହି ସମସ୍ତ
 ସେବର ଏକମତ ମହୋତ୍ସବ ।
 ପାସର ଗା, ଗରମିର ଗା, କାହିଁର, ରଦ-
 ନର, ବାବା, ନାଲିଗା, ଦାକ ଓ ମୁଖତରର
 ଗା, ଦେହର ଚକାଚକା ଦାନ, ଦାକ ଓ ଗୋ-
 ତ୍ରତର ଚମପତ୍ତିକା, ହସ୍ତପଦ ଜ୍ଵାଳା, ଚକ୍ରରୁ,
 କଳ ପତ୍ତିକା, ମୁଣ୍ଡଧର, ମୁଣ୍ଡକୁଲରବା, ମସ୍ତକ
 ଜ୍ଵାଳା କରବା, କୁଣ୍ଡିଆ, କାହିଁ, ଇତ୍ୟାଦି ସେବର
 ମହୋତ୍ସବ । ମେକ, ପ୍ରମେକ, ପୁଜସହିତ ଧାତୁ
 ନିର୍ଗତ ଦେବା, ପ୍ରସାଦ କରବା ସମସ୍ତରେ ଜ୍ଵାଳା,
 ପ୍ରସାଦର ଅଗ୍ରେ ବା ପଶ୍ଚାତ୍ ସୁଖାପର ପଦାର୍ଥ
 ବାହାରକା, ଲୁଗାରେ ଦାନ ଲଗିବା, ମୁଖକୁ-
 ପ୍ରସାଦର ଅକ୍ତବା ବା ଅଧିକ୍ୟ, ଲଗଣକ୍ରି ସ୍ଵାନତା,
 ଅଧ୍ୟାୟକର ସର୍ଯ୍ୟସିଳକ, ଏମନ୍ତ କ ଥିଲକ
 ସର୍ଯ୍ୟକ୍ତ ଅଗ୍ରେକ୍ୟ ବର ଲୋକକର ଦୁକ୍ଷିସାସ
 କରାଇଅଛୁ ।

ସ୍ଵୀକାର୍ଯ୍ୟା ଯଥା—କଷ୍ଟରଚ, ବହୁକାଳୀ

ପେଟର ଦେଦନା, ଅଳ୍ପ ବା ଅଧିକ ପରମାଣେ
 ରକ୍ତପାକ, ଅଳ୍ପସୂତକ କାଳେ ରକ୍ତ ଦେବା
 ପ୍ରଭୃତି ସେଗରେ ତ୍ୟାନୁ ଜିନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ଵରୂପ ।
 ତ୍ୟାନୁ ଜିନ ବାଚସେନର ଅମୋଗ ଔଷଧ ।
 ସ୍ଵସ୍ଥ ଶରୀରରେ ଦୈନିକ ଏକ ବା ଦୁଇ
 ମାତ୍ରା ସେବକ କଲେ ଶରୀରରେ କୃତକ ରକ୍ତ
 କଣିକା ସୃଷ୍ଟିକର ସକଳ ଓ ପୁଷ୍ଟି କରେ ।
 ତ୍ୟାନୁଜିନଶାଲିଷାପର ସେଗକୁ ଚାହିଁ ରଖେ
 ନାହିଁ । ତ୍ୟାନୁ ଜିନଦ୍ଵାରା ସେଗ ଅଗ୍ରେକ୍ୟ
 ଦେଲେ ପୁନର୍ବାର ଆକ୍ରମଣର ଭୟ କ ଥାଏ ।
 ତ୍ୟାନୁ ଜିନ ସେବନର କୌଣସି ତତ୍ତା କଷ୍ଟମ
 ନାହିଁ । ସକଳ ରକ୍ତ ଓ ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ
 ସେବକ କରଯାଏ । ୧ ଗୋଟଲ ଔଷଧ
 ଦି ୧୫ କ ବ୍ୟବହାର କରଯାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ।
 ପ୍ରତିବୋତଲ ୪ ୧ ୨ ବୋତଲ ୪ ୨ ୫
 " " ୪ ୪ ୧ " ୪ ୫ ୯
 ପ୍ୟାକ ୧୦ରୁ ୩ବୋତଲତ୍ୟା ଅଣା, ୪ ଠାରୁ
 ୧୨ବୋତଲ ୪ ୩ ୮ ଅଣା; ତାକମାସୁର ସୁବଦ୍ଧ
 ଏକମାତ୍ର ଅବଶାରକ ।
 ତାକୁର ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନ । ସେଇ ଏତେକା—
 ରଣ୍ଡିଆ, ବର୍ମା ଏବ ସିଲେନ
 ଅଇ, ବି, ଜି, ଏଣ୍ଡ୍ରୋଂ
 ୨୩୧୮୧୨ ବାଗୁଣୀ ଘୋଷ ଖୁଟି କଲକତ୍ତା,

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସ ।

ନୂତନ ସ୍ଵାପିତ ହୋଇଅଛୁ ।
 ଏଠାରେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଇଂରାଜୀରେ ଅତଳ
 ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀକାର୍ଯ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତରେ ଓ ନୂତନ
 ମୂଲ୍ୟରେ ନିବନ୍ଧିତ ଦେବାର ନ୍ୟବସ୍ଥା ହୋ-
 ଇଅଛୁ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ।

ମାସିକ ପତ୍ରିକା ।
 ଅଗ୍ର ମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୨ ୯
 ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରକାଶନକଳକ୍ରିୟା ୪ ୧ ୯
 ଚତୁର୍ଥବର୍ଷ ବ୍ୟୟଅଛୁ । ନୂତନ ପ୍ରାକ୍ତମ-
 ଚକ୍ତ ବର୍ଷାଦ୍ୟୁ ସମସ୍ତ ପଦ୍ୟାମାନ ଦିଅଯାଇ
 ପାରିବ ।
 ବାଲୁକଜାର ବଟକ } ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର
 ୨୭/୧/୧୦୯ } ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL,
Agent,
Cuttack.

ନୋଟିସ ।

ଏକଦା ସମସ୍ୟାଭରଣ କରାଇ ଦିଅ
ଛାଡ଼ିଅଛି କି ଅନ୍ଧ ଲୋକେଲୋକେ ଅଧୀକ ସମସ୍ତ
କାହିଁବାକୁସମାଜ ଜଗତ ସମ ଉପେକ୍ଷ ମାଷତାକୁ
ଜନ କର୍ତ୍ତ ସଦାଃ ପ୍ରଦାୟ ଗାଢ଼ କର୍ତ୍ତମତ୍ତାବ
ଇତ୍ୟଦି ଅଧୀକି ବି ଖୋଲିମାତେ ନିଜମତ୍ତାବ
ସଞ୍ଜୟ ଦେବାକୁ ଉଚ୍ଚା ନରମ୍ଭୁ ସେମାନେ ଚଳିବ
ସକ ଅନାମୀ ବିଶେଷ ମାସ ତା ୧୫ ଉତ୍କା । ମୁ।
ପ୍ରଶ୍ନ ମାସ ବା ୮ ନ ସେକ ମଙ୍ଗଳବାର ଦବା
ତା ୧୫ ଶିକା ସମୟରେ ଅନ୍ଧ ଲୋକେଲୋକେ
ଅଧିକରେ ହାତବ ଦୋଳ ନିଜମ ଗାଢ଼ ପାରିବେ
ନିଜମ ଶେଷ ପରେ ନିଜମୀ ଚଳିବମନର ଏକ
ଦୋଷା ଧନୀ ଓ ପ୍ରଜ୍ଞା ବସୁର ବନା କରଣାକ
ଦାଖଲ ଦରବେ ଦିଗରଶିଖାର ଦାଖଲ କରି
କ ପାରିଲେ ନିଜମୀ ଶିକିବର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ
ସ୍ତାନ ନିଜମର ଶ୍ରେଣିବଶ ଦେଖାକୁ ଦାଖ
ବେବେ । ନିଜମ ସମ୍ପର୍କେ ଅନ୍ଧ ବନ୍ଧୁ ଦାଦାର
ବୁଝିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଅନ୍ଧ ଲୋକେଲୋ
କୋକ ଅଧିକରେ ଉପେକ୍ଷ ଦୋଳ ବୁଝି
ପାରିବେ । ତା ୧୫/୫/୧୦୯୯

ପ୍ରସ୍ତୁତ ମାଲତୀ ।

- ୧ ପରଶୁର
- ୨ ବକ୍ ନୋକମସୁର
- ୩ ଅହୁସାସ
- ୪ ବକ୍ତବସୁର
- ୫ ଦେବ
- ୬ ଧର୍ମଶାଳା
- ୭ ଦାଣ୍ଡବାଡ଼
- ୮ ବକ୍ତବସୁର
- ୯ ଶ୍ରେ ଚର
- ୧୦ ମଲସୁର
- ୧୧ ସୁହାରୀ
- ୧୨ ବୁଝିଅ
- ୧୩ ଦର୍ଶନାଳୟ
- ୧୪ କାଳିଆଖଲ
- ୧୫ ବଞ୍ଚାଇସୁର
- ୧୬ ବରୁଗା
- ୧୭ ଦାଣ୍ଡକମ୍ପୁର
- ୧୮ ବରୁଗା
- ୧୯ ଧନେସର
- ୨୦ ଚେରସୁ
- ୨୧ ଦାଳପତା
- ୨୨ ରୁଦ୍ରାଖାଲ
- ୨୩ ବିଦାସୁର
- ୨୪ ବିସିଦୋହ
- ୨୫ ବରୁଗା

Jajpur Local Board's
Office,
15-1-1901.

ସୁଗନ୍ଧ ସୌଧାନ ଦ୍ରବ୍ୟ

ବଲକତାର ପ୍ରତିକ ସୁଗନ୍ଧଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତକାର
ଏଉର, କମ୍ପ୍ଲେ କାରଖାନାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କୃତ୍ରିମ ମୃତ୍ୟୁ

ଏହି ଚୈଳ ଦେଖି ପରବର୍ତ୍ତନ କରେ ।
ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେଖିବା ଯୋଗୁ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ଏବଂ
କେଶ ଉପୁଡ଼ିଯାଉଥିଲେ ତାହା ନିଜ ହୁଏ ।
ଏହା ଅତି ନିର୍ମଳ ଏବଂ ମନୋହର ସୁଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ ।
ଏହା ଗୁରୁପ୍ରକାର ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ:—
ସୁଗନ୍ଧିତ କୃତ୍ରିମମର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା,
ସୁଗନ୍ଧିତ କୃତ୍ରିମମର ମୂଲ୍ୟ ଦେଢ଼ ଟଙ୍କା,
ଗୋଲପମର କୃତ୍ରିମମର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା,
ଜୁଲଗର କୃତ୍ରିମମର ମୂଲ୍ୟ ତିନି ଟଙ୍କା ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଥବା ଏସେନସ୍

ସବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାନାଦିୟ ସୁଗନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ସାର ସୁଗନ୍ଧ ବସ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ଏହି ଚୈଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଏସେନସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି । ଏଥିର ସୁଗନ୍ଧ
ମନୋମୁଗ୍ଧକର । ନାମ— ସମେନ୍ତା, ମତସ୍ୟ;
ଦାମି ନା; ରଜନମତା; ମତକା; ଦେଲମୋଗ;
ହାଇଲି ସେଲି; ନସର ସେଲ; ଦେଲୋରୋଇ;
କମ୍ପୁର; ମହାସୁମ; ଦେଲୋସୁମ; ପାଉରା-
କମ୍ପୁର; ଭାବୋରାସା ବେକେ । ମଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କ
ଏକଟଙ୍କା ମତା ।

କୃତ୍ରିମ ମୃତ୍ୟୁ

କମ୍ପୁର କାଲେଣ୍ଡର ଦେଉଡ଼ିଆ । ନିଜେ
ଫୁଲ ଫାଟର ବଡ଼ଟିକେ ଚଉଦଅଣା, ସାତଟିକେ
ସଞ୍ଜାଣା ।

ପମେଟମ ।

ଗୋଲପ ପମେଟମ ଅଥବା; ସୁଗନ୍ଧ
ପମେଟମ ପାଞ୍ଚଅଣା ।

ଚାମୁଚା

ସୁଗନ୍ଧ ସୁଗନ୍ଧିତ ଓ ସୁଗନ୍ଧ ଚାମୁଚା, ସୁଗନ୍ଧ
ସାମଗ୍ରୀ । ସୁଗନ୍ଧ ସୁଗନ୍ଧିତ ଚାମୁଚା ଦେଲେ
ସୁଗନ୍ଧିତ ପଦପତ୍ରକ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ଅଠଅଣା
ସୁଗନ୍ଧିତ ଅଥବା ଚାମୁଚା
ଗୁରୁପ୍ରକାର ସୁଗନ୍ଧିତ ଏକାଠାକୁ ଉଲଟିକର
ଅଛି ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଚାମୁଚା କାରଖାନା । ଉତ୍କଳ ଚାମୁଚା
କାରଖାନା ଅଭିଳେଷ ଦିଗୁ ଦାରିଅଣା । ଦେଲ
ଚାମୁଚା ଏକଟଙ୍କା । ଗୋଲପ ଚାମୁଚା ଏକଟଙ୍କା

ଗୋଲପମର

ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ଦେଉଡ଼ିଆ ।

ଏହି ଲେଖିଲେ ଜାକହାର ଦା ବିଲମ୍ବର
ଉଲଟି ପଠାଯାଏ । ଲାଲକର ଚର ପ୍ରକାର ସୁଗନ୍ଧ,
ମହାସୁମା ଓ ଶୁକା ଓ ବଡ଼ ଚିତ୍ର ସୁଗନ୍ଧ-
ଗୁରୁମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବ୍ୟବହାର ଏକ
ଦଶେଷରୂପେ ପ୍ରସଂସିତ । ପଞ୍ଚଦା ଓ ଦାସଦ
ବିକା ମୂଲ୍ୟରେ ପଠାଯାଏ ।

ଠିକଣା:

H. BOSE,
58 Bow Bazar
Street
Calcutta.

କଟକରେ "ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ" ର
ଉତ୍ପାଦ"ରେ ଏହି ଉଲଟି ମିଳେ ।

ଉତ୍କଳ ଦାସକାର ଉତ୍କଳ ପ୍ରସାଦକାର ଶ୍ରୀ
ଉତ୍କଳସିଂହଚରୁପେ ଧାରଣ ଦୋଳଅଛି, ଯଥା—
ପ୍ରଥମଥର ସଦାଶେ

ପ୍ରଥମଥର ସଦାଶେ

ପ୍ରଥମଥର ୦ ୦ ୪

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ୫୨ ୧୧୦୦

ସର୍ବ ଏକ ସୁନ୍ଦର ୧୨ ୧

ମାତ୍ର ଦୋଳାସ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପମେଟମ ସୁଗନ୍ଧିତ
ଚୈଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ୧୦ ୫ ବାବୁ ଗଣ ଦେବ ତାହା
କୁ ନୁହଁ ଓ ଚୈଳସୁଧର ସଦାଶେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ
ଥର ଦେବା ଓ ଦୁଇସୁଗନ୍ଧ ସାଧକମେ ଚୈଳ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବିଳାପେ ସୁଗନ୍ଧ ବଦୋଳପ୍ର
ଦୋଳାଖଲକ ।

ଉତ୍କଳବର ମୂଲ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସନ ସଞ୍ଜେ ପଠାଇ
ଗଲୁ ଦେବ ।

ଏହି ପ୍ରକାରର ଉତ୍କଳ ପମେଟମ ଉତ୍କଳ
ବରମ ଉତ୍କଳପ୍ରକାର ବରମମୂଲ୍ୟରେ ଏକ ଟଙ୍କା ସୁଗନ୍ଧ
ଦେବ ୧୧୦୦